

Predor pod goriškim gradom bo obnovljen do decembra

14

Afganistanski zapiski Monike Bulaj na ogled v nekdanji glavni ribarnici in na tržaških ulicah

6

Pokrajina Trst privarčevala 5,4 milijona evrov v letih 2010-2012

4

Primorski dnevnik

SOBOTA, 4. AVGUSTA 2012

št. 183 (20.506) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Staro pristanišče in tržaška kupola

ALJOŠA GAŠPERLIN

Po povoljnem mnenju italijanske vlade glede možnosti premikanja prostocarinskih con se zdaj o prihodnosti starega pristanišča krešejo mnenja, v ozadju pa brusijo noži.

Tržaški župan Roberto Cosolini je v intervjuju za tržaški dnevnik potrdil, da namerava premakniti prostocarinsko cono ali njen del iz starega pristanišča in napovedal, da bo v ta namen pisal tržaškemu prefektu. Koncesijskim podjetjem Greensisam in Portocittà (ki uradno pravi, da jima je onemogočeno delo) je treba omogočiti, da vlagata in gradita, pravi Cosolini, obenem pa morata obe družbi odpreti na stežaj vrata podjetnikom, ki bodo prinesli svež denar. Da se vsaj takoj nekaj premakne, je župan predlagal preselitev občinske knjižnice iz poslopja na Trgu Hortis v skladišče 26.

Na drugi strani so tisti, ki razmišljajo drugače. Če je občinski svetnik gibanja 5 zvezd Paolo Menis obtožil Cosolinija, čes da ne pozna zakonodaje (prostocarinske cone ne premakneš kar tako, je dejal), je bilo združenje Greenaction Transnational mnenja, da župan spodbuja gradbeno špekulacijo.

Sicer nasprotujejo županu tisti, ki gospodarijo v pristanišču že mnogo let. To so ogromni politični in gospodarski interesi, ki se jih je težko, če že ne nevarno dotakniti. Cosolini je priznal, da obstaja prava »kupola«, v njej pa ni samo - tako župan - senator Giulio Camber. Poleg tega so mnogi sodelavci na ključnih mestih v javnih ustanovah, ki imajo veliko težo v pristanišču ali v stanovskih organizacijah. Ta kupola seže vsekakor mnogo dlje od tržaške pokrajine. Zagotovo pa se ne zadovolji s tem, da nadzoruje le tržaško pristanišče.

FRANKFURT - Zadnji dan v tednu močna rast tečajev delnic

Evropska borzna histerija: Iz ene skrajnosti v drugo

Ravno problematičnima Španiji in Italiji je šlo najbolje

NOVA GORICA - Na Sveti Gori

Obvladali požar

Pogorišče bo treba nadzorovati še vsaj dva dni - Iz Genove priletelo letalo Canadair

NOVA GORICA - Gasilci so večeraj obvladali požar na Sveti Gori. »Južna stran je že v redu, severno pa smo tudi uspeli obvladati,« nam je v poznih popoldanskih urah pojasnil Stjepan Mišković, poveljnik novogoriške Civilne zaščite, in opozoril, da se ogenj za-

radi vetra lahko še vedno spet vname. Zaradi tega so po Sveti Gori namestili požarne straže, nadzorovanje pogorišča pa se bo nadaljevalo še vsaj dva dni.

Z ognjenimi zublji, ki so nad cesto iz Prevala v smeri proti Grgarju vzplamteli v četrtek okoli 15. ure, se je

večeraj spopadlo 115 gasilcev s celotne severne Primorske. Na pomoč so prileteli še dva helikopterja Slovenske vojske, helikopter civilne zaščite Furlanije-Juljske krajine in še letalo Canadair iz Genove.

Na 15. strani

FRANKFURT/PARIZ/LONDON - Evropske borze so zadnji dan v tednu zabeležile močno rast tečajev delnic, predvsem bank. Po četrtkovi razprodaji, ki jo je sprožila odločitev Evropske centralne banke (ECB), da še ne bo nemudoma intervenirala na trgu državnih obveznic, so vlagatelji le prepoznali odločnost besed prvega moža banke Maria Draghija. Draghi je v četrtek zatrdil, da je banka pripravljena ukrepati, v kolikor bo to potrebno in v obsegu, ki bo nujen za dosego cilja. Trgi, ki so bili lačni takojšnje intervencije ECB, so izrazili razočaranje, danes pa si namere ECB očitno razlagajo precej bolj optimistično.

Na 2. strani

V Celovcu svobodnjaki preprečujejo sklepanje o predčasnih volitvah

Na 3. strani

Moški dobil hude opekline v stanovanju

Na 4. strani

Zgonik: obrtna cona ... na Proseški postaji?

Na 5. strani

Obsojeni na 52 let zaporne kazni

Na 14. strani

Suša začenja kazati zobe tudi na Goriškem

Na 15. strani

kakšna usoda nas čaka

TRST - Že 16 let prisilne likvidacije

TKB: koliko časa še likvidacijski postopek?

5

OLIMPIJSKE IGRE

Majhno je včasih veliko

S tretjo kolajno, bronom strelca Rajmunda Debevca, je Slovenija med udeleženkami olimpijskih iger po osvojenih kolajnah na številu prebivalcev že na prvem mestu OI

ANSA

KRIZA - Draghijeve besede očitno prepoznane z zamudo

Na borzah odličen dan, zlasti za Italijo in Španijo

Moody's ponovno znižala oceno kreditnega dolga Sloveniji

FRANKFURT/PARIZ/LONDON - Evropske borze so zadnji dan v tednu zabeležile močno rast tečajev delnic, predvsem bank. Po četrtkovi razprodaji, ki jo je sprožila odločitev Evropske centralne banke (ECB), da še ne bo nemudoma intervenirala na trgu državnih obveznic, so vlagatelji le prepoznali odločnost besede prvega moža banke Maria Draghija. Draghi je v četrtek zatrdil, da je banka pripravljena ukrepati, v kolikor bo to potrebno in v obsegu, ki bo nujen za dosego cilja. Trgi, ki so bili lačni takojšnje intervencije ECB, so izrazili razočaranje, danes pa si namere ECB očitno razlagajo precej bolj optimistično. Popoldne so za dodatno rast poskrbeli solidni podatki z ameriškega trga dela.

Indeks najpomembnejših delnic v območju evra Eurostoxx 50 se je okreplil za 4,83 odstotka na 2372,58 točke.

V Frankfurtu je indeks DAX pridobil 3,93 odstotka in se oblikoval pri 6865,66 točke. V Londonu se je indeks FTSE 100 zvišal za 2,21 odstotka na 5787,28 točke, v Parizu pa CAC 40 za 4,38 odstotka na 3374,19 točke.

Na Dunaju je indeks ATX porasel za 3,21 odstotka, s čimer je teden zaključil pri vrednosti 2007,92 točke. V Zürichu je SMI z 0,85-odstotno rastjo prilezel na 6461,54 točke.

Z eno od najvišjih rasti na stari celini se lahko danes pohvali milanska borza. Indeks FTSE MIB je dan zaključil 6,34 odstotka nad četrtkovo zaključno vrednostjo pri 14.124,89 točke. Varšavska borza je teden končala z 2,38-odstotno rastjo oz. pri 2222,64 točke.

V ZDA so vlagatelji prepričali podatki s trga dela. Ameriški delodajalci so julija po podatkih ministrstva za delo odprli 163.000 novih delovnih mest, kljub temu pa se je stopnja brezposelnosti v primerjavi z junijem zvišala za 0,1 odstotne točke na 8,3 odstotka. Očitno so finančni trgi v poročilu vseeno prepoznali znake, da ameriško gospodarstvo okrevaja.

Positivni pokazatelji borze v Madridu

Bonitetna agencija Moody's pa je v četrtek spet znižala oceno kreditnega dolga Sloveniji, obete za naprej pa je ohranila negativne. Odločitev agencije je vlado močno razočarala, manj presenečena nad tem je ekonomska stroka. Finančni trgi so že okreplili pritisk na Slovenijo, gospodarstvo pa opozarja, da bo zdaj denar za podjetja še dražji. Moody's kot glavni razlog za znižanje bonitetne ocene Slovenije za A2 na Baa2 navaja težave slovenskih bank, ki potrebujejo dodatne dokapitalizacije, s čimer se povečujejo tveganja za državni dolg.

Moody's med drugim navaja, da je država za dokapitalizacijo NLB doslej že namenila odstotek BDP, v prihodnje pa bo za dodatne dokapitalizacije treh največjih bank (NLB, NKBM in Abanka Vip) najverjetneje morala nameniti skupaj od dva do more odstotkov BDP.

Verjetnost za potrebo po sodelovanju države pri sanaciji bank je zelo visoka, menijo v agenciji, pri čemer pa opozarjajo, da je finančna sposobnost države za takšne posege vse manjša.

Ob tem Moody's posebej izpostavlja, da do teh potencialnih tveganj za javni dolg prihaja ravno v času, ko se država sooča z velikimi izzivi pri prizadevanjih za uravnoteženje javnih financ. Analitiki agencije menijo, da lahko slabe razmere v gospodarstvu in dodatne kapitalske injekcije bančnemu sistemu zamajajo načrte za znižanje javnofinančnega primanjkljaja letos na 3,5 odstotka BDP in prihodnje leto na okoli 2,5 odstotka BDP.

Negativni obeti za bodoče ocene slovenskega državnega dolga pa se nadaljuje, ker Moody's meni, da vse slabši makroekonomski položaj povečuje verjetnost, da bo Slovenija morala zaprositi za zunanjo pomoč. V primeru, da bo Slovenija to res storila, se bo ocena znova znižala.

Čeprav Moody's meni, da to ni verjetno, pa se lahko obet spremeni v stabilnega, če se v bližnji prihodnosti bistveno izboljšajo gospodarski pogoji, zniža cena zadolževanja in stabilizira bančni sistem brez pomoči države.

SLOVENIJA TA TEDEN

Kulturni boj pod Vrščicem

VOJKO FLEGAR

»Odločitev ni bila lahka, s prijateljem Pirjevcem sva vse dobro premislila. In v imenu dobrih odnosov z Rusijo, v imenu vseh ljudi, ki so prišli, ne da bi vedeli za stvari, ki so za nekoga bolj, za drugega manj pomembne, mislim, da je prevladala strpnost in to, da je bil osrednji cilj lepa spominska slovesnost,« je prejšnjo nedeljo po tradicionalni slovesnosti pred Rusko kapelico pod Vrščicem dejal predsednik društva Slovenija-Rusija Sašo Geržina. Bolj diplomatsko, navsezadnje je bil Geržina slovenski veleposlanik v Rusiji, najbrž ne bi šlo, a na drugi strani sta tako slovenska javnost kot ruska stran dobro vedeli, da o kakšni strpnosti pravzaprav ni bilo govora.

Pa ne z Geržinove ali Pirjevčeve strani, kajti oba, še zlasti ugledni zgodovinar Jože Pirjevec, ki je lani objavil najbolj prodajano slovensko knjigo 'Tito in tovariši', sta bila svojevrstni žrtvi nestrpnosti »nekoga drugega«. Morda ne osebno predsednika slovenske vlade Janeza Janše, gotovo pa premierjevega ožjega kabineta. Ta »nekdo« se je namreč odločil, da na letošnji slovesnosti v spomin na ruske vojne ujetnike, ki jih je med prvo svetovno vojno na gorenski strani prelaza čez Vršič zasul plaz, ugledni tržaški zgodovinar ne sme govoriti. Zgodbo je dan pred slovesnostjo razkril ljubljanski Dnevnik in ob tem dal vedeti, da je pravzaprav šlo za ultimatum. Če bo Pirjevec, ki ga je kot govornika ob premierju Janši povabil Geržina, nastopil, na slovesnosti ne bo gardistov slovenske vojske.

Če ta »nekdo«, vsekakor uradna oseba, ob tem ultimatu ni pomislil, kako bi se na odsotnost gardistov odzvala ru-

ska stran, sta potemtakem na to morala misliti vsaj Geržina in Pirjevec. In sta »vse dobro premislila«.

Toda pred Rusi, ki praviloma na slovesnost vsako leto pošljejo najmanj kakšnega funkcionarja dume, zgodba ni ostala skrita, čeprav je »nekdo« to očitno hotel. Pirjevcu je o prepovedi nastopa namreč prepovedal javno govoriti. Kar je zgodovinar, ko je Dnevnikova novinarica iz drugih virov za prepoved izvedela (in tudi prišla do izvirnega vabila na slovesnost s Pirjevcem kot napovedanim govornikom), tudi elegantno potrdil z besedami, da ji ne more ničesar povedati.

Več je tako javnost izvedela šele, ko je bila nedeljska slovesnost mimo, toda »motiv« ultimata Pirjevcu, pravzaprav ultimata države civilni družbi, ki organizira vsakoletne spominske slovesnosti pod Vrščicem, je bil seveda že brez tega jasen vsakomur, ki vsaj malo pozna slovenske razmere, zlasti izjemno pičlo odmerjene zaloge strpnosti do drugače mislečih, s katerimi razpolagata največja in najmanjša vladna stranka SDS in NSi. Še bolj točno bi bilo najbrž reči celo, da gre za »ničelno toleranco«, ki jo je dan pred nastopom pred Rusko kapelico demonstriral sam premier Janša na mitingu svoje stranke v Lepeni pri Bovcu, ko je dejal, da bo Slovenija letos morda »po dolgih letih« le dobila za predsednika prvega demokrata.

Po dolgih letih? Janša je seveda v podtuno zgolj ponovil, kar je dejal že šestokrat. Da noben od treh dosedanjih (neposredno izvoljenih) predsednikov samostojne države ni bil demokrat. Niti Milan Kučan niti Janez Drnovšek niti seda-

nji predsednik Danilo Türk. Kdor je »rdeče provenience«, po Janševi logiki nikakor ne more biti demokrat in nasprotno: kdor je iz njegovega tabora, kakor letošnji kandidat SDS Milan Zver, je demokrat samodejno.

Sociologinja Spomenka Hribar, ki je o takšni (Janševi) manihejski logiki pred poldrugim desetletjem napisala lani ponatisnjeno knjigo Svet kot zarota, pravi, da ni presenetljivo, če premier, ki je »pred volitvami obljubljal, da ne bo 'odpiral ideoloških tem', zdaj prav to počne. Gledano iz njegove avtoritarne, sektaške metodologije izvajanja oblasti je to logično: nelegitimno hotenje po absolutnem obvladovanju vse družbe (začne se pri obvladovanju svojih sodelavcev, članov svoje stranke, koalicijskih kolegov in njihovih poslancev...) je logično nujno; ves čas namreč sistemsko nujno potrebuje samoutemeljevanje svojega hotenja, preprosto rečeno, potrebuje sovražnika. Ki mu jih ne zmanjka, saj se vedno najde kdo, ki miga s svojim jezikom in misli po svoji pameti.« Ali pa je, bi bilo mogoče dodati, zgolj in nič drugega kot drugačen. Ni, denimo, klenega slovenskega rodu, ampak ima priimek na ič.

Ali pa ima na majici rdečo zvezdo. Simbol torej, ki ga marsikdo po dogodkih pred, med in po letošnji proslavi dneva državnosti vidi tudi v ozadju prepovedi Pirjevčevega govora. Toliko bolj, ker se je medtem Janševa vlada odločila tudi, da ne bo financirala letošnje proslave obletnice priključitve Primorske Sloveniji. Pa menda niti ne zaradi »varčevanja«, ampak preprosto zato, ker proslava baje - »razdvaja Slovence«.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Počitnice z malčkom

Ko se bližajo počitniški dnevi začnejo tudi družine z dojenčki in malčki razmišljati, kam bi lahko odšle. Dandanes je tudi počitnikovanje z majhnim otrokom lahko nadvse prijetno, če starši poskrbijo za njegovo varnost, se obnašajo odgovorno in skušajo počitniško bivanje narediti čim bolj udobno. Na letališčih lahko opazimo veliko sodobnih parov ali mladih družinic, ki se na vzlet pripravljajo z dojenčkom. Tudi voznja z avtomobilom je mogoča, če starši načrtujejo tako, da bodo postanki pogosti in da bomo upoštevani dojenčkovi ali malčkovi ritmi. Ker je z majhnim otrokom veliko dela, naj bodo počitnice primerno izbrane, da ne bodo prenaporne. Otroci so nenehno dejavni in prav zaradi tega zahtevni in utrujajoči, zato ni mogoče misliti na počitnice z njimi kot na spokojno ležanje v senci in prijetno branje. Otrok zahteva, da se starši z njim ukvarjajo, zlasti na počitnicah, ko ni drugih opravičil za prezaposlenost. Če se starši že odločijo za počitnice, potem morajo poskrbeti, da bo to čim prijetnejše in zabavnejše preživljanje skupnega časa.

Še pred nekaj desetletji ni bilo običajno, da bi z dojenčki potovali ali počitnikovali. Danes pa je to možno, zlasti če potovanja starši pravočasno načrtujejo in zavesti, da so lahko tudi velik napor, da lahko zaradi preutrujenosti in preobremenjenosti pride med staršema do prepričev, ki jih malčki občutijo negativno in da je čas počitnic lahko tudi čas večje izpostavljenosti poškodbam ali boleznim. Če se tega zavedajo, da se bodo večini neugodnosti lahko izognili. Letovanje ali na potovanje je danes čisto običajno in celo prijetno, če starši vedo, kaj vse počitnikovanje lahko prinese. Če sta kot par nekoč načrtovala tudi kratke, nekajdnevne počitnice, si morata z majhnim otrokom začrtati več kot le tedensko počitnikovanje. Malček se mora namreč novemu bivališču prilagoditi. Najbolje se majhni otroci počutijo v krajih, ki ležijo v sredogorskem pasu, vendar je tudi počitnikovanje ob morju lahko primerno, če izberejo kraj, ki nudi dovolj senčnih mest in je ponoči primerno miren brez nepotrebnega hrupa.

Tisti, ki so že navajeni na šotor, lahko s primernimi »izboljšavami« in »postopki« poskusijo to vrsto letovanja tudi z malčkom. Potrebni bosta seveda vsaj prenosna posteljica in večja šotorska »predsoba« za senco in morebitne deževne dni. Tudi tisti, ki so bili navajeni počitnice preživljati po hotelih, naj nekoliko spremenijo svojo usmerjenost in se raje za počitnice z malčkom odločijo za bungalow ali apartma z lastno kuhinjo. Tako bodo lahko otroku zagotovili njemu ustrezno prehrano. Ko odhajajo na plažo, naj to počnejo ob urah, ki so za otroka najbolj primerne. Že samo načrtovanje počitnic naj bo v juniju ali septembru, ko še ni hude vročine. Priprave na dopust naj ne bo zaznamovano z živčnostjo in naglico: stvari poskusimo postaviti v primerne ritme.

Če pade odločitev za daljše potovanje, pa čeprav z letalom, kjer je navadno tudi za dojenčke in malčke lepo poskrbljeno, je treba upoštevati tudi možnost zamud, zlasti pri daljših letih, ko je na vrsti potrpežljivo čakanje v množici drugih ljudi. Zlasti zaradi časovne razlike pri daljših potovanjih se pri malčku lahko pojavijo motnje spanja in kot posledica jok, ki resnici na ljubo sopotnikom ni prijeten. Jok se lahko pojavi tudi zaradi drugih težav in bolečin, saj svojega počutja malček še ne zna izraziti z besedami. Pri vožnji z avtomobilom pa, kakor rečeno, potovalne ritme

in postanke lahko urejamo sami. Sedež, na katerem otrok sedi, naj bo primerno zavarovan, vse, kar zanj potrebujemo - od plenice in čistilnih robčkov do kape, igračke, dude, zdravila, brisačke in odevjice - pa naj bo pri roki.

V letovišču bodo posebej za prenašanje malčka potrebovali nahrbtnik s senčnikom, ponoči zaščitno mrežo pred žuželkami, hladilno torbo, termovko in naj ne pozabijo na ščitnike za električne vtičnice, če je malček že shodil. Tudi na počitnicah morajo starši poskrbeti za varnost otroka: da ne bo padel po stopnicah, da se ne bo vesil po balkonski ograji, da mu ne bodo v dosegu nevarni predmeti in strupi proti žuželkam ter čistilna sredstva. Ne pozabimo, da se veliko otrok zastrupi z zdravili!

Starši naj ne prezrejo dejstva, da se malček lahko utopi v nekaj trenutkih v le nekaj centimetrov globoki vodi. Prav zaradi tega naj otroka v bližini vode nikoli ne puščajo samega in naj ne odvrčajo pozornosti od njega. Da bi preprečili težave s spanjem, je najbolje, če se tudi na počitnicah držijo enakega ritma spanja, na kakršnega je navajen doma. Dober nasvet pravi, naj tudi starši zadremajo, ko otrok spi čez dan, tako bodo lažje kos vsem dnevnim naporom in obveznostim.

Za nezgode otrok je zelo pogosto kriva tudi nepozornost pri ognju (recimo na tabornjenju ali pri žaru). Pazljivi je treba biti, kako so shranjene jestvine, kako se pomiva posoda in pribor, ali je o umivanju rok dovolj pogosto ter kakšna vrsta pitne vode je na razpolago. Vročina ugodno vpliva na razvoj bakterij, zato naj bodo starši še posebej pozorni na čistočo.

V vročih poletnih dneh je treba skrbeti za to, da otrok dnevno zaužije dovolj tekočine. Zlasti kadar se pri njem pojavi driska, ki ga nenehno dehidrira. Svetujejo, naj otrok popije približno liter tekočine na dan, če je težak deset kilogramov, še več, če je dehidriran. Pri majhnem otroku lahko mokre plenice pokažejo, ali pije dovolj. Kar pa se tiče izpostavljanja soncu, naj starši nikoli ne pozabijo, da je tudi v senci koža izpostavljena sončnim žarkom in da je neobhodno potrebno otroka namazati večkrat z zaščitno kremo. Ko pa se premika neposredno pod sončnimi žarki, naj nosi pokrivalo in lahko majico, ki ga bosta ščitili pred pepekami. Dnevno naj bi bili otroci izpostavljeni soncu le dvakrat po četrtni uri in to pred deseto uro dopoldan in po četrtni uri popoldan.

Poleti se veliko dejavnosti odvija na prostem in pri tem lahko pride tudi do manjših poškodb. Rane in ranice moramo primerno razkužiti. Včasih so otroci (pa tudi odrasli) lahko žrtev okužb. Zanje moramo poiskati zdravniško pomoč. Veliko bolj od odraslih so malčki dovzetni za vnetje ušesa, saj nimajo še razvite dobre obrambe pred bakterijami, hkrati pa je razdalja nosu in žrela, skozi katera pride okužba, do ušes zelo kratka.

Tudi piki žuželk niso nič ne navadnega. Zato si še pred počitnikovanjem vestni starši vsaj preberejo nasvete, kako ukrepati, če otroka pičita osa ali čebela, kako, če dobi ožig meduze ali kaj stori, da ga ne bodo opikali komarji. Pozorni morajo biti tudi na prisotnost klopov in seznanjeni z nevarnostjo, ki jo ti lahko predstavljajo ter kako se ji uspešno postavljati proti. Če po piku žuželk nastane hujša reakcija, če otečejo ustnice ali je dihanje oteženo, pa je v vsakem primeru potrebna zdravniška pomoč. (jec)

CELOVEC - Korupcijska afera dan za dnem skrbi za nova presenečenja

Svobodnjaki blokirajo sklep o predčasni volitvah

Z neudeležbo na seji deželnega zbora preprečili njegov razpust - Preiskava tudi proti socialdemokratu Rohru

CELOVEC – Korupcijska afera okoli prodaje deželnih deležev banke Hypo Alpe Adria dan za dnem terjaja nove (politične) žrtve in skrbi za nova presenečenja. Po odstopu predsednika ljudske stranke Josefa Martinza in šefa koroških svobodnjakov (FPK) ter člana deželne vlade Uweta Scheucha, je novi predsednik ljudske stranke (ÖVP) Gabriel Obernosterer v četrtek zvečer - torej komaj teden dni po prevzemu funkcije - izvedel korenito zamenjavo v stranki. Iz vseh političnih funkcij je odpoklical deželnega svetnika Achilla Rumpolda, predsednika poslanskega kluba v deželnem zboru Stephana Tauschitza in tudi poslovodjo deželne stranke Thomasa Goritschniga. Hkrati je napovedal postavitev popolnoma nove ekipe, ki bo šla v predčasne volitve.

Teh pa (vsaj zaenkrat) še ne bo, kajti svobodnjaki so včeraj popoldne – kot napovedano - izvedli blokado seje deželnega zbora in s tem preprečili glasovanje o skupnem predlogu socialdemokratov (SPÖ), ljudske stranke (ÖVP) in Zelenih o razpustu deželnega parlamenta in o razpisu čimprejšnjih predčasnih volitev. S tem, da jih ni bilo v plenumu, tudi ni bila dana potrebna dvotretjinska navzočnost poslancev za razpust deželnega parlamenta. Med izvajalci blokade je bil tudi deželni glavar Gerhard Dörfler! Socialdemokrati in predstavniki ostalih strank so za ta scenarij že vnaprej napovedali, da bodo nemudoma sklicali novo sejo deželnega zbora za prihodnji teden z istim dnevnim redom – razpustitev deželnega zbora in razpis predčasnih volitev. To da bodo storili vse, dokler bodo svobodnjaki, ki imajo v deželnem zboru 17 od skupno 36 poslancev, privolili v predčasne volitve. Če potrebno, do regularnih volitev najkasneje marca 2014, je včeraj ponovil predsednik socialdemokratov Peter Kaiser, ki se je včeraj znašel v neugodnem položaju. Državno tožilstvo za primere korupcije je namreč potrdilo, da zahteva odvzem imunitete klubskemu predsedniku socialdemokratske stranke v deželnem zboru in nekdanjemu deželnemu svetniku Reinhartu Rohru. Obstaja da sum, da je stranka posredovala deželna naročila socialdemokratski reklamni agenturi »Topteam«. Socialdemokrati očitke proti Rohru odločno zavračajo.

Za predčasne volitve na Koroškem se je včeraj izrekel tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Valentin Inzko. V pogovoru z medije je izrazil upanje, da bo na Koroškem prišlo do predčasnih volitev, kajti na Koroškem da se je nakopičilo toliko zadev, »da morajo spregovoriti volivci.« Sicer pa tudi po morebitnih volitvah za slovensko narodno skupnost na Koroškem ne pričakuje dramatičnih sprememb, je še dodal Inzko.

Drugačnega mnenja je glede predčasnih volitev deželni glavar Gerhard Dörfler: Čeprav je v tem tednu izgubil že dva člana deželne vlade, meni, da je leta slej ko prej sposobna ukrepati. »Še lahko delamo stvarno politiko«, je zatrdil in ob tem dejal, da je on v vladi »najbolj stabilni faktor«, saj je njen član že od leta 2001 dalje. Hkrati je vnovič poudaril, da v zadevi Hypo - Birnbacher nikakor ni vpleten in da o vsem tem, kar je v zadnjih dneh prišlo na površje, ničesar ni vedel ...

Kot je znano, je politično ozračje na Koroškem dokončno zavrelo, ko je davčni svetovalec Dietrich Birnbacher pred celovskim deželnim sodiščem priznal sodelovanje pri prikitem financiranju strank. Kasneje je povedal, da naj bi tretjina honorarja (sprva 12, kasneje 6 milijonov evrov) za pripravo pogodbe o prodaji banke pripadla njemu osebno, po ena tretjina pa za svobodnjakov (BZÖ, danes FPK), katere je tedaj še vodil Jörg Haider, in ljudski stranki (ÖVP). V korupcijski škandal naj bi bila po Birnbacherjevih zatrjevanjih dejavno vpletena tudi deželna svetnica iz vrst FPK Harald Dobernig ter Uwe Scheuch. Slednja naj bi namreč po Haiderjevi smrti od davčnega svetovalca zahtevala za stranko 500.000 evrov iz njegove provizije.

Ivan Lukan

Svobodnjakov včeraj ni bilo v plenumu, tako ni bilo potrebne dvotretjinske navzočnosti poslancev za razpust deželnega parlamenta

PLISKOVICA - Nova kraljica terana je doma iz Briščikov Katrin Štoka bo jutri okronana pod latnikom evropskega prijateljstva

Za eno leto bo Katrin Štoka kraljevala žlahtnemu kraškemu vinu

OK

PLISKOVICA - V okvir letošnjega že 42. Praznika terana in pršuta, ki bo potekal od 10. do 12. avgusta v Dutovljah v organizaciji samostojnega podjetnika Petra Geca, ki se ukvarja s trgovino in servisom, sodi tudi teden prej opravljen izbor za kraljico terana, ki predstavlja Kras, kraški teran in pršut, Kraševce in kraško pokrajino. Dosedanja kraljica terana Maruša Rogelja bo krono predala edini kandidatki, 27-letni Katrin Štoka, doma iz Briščikov, ki bo že druga kraljica terana iz zamejstva.

Spomnimo naj, da je bila pod latnikom evropskega prijateljstva v Pliskovici, kjer bo tudi letos prireditve potekala to nedeljo, 5. avgusta (jutri), s pričetkom ob 18. uri, leta 2008 za kraljico terana kronana Neža Milič iz Zagradca.

Kljub temu, da gre za predstavitev edine kandidatke, ki se je pravočasno javila na razpis sezonskega Društva vinogradnikov in vinarjev, bodo v Pliskovici vseeno izvedli njeno predstavitev in kronanje. Poleg glavnega organizatorja Petra Geca prireditve organizirajo še Razvojni društvo in Mladinski hotel iz Pliskovice, Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa, Zavod Pepa s Krasa in Občina Sežana. Krono bo sedmi »novodobni« kraljici terana predala sedanja kraljica terana Maruša Ro-

gelja iz Tomaja, ki je v minulem letu vzorno zastopala kraški teran in druga kraška vina na številnih prireditvah v Sloveniji in v tujini. Naj omenimo, da so bile pod latnikom evropskega prijateljstva v Pliskovici kronane Martina Rebula (kar dvakrat), Jasmina Macarol, Neža Milič, Martina Marc in Maruša Rogelja.

Tokratni nedeljski kulturni program bo zelo bogat. Nastopili bodo priznana glasbenica Martina Feri in klaviristinja Aljoša Starc ter Dejan Štemberger v zanimivi točki švicarskega glasbila hang druma. Program bo povezovala Meta Erzeničnik, ki bo povezovala tudi program dutovskega praznika. Prireditve bodo zaključili z zabavnim programom Martine Krapež in Aljoše Starca.

Katrin Štoka je diplomirala na fakulteti za arhitekturo, še posebej pa jo zanima grafično oblikovanje. Sicer pa je aktivna članica SKD Rdeča zvezda iz Saleža (podpredsednica društva, že 12 let aktivna pevka zbora, prejemnica bronaste Gallusove značke, plesalka folkorne skupine idr.). Ljubezem od terana združuje s pomaganjem očetu v vinogradih na Kontovelu, kjer pridelujejo chardonnay, malvazijo in refošk, v mladih letih pa je pomagala tudi babici na osmici Guštin v Briščikih.

Olga Knez

Primorska: velika požarna ogroženost

LJUBLJANA - Uprava za zaščito in reševanje je razglasila veliko požarno ogroženost naravnega okolja na širšem območju Primorske. V naravnem okolju je prepovedano kuriti, uporabljati odprti ogenj, puščati in odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar. Dolgotrajno suho vreme požarno ogroženost povečuje tudi drugod po državi. Velika požarna ogroženost od včeraj velja v občinah Koper, Izola, Piran, Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna, Sežana, Divača, Hrpelje - Kozina, Komen, Vipava, Ajdovščina, Nova Gorica, Kanal, Brda, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko in Šempeter - Vrtojba.

Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, hrano in okolje ter policija bodo v času razglašene požarne ogroženosti naravnega okolja izvajali poostren nadzor. Tudi drugod po Sloveniji, zlasti pa v južnem in jugovzhodnem delu države, se zaradi dolgotrajnega suhega in vročega vremena, ki se bo nadaljevalo tudi v prihodnjem tednu, povečuje požarna ogroženost naravnega okolja.

Na Upravi RS za zaščito in reševanje zato na teh območjih do nadaljnjega svetujejo veliko previdnost pri uporabi odprtega ognja na prostem in pri izvajanju dejavnosti, ki lahko povzročijo požar v naravnem okolju.

Jutri 24. romanje treh Slovenij na Višarje

ŽABNICE - Jutri se bodo na Višarjah zbrali verniki iz matice, zamejstva in zdomstva. Na sporedu bo namreč tradicionalno, že 24. romanje treh Slovenij. Verniki bodo vzpon pričeli ob 8. uri ob vznožju gore v Žabnicah, ob 10.30 je na Višarjah predvideno predavanje predsednika SAZU Jožeta Trontlja, ob 12. uri pa maša, ki jo bo v cerkvi daroval msg. Metod Pirih.

Claudio Grisancichu nagrada Pascoli

SAN MAURO PASCOLI - Na vrtu rojstne hiše pesnika Giovannija Pascolija bodo nočjo že dvanajstič podelili pesniške nagrade, ki nosijo ime po velikem italijanskem pesniku. Letos, ko poteka stota obletnica njegove smrti, bo nagrado za zlatno pozemlje prejel tržaški pesnik Claudio Grisancich, medtem ko je med pesniki, ki pišejo v knjižnem jeziku, slavila Antonella Anedda. Grisancich je žirijo prepričal z narečnimi pesmimi, ki jih je objavil v zbirki Conchiglie.

Pekel v raju ...ali vabilo na Metalcamp

TOLMIN - Headbangers Holidays oziroma počitnice headbangerjev, to je moto in credo Metalcampa. Headbangerji so namreč ljubitelji metal glasbe, ki svojo dolgolaso glavo hitro vrtijo na koncertih, teh pa je na metal festivalu, ki se bo jutri začel v Tolminu, kar nekaj.

Eno izmed najboljših glasbenih lokacij v Sloveniji, ob sotočju Tolminke in Soče, bo tudi letos preplavilo morje oboževalcev trdih kitar in hitrih bobnov ter seveda črnih usnjenih jopičev. Od jutri do 11. avgusta se bo na dveh odrih zbralo veliko število slovenskih in mednarodnih bendov, med katerimi izstopajo skupine, kot so Korn, Machine Head, Napalm Death, Amon Amarth, Sabaton, At The Gates, Hatebreed, Testament, Edguy, Eluveitie, Kataklysm, Pain, Sodom, Korpiklaani, Epica, Dark Funeral in še veliko drugih.

Organizatorji so tudi tokrat pripravili velik prostor za kampiranje, prvič pa bo na voljo tudi t. i. kamp s petimi zvezdicami za družine, ki se bo nahajal približno deset minut hoje od festivalskega prizorišča. Poskrbljeno bo tudi za privatni otroški vrtec za vse bodoče metal fanatike, na voljo pa bodo tudi poseben bar, prehrana in seveda sanitarije. Gre za zelo posebno ponudbo z ugodnimi cenami.

Tudi letos bo plaža opremljena s cocktail barom, po hrano pa boste lahko šli v tako imenovani Metalmarket, kjer bo na voljo meso za žar, zelenjava, sadje, riž in seveda hladno pivo. Na prizorišču bodo tudi stojnice z uradnimi artikli, ki jih ponujajo tako Metalcamp kot tudi gostujoče in druge skupine. Vstopnice za metal festival so seveda še na razpolago, kupite pa jih lahko kar pri vhodu, tridnevna vstopnica znaša 109 evrov, tedenska pa 142. Več informacij je na voljo na uradni spletni strani www.metalcamp.com.

R. D.

Kraški ovčarji drevi v Slovenj Gradcu

SLOVENJ GRADEC - V okviru vsakoletne prireditve Slovenjegraško poletje bo tržaška balkan-rock skupina Kraški ovčarji drevi nastopala v Slovenj Gradcu, točneje Na Trgu svobode ob 21. uri.

POKRAJINA TRST - Pokrajinska uprava se je t.i. spending review lotila še pred Montijem

Bassa Poropat: V dveh letih privarčevali 5,4 milijona evrov

Stroški za predstavništvo prešli od 174 tisoč evrov Scoccimarrove uprave na zdajšnjih 13 tisoč

Pokrajinska uprava se je lotila t.i. spending review še pred vlado ministrskega predsednika Maria Montija. Varčevati je začela že leta 2009 in je v obdobju 2010-2011 prihranila kar 5,4 milijona evrov, se pravi več kot 15 odstotkov tekočih strokov (od proračuna 110 milijonov evrov je 30 milijonov za tekoče stroške in načrtovanje). Med glavnimi postavkami je bilo zmanjšanje števila pokrajinskih odbornikov s sedem na pet (minus 361 tisoč evrov v dveh letih), ukinitev lika generalnega direktorja in ukinitev govorca predsednice. Temu gre dodati tudi korenito krčenje stroškov za predstavništvo, ki so prešli z 29.000 evrov leta 2009 na 13.000 evrov, medtem ko je pokrajinska uprava med predsednikovanjem Fabia Scoccimarra leta 2005 potrošila čednih 174 tisoč evrov.

To je povedala pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat včeraj na tiskovni konferenci, ko je skupaj s pokrajinsko odborico Mariello De Francesco predstavila prizadevanja pokrajinskega odbora za smotrnejše upravljanje z javnim denarjem. To ni bilo namreč golo varčevanje, sta poudarili, ampak preosnova organizacije dela z namenom odpravljanja odvečnih stroškov oziroma morebitnega razsipavanja z denarjem. Pokrajinska uprava je skratka v zadnjih letih poostriala nadzor nad stroški in skušala obenem zagotavljati kakovost dela in storitev. Pokrajini je tako uspelo privarčevati letno 2,732 milijona evrov oziroma 5,464 milijona evrov v obdobju 2010-2012. Krčenja so se lotili tako, da so vlagali izključno v pobude, ki so bile za pokrajinsko upravo strateškega pomena in torej ne več po običajnem ključu, ki je veljal za financiranje teh ali onih dejavnosti v preteklosti. Varčevanje je vsekakor zadevalo tako stroške za politiko kot za osebje, nepremičnine in upravljanje.

Poleg že omenjenih ukrepov (ukinitvev generalnega direktorja in treh funkcionarjev pomeni 700 tisoč evrov manj stroškov) so k varčevanju prispevale še druge postavke, od rednega vzdrževanja šol (namesto izrednih urgentnih ukrepov) do prodaje nekaterih stavb, pa tudi smotrnejše uporabe telefonskih povezav (56 tisoč evrov manj letno), papirja in fotokopirnih strojev (60 tisoč evrov manj) ter stroškov za najem raznih struktur (500 tisoč evrov v dveh letih).

A.G.

Pokrajinska predsednica Bassa Poropat (na levi) in pokrajinska odborica De Francesco

KROMA

ČRNA KRONIKA - Včeraj zjutraj na Trgu Cavana

Požar v stanovanju zanetil televizor, nesrečnega opečenca odpeljali v Padovo

Šestdesetletni moški, srbski državljan, ki že več let živi v Trstu, se je včeraj huho opekel v svojem stanovanju. Odpeljali so ga v katinarsko bolnišnico; ker so opekline vzbujale skrb za njegovo življenje, so ga tržaški reševalci odpeljali v Padovo, kjer obratuje večji opeklini center. Njegovo zdravstveno stanje je kritično.

Telefonska centrala tržaških gasilcev je včeraj, nekaj minut po 9. uri zjutraj, prejela klic na pomoč. V stanovanju v Ulici Cavezzoni 1, na vogalu s Trgom Cavana, je namreč gorelo. Kot so nam pojasnili gasilci, je požar izbruhnil v spalnici, zelo verjetno ga je zanetil televizor, ki je bil v stanju pripravljenosti (stand-by). Televizor in ostale elektronske pripomočke je vedno bolje povsem ugasniti, svarijo gasilci, ki so včerajšnji požar v starem mestu pogasili s pomočjo štiri vozil za gašenje. Na delu je bilo petnajst gasilcev.

Ob materialni škodi (del stanovanja, predvsem spalnica, je povsem neuporaben) jo je, kot omenjeno, najhuje skupil Srb, ki že več let živi v stari stavbi na Trgu Cavana. Ko so na kraj prišli tudi reševalci službe 118, je bil 60-letnik že zapustil goreče stanovanje. Bil je vseskozi pri zavesti, opekline po telesu pa so bile zelo hude. Od tu odločitev za hospitalizacijo v padovskem opeklinem centru, kamor je nesrečni opečenc prispel v popoldanskih urah. (pd)

Dim je očrnil okno stanovanja, v katerem je izbruhnil požar

KROMA

ZAVAROVALNICA - Obračun

Generali v polletju z višjim dobičkom

Zavarovalniška skupina Generali je v prvem letošnjem polletju ustvarila 842 milijonov evrov čistega dobička, kar je 4,5 odstotka več kot med januarjem in junijem lani. V drugem četrtletju je bil dobiček od tistega pred letom dni višji za 44,5 odstotka, s čimer je zavarovalnica preseгла pričakovanja analitikov.

Dobiček sta po navedbah zavarovalnice okrepila rast zavarovalnih premij in boljši izrček poslovanja. Pri Generali so v šestih mesecih zbrali za 35,648 milijarde evrov premij, kar je dva odstotka več kot v enakem obdobju lani.

Sicer pa se zavarovalnica spopadala tudi z višjim obsegom izplačanih škod, ki so tiste iz lanskega prvega polletja presegle za 222 milijonov evrov. Višje škode so

MARIO GRECO

ANSA

predvsem posledica uničujočega potresa v Emiliji Romagni.

V sredo je zavarovalnica imenovala tudi novega izvršnega direktorja. To je postal 53-letni Mario Greco, ki bo nasledil Giovanni Perissinotta. Greco je napovedal, da bo v prihodnjih mesecih izdelal razvojni načrt, s katerim »naj bi ovrednotil delničarje.«

NA PLAŽAH

Danes in jutri s pepelniki lov na čike

Cigaretni ogorki sodijo med klasične onesnaževalce plaž. Kadilci vsako leto »polepšajo« italijanske plaže z nekaj milijoni čikov.

Nič čudnega, da so se naravovarstvene organizacije angažirale za »boj proti čikom«. V ta okvir sodi vsedržavna akcija Ali je morje vredno cigaretnega ogorka?, ki jo danes in jutri prireja združenje Marevivo pod pokroviteljstvom ministrstva za okolje. Več kot tisoč prostovoljcev bo po italijanskih plažah porazdelilo poletnim kadilcem 100 tisoč žepnih pepelnikov, da bi z njimi prepričali kadilce, naj ne mečejo čikov na plažo ali v morje. Prostovoljci bodo delili pepelnike tudi na tržaških plažah.

Organizatorji računajo, da bo vsak pepelnik »olajšal« plaže za šest cigaretnih ogorkov. Skupno naj bi v dveh dneh nabrali kakih 600 tisoč ogorkov. Če bi jih postavili v vrsto, bi dosegli dolžino 18 kilometrov ...

ČRNA KRONIKA - V kopališču Lanterna

Med kopanjem obšla moškega slabost

V kopališču Lanterna je včeraj malo pred enajsto uro med kopanjem obšla slabost 60-letnega kopalca. Drugi kopalci so mu takoj priskočili na pomoč, ga povlekli na suho in poklicali rešilec.

Zdravniki so moškemu že na plaži nudili prvo pomoč z napravami za oživljanje in ga nato prepeljali v bolnišnico na Katinari, kjer so ga sprejeli na oddelku za intenzivno nego. Njegovo zdravstveno stanje je bilo resno.

Na prehodu za pešce avto podrl priletno ženico

V Ul. D'Alviano v neposredni bližini vhoda v sedež tržaških gasilcev je včeraj malo po opoldnevu fiat doblo na prehodu za pešce zbil ženico. 75-letna V.V. je bila v nesreči hudo ranjena. Zdravnik hitre pomoči je ugotovil, da je utrpela več zlomov. Z rešilcem so jo prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so jo sprejeli na oddelku za oživljanje.

Mestni redarji v poletnem času poostriili nadzor

Tržaški mestni redarji so okrepili svojo prisotnost na občinskem ozemlju. V poletnih mesecih so vsak dan prisotni s svojim mobilnim uradom v Barkovljah, kjer nadzorujejo promet na obali. V prihodnjem tednu pa bodo z drugim mobilnim uradom prisotni na Trgu Stare mitnice (v ponedeljek, 6. avgusta), v Ul. Giulia (torek, 7. avgusta), na Borznom trgu (sreda, 8. avgusta), na Trgu Libertà (v četrtek, 9. avgusta), na Trgu sv. Jakoba (petek, 10. avgusta) in na začetku Drevoreda 20. septembra (sobota, 11. avgusta).

BANČNIŠTVO - Likvidacijska komisarja na delu že skoraj 16 let

Palača Arrigoni zadnje dejanje v likvidacijskem postopku TKB?

Komisarja sta dolžna pojasnila le Banki Italije, ki o teh zadevah navadno ne seznanja javnosti

Nedavna prodaja palače Arrigoni bi morala biti zadnje dejanje v skoraj 16 let trajajočem likvidacijskem postopku nekdanje Tržaške kreditne banke. Pogojnik je obvezan, saj likvidacijska komisarja Marco Zanzi in Raffaele Lener nista nikoli pojasnila, na kateri točki je v resnici likvidacijski postopek, ki po mnenju vseh izvedencev, s katerimi smo se posvetovali, traja že predolgo. 16 let je namreč tudi v bančnem in finančnem sektorju kar dolgo obdobje.

Lener je novinarju Vojmirju Tavčarju v začetku leta 2010 v telefonskem razgovoru dejal, da je likvidacijski postopek TKB precej zapleten in da torej zahteva precej časa. Komisarja naj ne bi pretirano pritiskala na dolžnike, saj bi z zahtevo, da hitro poravnajo dolgove, v večini primerov povzročila njihov stečaj. Na ta način bi najbrž unovčila dolgove prej, iztržek pa bi bil veliko manjši, po Lenerjevi oceni ne bi presegl 30 odstotkov dolgovanjih zneskov. Komisar je takrat Tavčarju povedal, da je postopek likvidacije TKB skoraj zaključen, »v igri« je bila še usoda palače Arrigoni.

Rimskega odvetnika Lenerja in bolonskega komercialista Zanzija je za likvidacijska komisarja TKB 21. novembra 1996 imenoval takratni guverner Banke Italije Antonio Fazio, ki je kasneje, kot znano, imel precejšnje težave s sodniki in bil tudi obsojen. Fazio se je odločil za ta imenovanja nekaj ur zatem, ko je takratni zakladni minister Carlo Azeglio Ciampi odredil prisilno likvidacijo tržaške banke. Levosredinsko vlado je takrat še vodil Romano Prodi. Časovni razpon od proglasitve likvidacije do imenovanja Zanzija in Lenerja je bil presenetljivo kratek, vsekakor zelo nenavaden za italijanske bančne razmere.

Odloku o likvidaciji banke je bilo mogoče formalno-pravno oporekati v roku 60 dni, vendar ni se te možnosti nihče poslužil. Predsednik finančne

družbe Safti Dario Zuppin je Vojmirju Tavčarju povedal, da so mu tožbo zaradi likvidacije TKB odsvetovali v priznani milanski odvetniški pisarni. »Nima smisla, ker je Banka Italije država v državi in proti njej so na koncu vsi izgubili tožbo. Škoda časa in denarja,« so po Zuppinovih besedah utemeljili nasvet iz Milana. Na dejstvo, da je bila banka ustanovljena z mednarodnim sporazumom, pa bi se morali po Zuppinovem mnenju sklicevati tako Slovenija kot zamejske politične organizacije, »toda takrat si z nami nihče ni želel umazati rok«.

Likvidacijski postopek je bil uveden s soglasjem Dežele Furlanije-Julijske krajine, ki je oktobra istega leta že pristala na izredno komisarsko upravo. Deželna uprava je ena redkih, če ne že edina javna ustanova (ta pooblastila imajo sicer tudi senatorji in poslanci), ki lahko od Banke Italije zahteva in dobi pojasnila o poteku likvidacijskega postopka TKB.

S.T.

16 let dolga prisilna likvidacija Tržaške kreditne banke je za italijanske bančne razmere še kar nenavadna

KROMA

KRAH TKB - Prodaja palače Arrigoni-Saima za 10 milijonov evrov

Nizka, visoka ali pravična cena?

Kupec si od velikega nepremičninskega posla obeta donosnost - Vrednost stavbe so po prenovi ocenili za 20 milijonov evrov

Palača Arrigoni-Saima v središču Trsta je bila zgrajena leta 1925

KROMA

Palača Arrigoni-Saima je predstavljala največjo preglavico za likvidatorja Tržaške kreditne banke Marco Zanzija in Raffaeleja Lenerja. Pred kratkim sta jo prodala za ceno 10 milijonov evrov, čeprav je bila vrednost stavbe po koreniti prenovi (končala se je leta 1997) ocenjena na 20 milijonov evrov. Postavlja se vprašanje, če je prodajna cena nizka, visoka ali pravična, torej skladna s trenutno gospodarsko in finančno situacijo ter z razmerami na nepremičninskem trgu. Zanzi in Lener v skladu z zakonom o tem poslu, kot o ostalih, odgovarjata le Banki Italije, ki ju je postavila na to mesto.

Palačo pred nekdanjim Narodnim domom, ki je bila zgrajena leta 1925, je kupila družba Sirio Srl, za katero stoji deželni predsednik Confindustrie Alessandro Calligaris v navezi z nekaterimi krajevnimi nepremičninskimi poslovnimi. V pritlične prostore naj bi se vselila banka (njeno ime je skrivnost), preostali del palače pa bo namenjen poslovnim prostorom in luksuznim

stanovanjem. To bo zahtevalo precej korenito notranjo prenovno prostorov, kjer je bilo vse nared za vselitev TKB, kar je njen krah potem preprečil.

Likvidacijski komisar Lener je Vojmirju Tavčarju v enem svojih redkih pogovorov z novinarji pred dvema letoma, poleg prodaje palače Arrigoni, omenil še nekaj nerešenih likvidacijskih vprašanj. Šlo naj bi za pogajanja z nekaterimi slovenskimi in hrvaškimi bankami, nekaj odprtih problemov pa naj bi bilo še z Antonveneto oziroma njeno lastnico Monte dei Paschi.

Ob koncu celotnega postopka naj bi po Lenerjevi oceni likvidacijska komisarja vrnila upnikom okoli 60 odstotkov dolga. Zapletena je bila izvensodna obravnava s t.i. skupino Querci (njen lastnik Francesco Querci je bil neposredno vpleten v stečaj TKB), ki je po pogajanjih z Zanzijem in Lenerjem pristala na transakcijo ter izplačala komisarjema nizko vsoto. Menda slab odstotek dolga, ki je znašal preko 90 milijard lir.

Glavne podatke za ta članek smo črpali iz knjige Vojmirja Tavčarja Polom - Tržaška kreditna banka: zgodba o uspehu z žalostnim koncem, ki jo je lani izdala Narodna in študijska knjižnica. Likvidacijska komisarja Marco Zanzi in Raffaele Lener sta zavrnila vse naše prošnje za pojasnila in intervju.

ZGONIŠKA OBČINA - Zagonetka o nesojeni ulici povzroča težave obrtnikom

Obrtna cona Zgonik na ... Proseški postaji?

Klienti obrtnikov sledijo navodilom satelitskega navigacijskega sistema, ki jih pripelje na Proseško postajo, namesto v obrtno cono

V zgoniški občini nimajo uradno poimenovane nobene ulice, prav edina ulica z imenom pa povzroča krajevnim gospodarstvenikom težave.

Navidezni paradoks nosi ime Via Stazione di Prosecco, ali po naše Ulica za Proseško postajo. Uradno ta ulica ne obstaja, zabeležena pa je na satelitskem navigacijskem sistemu GPS, in sicer kot ulica, ki pelje od križišča z nekdanjo Trbiško cesto pri Devinščini ob vrtinariji Orel do Proseške postaje. Sem vozijo (satelitsko vodeni) tovornjaki, ki peljejo na Proseško postajo, pa tudi številni vozniki, namenjeni ... v zgoniško obrtno cono. Kajti: tudi zgoniška obrtna cona je zabeležena kot Stazione di Prosecco - Proseška postaja. Tako se često zgodi, da se številni klienti obrtnih delavnic namesto v obrtno cono zapeljejo na Proseško postajo, kar povzroča obrtnikom velike težave in predvsem gospodarsko škodo.

Na zagonetko z edino nesojeno ulico v zgoniški občini je opozoril Peter Škabar, lastnik priznane kamnoseškega podjetja Kajzer marmi, ki ima svoj sedež in delavnico v zgoniški obrtni coni. »Že več mojih klientov iz drugih krajev dežele je v iskanju naše delavnice zapeljalo na Proseško postajo. Povedali so, da so sledili navodilom GPS sprejemnika, ki jih je, namesto v obrtno cono, popeljal do železniške postaje oziroma tamkajšnje carinske po-

staje,« je povedal Škabar. Zadeva je nevšečna, ker bi lahko na ta način izgubili kliente, kar je predvsem v sedanjem težkem gospodarskem času nedopustno, je nadaljeval kamnoseški obrtnik. Nekaj takega naj bi se že zgodilo: enega od novih potencialnih klientov je satelitski navigacijski sistem popeljal na Proseško postajo, ker tam ni našel sedeža kamnoseške delavnice, je obrnil avtomobil proti Nabrežini, tako se je z navigacijsko zmedo v zgoniški občini »okoristol« nabrežinski kamnosek.

Po njegovem mnenju je bila storjena napaka ob ustanovitvi obrtne cone, ker ji je bil dodeljen naslov Stazione di Prosecco - Proseška postaja. To naj bi po njegovem v času satelitskega vodenja vozil povzročilo sedanjo navigacijsko zmedo.

Zgoniški župan Mirko Sarđoč je včeraj potrdil, da ni v zgoniški občini nobene uradno poimenovane ulice. Obrtna cona pri Proseku se nahaja na območju, ki sodi v okvir Proseške postaje, zato imajo obrtne dejavnosti uradni naslov Proseška postaja, je dodal župan.

Ali bi se lahko znebili tega nezaželenega kaosa? Peter Škabar je iznesel predlog: območje obrtne cone naj bi dobilo naslov ledinskega imena tamkajšnjega območja: Rouna.

M.K.

KROMA

Peter Škabar v svoji delavnici v zgoniški obrtni coni

NEKDANJA RIBARNICA - Odprli fotografsko razstavo Monike Bulaj o Afganistanu

»Tudi o najhujših stvareh spregovorijo z nasmehom«

Bogat izbor fotografij in »afganistanskih zapiskov« - Na razstavi tudi skupina Afgancev

Pravo bojno polje je v Afganistanu žensko telo.

Nomadi so najbolj prezrte žrtve vsake vojne: v Bosni so bili Romi, v Afganistanu pleme Kuchi.

Naš obračun? Telebani ubijajo deset civilistov, vi dvajset.

Tudi zaradi tovrstnih »afganistanskih zapiskov«, lastnoročno zapisanih misli in dialogov, ki visijo pod številnimi fotografijami, si je vredno vzeti čas in stopiti do nekdanje glavne ribarnice na tržaškem nabrežju. V Salone degli Incanti so namreč sinoči odprli fotografsko razstavo Monike Bulaj. Naslovili so jo Nur (Svetloba), podnaslovili pa Afganistanski zapiski; na ogled bo do 23. septembra, že danes in jutri pa si jo lahko ob 18. uri ogledate v družbi poljske fotografije.

Na včerajšnjem odprtju je tržaški župan Roberto Cosolini dejal, da razstava Nur ni le priložnost za odkrivanje Bulajinega fotografskega talenta in tankočutnosti. Njeni posnetki, ki niso na ogled samo v nekdanji ribarnici, ampak tudi na zidovih nekaterih mestnih hiš (na primer v ulicah Crosada in Del teatro romano), nagovarjajo celotno mestno skupnost. Opozarjajo nas, da lahko Trst ponovno postane to, kar je že bil: kraj, ki je tudi zaradi svoje boleče zgodovine, sposoben sprejemati in razumeti bolečino drugih. Tudi zato bodo v sklopu razstave septembra priredili tridnevni posvet o Afganistanu.

Da je Trst mesto, v katerem se (vsaj nekateri) tujci dobro počutijo, je potrdila skupina mlajših Afganistank in Afganistancev, ki so se včeraj sprehajali med gradbenimi odri in najlonskimi zavesami, na katerih visijo črno-bele in barvne fotografije Monike Bulaj. Nekateri so tu že dve leti, drugi le nekaj mesecev, posebno veseli pa so, da bodo obiskovalci razstave lahko spoznali, kakšno je življenje v Afganistanu.

Kruto, kot je lahko kruta usoda 17-letne Bibi, ki se je prepusila plamenom, ker se ni hotela poročiti z moškim, ki ga ni ljubil. Svetlo, kot je polno svetlega upanja življenje očeta, ki želi, da bi lahko njegovi hčerki obiskovali šolo.

Razstavo posvečam Afganistancem, je sinoči dejala Monika Bulaj, ki raje kot za mikrofonom »govori« za objektivom svojega fotoaparata. Zahvalila se je Občini, ki ji je omogočila, da razstavlja v tako lepih prostorih, vsem, ki so pripomogli k postavitvi, v prvi vrsti Francesci Locci. »Drugega nimam povedati, vse, kar sem želela povedati, je na razstavi,« je dejala Monika Bulaj.

Na primer tista misel, da Afganistanci tudi o najhujših stvareh spregovorijo z nasmehom.

Poljanka Dolhar

Monika Bulaj in župan Cosolini na včerajšnjem odprtju razstave Nur

KROMA

HEINEKEN - Caterina Quinzi prva na državnem tekmovanju Natararji nabrežinskega Bunkerja med najboljšimi v točenju piva

Pivovarna Heineken Italija je 25. junija priredila državno tekmovanje v točenju piva. V Milanu je odpotovalo tudi pet barmanov iz nabrežinskega lokala Bunker, kjer prodajajo pivo Heineken, saj je bilo to eden izmed pogojev za vpis na tekmovanje.

Izmed vseh prijaviteljev so prireditelji izbrali 80 tekmovalcev iz vse Italije, ki so se pomerili v brezhibnem točenju piva. Nato jih je 50 nadaljevalo tekmovanje v polfinalu, v velikem finalu pa je tekmovalo samo 12 tekmovalcev, 6 iz severne Italije in 6 iz južne Italije. Caterina Quinzi, Barbara Santini, Matija Sirk, Andrea Costantini in Ivan Ravber iz lokala Bunker so se vsi prebili v finale. Zmagala pa je Caterina Quinzi, ki je prejela pokal in tridnevno potovanje v Madrid, London in Pariz. Vseh 12 finalistov pa bo odpotovalo na tridnevni izlet v Amsterdam, kjer je pivo Heineken doma.

»Dokazali smo, da se znamo uveljaviti na državni ravni, čeprav smo majhni,« je povedal lastnik nabrežinske pivnice Danijel Lovrečič. Lokalu so ob zmagi Caterine podelili prenosni pokal in enoletno promoviranje dejavnosti lokala v najpomembnejših italijanskih časopisih. »O nas je že poročal Corriere della Sera, kjer je bilo zapisano, da je Bunker najboljši lokal v Italiji, kjer se toči pivo Heineken,« je dodal Lovrečič.

V čast petim finalistom na tekmovanju v Milanu so v kiosku Double v Sesljanu, »podružnici« Bunkerja, na pobudo pivovarne Heineken Italija organizirali to sredo praznik, na katerem se je lahko vsakdo udeležil tekmovanja v točenju piva. Tekmovalo je 30 ljudi, najboljšim trem pa so organizatorji poklonili manjše darilce.

Andreja Farneti

Caterina Quinzi dviga priborjeni pokal

HEINEKEN

OBČINA TRST - Od 6. do 17. avgusta

Poletni delavnik občinskih izpostav

V poletnem času, pravzaprav v obdobju od ponedeljka, 6., do petka, 17. avgusta, bodo odprte le nekatere občinske izpostave, in sicer tista pri Sv. Vidu, v Ul. Giotto ter zahodnem in vzhodnem Krasu.

Občinska izpostava za vzhodni Kras (Doberdobska ulica 20/3 na Opčinah) bo zaprta ob petkih, odprta pa ob ponedeljkih, torkih in četrtek od 8.30 do 12. ure, ob sredah pa od 14. do 16.30. Občinska izpostava za zahodni Kras (Prosek 159) bo zaprta ob torkih in četrtek, odprta pa ob ponedeljkih od 14. do 16.30, ob sredah in petkih pa od 8.30 do 12. ure. Izpostava pri Sv. Vidu (Ul. Locchi 23/b) bo odprta od ponedeljka do petka od 8.30 do 12. ure, ob torkih in četrtek pa tudi od 14. do 16.30. Tista iz Ulice Giotto 2 pa od ponedeljka do petka od 8.30 do 12. ure, ob torkih in četrtek pa tudi od 14. do 16.30 ure.

Kdor je za dokumente že zabil na izpostavih pri Sv. Jakobu in Valmauri, pa jih lahko dvigne pri matičnem uradu (podhod Costanzi 2). Za dodatne informacije je na voljo občinski urad za odnose z javnostmi (040-6754850) oz. občinska spletna stran www.comune.trieste.it.

Vabilo na obisk naravoslovnega centra v Bazovici

Didaktični naravoslovni center iz Bazovice (Bazovica 224, tel. 040-3773677 ali 366-6867882 - avtobusi št. 39, 39/, 51), ki ga vodi osebje deželne gozdne službe, bo jutri odprt od 14. do 20. ure. Poleg stalnih razstav, ki prikazujejo kraška naravna okolja, zgodovino, okoljske problematike in zanimivosti narave, je tačas na ogled še razstava Paola Sosiča »Iz morja, kamen«, ki zanimivo obravnava nastanek kraške kamnine. Jutri bo poskrbljeno tudi za vodeni ogled centra, in sicer ob 18. uri v italijansčini in 18.30 uri v slovensčini. Naj dodamo tudi podatek, da so prostori primerno ohlajeni, vstop pa je prost. Center bo nadalje odprt ob ponedeljkih, sredah, četrtek in petkih od 9. do 13. ure, ob torkih pa od 14. do 20. ure. Več informacij na elektronskem naslovu cdn@regione.fvg.it.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 4. avgusta 2012

DOMINIK

Sonce vzide ob 5.52 in zatone ob 20.29
- Dolžina dneva 14.37 - Luna vzide ob 21.15 in zatone ob 8.33

Jutri, NEDELJA, 5. avgusta 2012

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 30 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 6 km na uro, severo-zahodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 25 stopinj C.

Lekarne

Danes, 4. avgusta 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 33 - 040 638454.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na potovanje v Lourdes. Odhod 24. avgusta. Še nekaj prostih mest. Prijave

Gledališče ... v mestu

V muzeju Revoltella (Ul. Diaz 27) bo drevi ob 21. uri zažvela predstava Dentro il quadro. Cesare dell'Acqua. L'arrivo di Elisabetta a Miramare. Režijo je podpisal Davide Del Degan, v njej pa nastopata Lorenzo Acquaviva in Ivan Zerbini.

V Barkovljah (pri vodometu) pa bo drevi ob 21. uri predstava klovnov L'irresistibile Scalcinata Compagnia Solfrini, v priredbi združenja Studio Giallo. V njej nastopajo Maurizio Soldà in Tina Hallikainen.

Znanstveni imaginarij ... ne gre na počtnice

Danes in jutri bo Znanstveni imaginarij, interaktivni muzej v Grljanu, odprt od 15. do 20. ure. Mladi in manj mladi obiskovalci bodo lahko preko igre »exhibit hands-on« spoznali marsikatero znanstveno skrivnost, zakon fizike ali kemije. Na ogled je še vedno multimedijaska razstava Altromare: una crociera sott'acqua posvečena morskim prebivalcem. Možno si bo ogledati tudi planetarij. Več info na www.immaginarioscientifico.it (040-224424).

Glasbeni poklon 20. stoletju

Na Verdijevem trgu bo v okviru pobude Trieste estate 2012 jutri ob 21. uri glasbena performansa Alfreda Lacosegliaza Ponerosso. Oratorio profano, po motivih Carolusa I. Cergolyja. Gre za nastalgični poklon prvi polovici 20. stoletja.

Orkester Verdi v Barkovljah, Bandorkestra pri Sv. Justu

V barkovljanskem borovem gozdiču, točneje pri vodometu bo jutri ob 21. uri koncert mestnega pihalnega orkestra Giuseppe Verdi. Občinstvu se bodo predstavili tudi najmlajši gojenci glasbene šole. Na gradu sv. Justa pa bo ravno tako ob 21. uri nastopila zasedba Bandorkestra, sodobna banda, ki pod taktirko Marca Castellija izvaja svojevrstne swing, ska, boogie-woogie, afro, latino, reggae skladbe.

Pohodniki za LILT

Delavsko združenje italijanskih pohodnikov (UOEI) je tako kot vsako leto ob prazniku včlanjevanja zbiralo prispevke za tržaško združenje za boj proti raku LILT. Predsednica LILT Bruna Scaggiante se je zahvalila za podporo onkološkim bolnikom in njihovim družinam oz. promocijskemu delovanju za onkološko preventivo.

na tel. št.: 00386-31372632 (Metka).

ZSKD - odhod na poletne ustvarjalne delavnice na Livku: udeleženci bodo z avtobusom odpotovali z železniške postaje v Sežani v ponedeljek, 27. avgusta, ob 8. uri s postankom na parkirišču pri križišču v Rožni dolini ob 8.40 za vstop otrok z Goriškega. Udeleženci iz videmske pokrajine se jim bodo pridružili neposredno na Livku ob 11. uri. Info: www.zskd.eu.

IZLET V GARDALAND Socialna služba Občin Devin Nabrežina, Zgonin in Repentabor, v sodelovanju z zadrugo La Quercia, organizira enodnevni izlet v petek, 7. septembra, za otroke in družine bivačev na teritoriju treh občin. Informacije in vpisi do 1. avgusta: 345-7542164 (Daša, ob delavnikih do 17.00). Odhod 7.30 iz Sesljana pred Hotelom Posta, prihod približno ob 23.00.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA prireja od 27. septembra do 4. oktobra izlet »Balkanski krog«: Sežana, Ljubljana, Zagreb, Beograd, Niš, Skopje, Ohrid, Tirana, Drač, Budva in Sarajevo ter povratek. Tel. št.: 00386-31372632 (Metka).

prej do novice

www.primorski.eu

ATLETIKA - Slovenski adut Primož Kozmus odličen 2. v kvalifikacijah meta kladiva

Forma za kolajno

Primož Kozmus je v kvalifikacijah z izidom 78,12 dosegel drugo daljavo, za 36 centimetrov je bil boljši od njega le Japonec Koji Murofuši

STANKO GRUDEN/STA

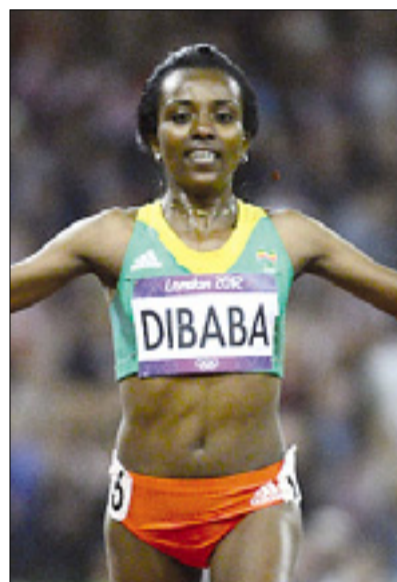
Tomasz Majewski (Poljska) ANSA

DOPING So kontrole zdaj res boljše od grešnikov?

LONDON - »Mislim, da so kontrole dopinga prvič dohitele doping,« si pomanjkanje grešnikov v teh prvih sedmih dneh iger v Londonu optimistično razlaga član Mednarodnega olimpijskega odbora Mario Pescante. Igre je moralo zapustiti sedem športnikov, vendar vsi zaradi kontrol, ki so bile opravljene pred igrami. Protidopingška agencija WADA je napovedala 5 tisoč kontrol in jih tudi dosledno izvaja, zasačila pa ni še nikogar. Dobitniki kolajn in četrto uvrščeni morajo obvezno na kontrolo, veliko je tudi nenapovedanih kontrol. Sprinterja Asafa Powella, ki se bo predvidoma jutri v finalu z Boltom boril za olimpijsko zlato v teku na 100 metrov, so pregledali v noči na petek. Že tretjič v petih dneh, tako da se je njegov menadžer Paul Doyle zaradi tega uradno pritožil. Zbudili so ga manj kot 48 ur pred finalom, je bil jezen Doyle.

V oči bode primer kitajske plavalke Ye Shiwen, ki je hitrejša od moških šampionov Lochtea in Rijeja, toda MOK zaenkrat očitke zavrača.

»Morda pa gre le za olimpijsko premirje,« se je pošali Pescante. Z drugačnimi besedami, vojna še traja.

Tirunesh Dibaba (Etiopija) ANSA

FINALI Majewski in Dibabova ubranila zlato

LONDON - Prvi dan atletskega sporeda na igrah so podelili dva kompleta kolajn.

Prvo je osvojil poljski atlet Tomasz Majewski v suvanju krogle in na olimpijskem stadionu v Londonu ubranil zlato odličje iz pred štirih let iz Pekinga. Tridesetletni Majewski je kroglo sunil z letošnjim najboljšim izidom na svetu, z razdaljo 21,89 m, kar je dosegel v zadnjem poskusu in za tri centimetre premagal prvega izizivalca. Srebro je osvojil Nemec David Storl (21,86 m), Američan Reese Hoffa (21,23 m) pa je dobil bron. Majewski je bil lani dolgo časa poškodovan, na zadnjem SP pa se je uvrstil šele na 9. mestu.

Na 10.000 metrov ženske je zablestela etiopska tekačica, 25-letna Tirunesh Dibaba. To je bila njena že tretja olimpijska kolajna, saj je pred štirimi leti v Pekingu zmagala tudi na polovični razdalji. Sinoči je prvi del tekmovala v ozadju, pobudo je prepustila drugim. Prva je potegnila njena rojakinja Kidane, njen ritem sta zmogli le še Kenijki Kipyego in Cheroyot. Kidane je nato popustila, Dibaba pa je malo pred koncem predzadnjega kroga silovito potegnila in kot prava sprinterka zmagala z veliko prednostjo.

Svoj cilj je včeraj dosegla slovenska reprezentantka v troskoku Marija Šestakova. V finale se je uvrstila z z dvanaajstim, zadnjim izidom 14,12 metra. V tej disciplini je prvo razočaranje doživela Italija. Simona La Mantia je s skromno razdaljo 13,92 metra izpadla iz konkurence. Po napovedih je bila eden od adutov italijanske odprave v Londonu. Boljše se je odrezal Yuri Florian, ki se je uvrstil v finale tekma na 3.000 m z zaprekami. Zadnjič je imela Italija na tej razdalji finalistka leta 1996 v Atlanti.

Petindvajsetletni Brent LaRue, Američan, ki po poroki in selitvi v Slovenijo, zanjo tudi nastop a se je na 400 m z ovirami z 21. časom in osebnim rekordom 49,38 uvrstil v današnji polfinale. Boljšod njega je bil Jose Reynaldo Encosme De Leon iz Dominikanske republike, ki nastopa za Italijo (49,35).

LONDON - Primož Kozmus, olimpijski prvak v metu kladiva iz Pekinga 2008, je v Londonu edini pravi slovenski kandidat za olimpijsko medaljo v atletiki, toda okrog njegove forme je bilo precej skepse, tudi sam je odvrčal od prevelikega optimizma. Včerajšnje kvalifikacije so dvome razblinile, saj se je Kozmus v velikem slogu uvrstil v boje za medalje, ki bo jutri ob 21.20 po slovenskem času. V kvalifikacijah je že v svojem prvem metu orodje vrge 78,12 m in kot eden od treh presegel kvalifikacijsko daljavo za finale (78 m).

«Dobro je bilo, ja. Met mi je tehnično dobro uspel. Sem pa se na to, da že v prvem metu presežem 78 m, pripravljal že na ogrevanju. Prišel sem v formo, kar sem začutil že na zadnjem treningu v Brežicah, in lahko kontroliram kladivo. To je odlično, dolgo sem čakal na to. Ne vem sicer, kako bo pri maksimalni hitrosti, vendar se je vse skupaj zelo izboljšalo. Zdaj lahko napovedujem mete čez 80 m,» je pojasnil Kozmus.

V krogu za izmet pa ni bilo enega izmed velikih favoritov. »Ne vem, zakaj ni bilo na tekmovališče Belorusa Ivana Tihona, ki bi moral biti v moji skupini. To mi kar ustreza,« je pokomentiral Kozmus, ki je nastop končal v soncu, kmalu nato pa se je ulil še dež. Kozmus je nastopil v skupini A in takoj tekmecek pokazal, da je mož za velike tekme. Svetovni prvak iz Berlina leta 2009 je po dvajsetmesečni odsotnosti s tekmovališč lani v Daeguju osvojil bronasto medaljo. V letošnji sezoni se mu je podro praktično vse, kar je načrtoval. Ne le, da v slabih formi ni tvegal nastopa na evropskem prvenstvu v Helsinkih, pred kvalifikacijami je letos tekmoval le dvakrat. V Slovenski Bistrici je 6. maja zasedel šele tretje mesto s skromnimi 73,60 metra in kladivo med drugim vrge dvakrat v mrežo. Nato je 77,35 m vrge 14. junija v Velenju ter v London prišel šele kot 25. po letošnjih izidih med nastopajočimi.

OB ROBU Spremljala bo Vizzonija in tudi Bolta

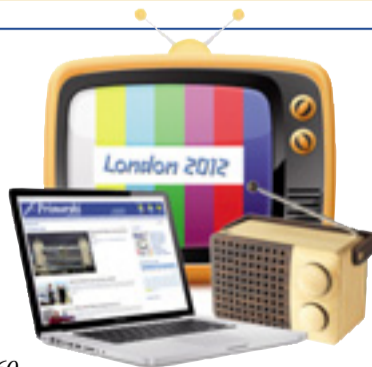
Claudia Coslovich, najboljša slovenska atletinja v Italiji, si je lahko odahnila. Njen partner Nicola Vizzone se je z 10. izidom (74,79 m) tretjič v karieri uvrstil v finale meta kladiva, ki bo jutri Kvalifikacijsko normo 78 m so neposredno dosegli le trije atleti, med njimi Primož Kozmus. Ostali so morali za svojo usodo trepetati do zadnjega včerajšnjega meta, saj se je v finale uvrstilo le 12 atletov. Tržačanka Claudia (atletsko pot je začela pri Boru), udeleženka tekmovalja v metu kopja na olimpijskih igrah leta 2000 v Sydneyju in leta 2004 v Atenah, je Nicolovo spremljala neposredno s tribune olimpijskega stadiona. Oddahnila pa si je tudi zato, ker bo z Nicolovo uvrstitvijo v finale zdaj lahko prišla tudi do dragocene vstopnice za jutrišnji tretji dan atletskega sporeda. Dve (ne brezplačno) organizator namenja namreč tudi sorodnikom vsakega atleta. Claudia bo tako lahko spet navijala za Vizzonija, kot nam je priznala pred odhodom v London, pa ima to srečo, da bo istega dne v finalu nastopil tudi Bolt...

OLIMPIJSKI MONITOR

Elizabetin blagoslov

God save the Queen (Bog naj reši kraljico) je naslov britanske himne, ki že od psihedeličnih šestdesetih let doživlja vrsto posrečenih in manj posrečenih priredb. Te izkoriščajo predvsem marketinški naslov himne kraljeve hiše, ki je ob londonski olimpijadi, še pred uradno otvoritvijo, doživela znani škandal na nogometni zelenici z nogometnašem in Valežanom Ryanom Giggsom na čelu. Slednji s svojo nemostjo ob (ne)petju himne ni izrazil velike ljubezni do državnega glavarja, vendar kdo bi si lahko mislil, da bomo na otvoritveni prireditvi slišali za priredbo Sex Pistols, kjer začeti »God save the Queen... «se nadaljuje s... The fascist regim« (ta fašistični režim) ali da se bo sama kraljica Elizabeta preizkusila v filmu z Jamesom Bondom. Mogoče je ob

60-

letnici vladanja Elizabeta II. postala bolj prizanesljiva in mogoče tudi nekoliko bolj komercialna. K temu gre dodati še kanček italijanske drznosti. Sabljac Aldo Montano je stopil korak dlje. Na tilniku si je pobarval lase kar v zloglasni stavek. Po teza mu je verjetno prinesla ne samo srečo, verjetno tudi kraljičino in božje varovanje, saj je svojo sabljaško ekipo po dramatičnem četrtfinalu (44:45) ponesele do adrenalinskega bronca. (mar)

VAŽNO JE SODELOVATI Pokrite od nog do glave, pa vendar bile so tam

Ne glede na bitko za kolajne, ki je na vsakih olimpijskih igrah v ospredju, je De Coubertinovo geslo *Važno je sodelovati* še vedno aktualno. To velja predvsem za tiste športnike in športnice, za katere je že nastop na najdomnevnejšem športnem dogodku pomemben življenjski in kulturni cilj. Med njimi so prav gotovo tekmovalke iz arabskih držav. Športnice iz Savdske Arabije, Afganistana, Katarja, Jordanije, Jemna, Iraka in Libanona, pokrite od nog do glave, so bile včeraj na atletskem stadionu daleč od kolajn, že s svojim nastopom pa so zmagale predvsem boj proti številnim stereotipom: »Nastop na olimpijskih igrah je enkratno doživetje. Pozabila sem, kakšno je vzdušje ob taki podpori gledalcev,« je po nastopu na 100 metrov pojasnila 23-letna Tahmina Kohistani iz Afganistana, edina predstavница islamske republike. »Ponosna sem, da sem tu edina ženska predstavnikinja in kulturni cilj. Ne upam, da bom zgled ostalim afganistanskim dekletom.« Za nekatere je bil že sam nastop enakovreden zlati kolajni, pa čeprav se je zaključil že po nekajsekundnem teku. Pa vendar je nasme napovedoval, da je bilo lepo. Oziroma, končno normalno, da so jih lahko opazovali tudi številni moški... Peščica zato že načrtuje nastop v Rio. Tako je na primer napovedala tekačica Bruneja, ki je kot prva ženska te azijske države nastopila na Ol. Doslej je bil nastop športnic iz te države prepovedan, saj je sultan menil, da je ženski šport le izguba časa.

V atletiki, predvsem pa med tekaškimi preizkušnjami, se univerzalnost športa pokaže v najboljši luči. Poleg tistih, ki so tu iskali le nekaj tiste (naše?) vsakdanjosti, pa je nekaterim uspel tudi športni uspeh – iraška zastavonoša Dana Abdul Rayak si je priborila nastop v polfinalu in se bo v nadaljnjem tekmovalju pomerila z najhitrejšimi.

STRELSTVO - Malokalibrska puška leže

Rajmund Debevec tretjič do kolajne

LONDON - Rajmund Debevec (39 let) je najuspešnejši slovenski strelca vseh časov in je z osvojitvijo bronaste kolajne z odliko opravil svoj premierni nastop v Londonu, na tukajšnjem strelšču je demonstriral novo strelsko mojstrovino. Debevec se je izognil nastopu z zračno puško, vso pozornost v pripravljalnem obdobju pa namenil olimpijskemu nastopu z malokalibrsko puško leže, ki je v zadnjih letih - predvsem zaradi težav v stoječem položaju - dobila prednost pred njegovo udarno disciplino z malokalibrsko puško v trojnem položaju, kar je dokazal že na lanskem evropskem prvenstvu v Beogradu, ko je osvojil odličje zlatega leska.

Debevec je med zadnjimi začel včerajšnjo kvalifikacijsko tekmo, dolgo časa je porabil za pravo nastavitve puške, kar se mu je v nadaljevanju obrestovalo. Na izjemno živčni tekmi so bili razred zase izkušena in z vsemi 'žavbami' premazana Martinov in Debevec, «eksplozivni» pa je doslej neznan Belgijec Cox.

Belorus je bil v kvalifikacijah neverjetno hladnokrvn, zadel je vseh možnih 600 krogov, izjemno preudarno, čeravno ne popoln nastop, je prikazal tudi Debevec, ki je v šestih serijah dvakrat zadel po 100 krogov ter štirikrat po 99 krogov, a najbolj pomembno je, da se je s 596 krogi izognil dodatnem stresu v razstreljevanju.

Pravo mojstrovino je Debevec prikazal v velikem finalu, njegove serije strelcov 10,2, 10,5, 10,7, 10,3, 10,6, 10,8, 10,2, 10,6, 10,5 in 10,6 zgovorno pričajo o tem. Bronasto kolajno je zanesljivo branil pred letošnjimi finalisti (Italijan Niccolo Campriani, Korejec Jinseop Han, Nemec Daniel Brodmeier, Indijec Joydeep Karmakar in Hrvat Bojan Đurković), v zadnjih streljih pa tudi povsem zadihal za ovratnik senzaciji včerajšnje tekme - 31-letnemu strelskemu «neznanec» Coxu, ki je našega strelskega junaka na koncu ugnal za vsega 0,2 kroga.

«Morda je bilo videti, da sem zlahka os-

»Priznam, puška v finalu ni bila najbolj mirna, srčni utrip je bil visok, navkljub temu pa sem od prvega do zadnjega strela vse imel pod svojim nadzorom,« je po osvojenih kolajni priznal Debevec

ANSA

vojil kolajno, a ni bilo tako. V kvalifikacijah sem imel veliko skrbi, v meni je dobesedno vrelo, imel sem velike težave z zbranoostjo, skrbelo me je tudi vreme. Navkljub vsem tem težavam in skrbi sem se s tretjim dosežkom prebil v finale,« je uvodoma dejal Debevec in dodal: «Pred nastopom v finalu so se pojavili novi dvomi, saj te dvorane nisem imel priložnost preizkusiti, a svetloba je bila izvrstna. Priznam, puška v finalu ni bila najbolj mirna, srčni utrip je bil visok, navkljub temu pa sem od prvega do zadnjega strela vse imel pod svojim nadzorom.»

Debevec je bil v Sydneyju leta 2000 prvi z malokalibrsko puško v trojnem položaju, v Pekingju leta 2008 pa je v strelskem maratonu zasedel tretje mesto.

Debevec je nastopil že na osmih igrah! Za Slovenijo kolajne zaenkrat osvajajo veterani

LONDON - Rajmund Debevec je slovenski rekord po številu nastopov na olimpijskih igrah. Londonske igre so že njegove osme, pred tem je nastopil v Los Angelesu leta 1984, Seulu leta 1988, Barceloni leta 1992, Atlanti leta 1996, Sydneyju leta 2000, Atenah leta 2004 in Pekingju leta 2008.

Med slovenskimi dobitniki kolajn v Londonu se mu po letih in stazu približuje samo še Iztok Čop (40 let), ki je prvič nastopil že na igrah v Barceloni leta 1992, s soteskmovalcem Luko Špikom (33) pa je kolajno prvič osvojil leta 2000 na igrah v Avstraliji. Judoistka Urška Žolnir, zmagovalka tekme do 63 kg, je bila bronasta že pred osmimi leti v Atenah. Oktobra bo dopolnila 31 let.

SABLJANJE V ekipni sablji Italija do bron

LONDON - Sabljaški turnir je za Italijo vedno radodaren s kolajnamo. Novo, in sicer bron, je sinoči osvojila ekipa sabljačev. Med vsemi kolajnami je bila ta morda najmanj pričakovana. V ekipi je sicer nastopil tudi olimpijski prvak iz Aten 2004 Aldo Montano, čigar nastop pa je bil zaradi poškodbe do zadnjega pod vprašajem. Razpiti Montano, ki se je v zadnjih letih pojavljal tudi v rumenem tisku, pa je nastopil in bil tudi med odločilnimi za uspeh v tekmi za 3. mesto proti Rusiji. Še prej mu je v četrtfinalu uspelo v odločilnem dvoboju nadoknaditi zaostanek in izločiti Belorusijo. Kasnejši olimpijski prvak Južna Koreja (v finalu je nadigrala Romunijo) pa je bila v polfinalu za »azzurre« pretrd oreh.

»Star sem 33 let. Če imamo resen projekt, bom vztrajal do Ria de Janeira, čeprav tam ne bo ekipne tekme in bosta na voljo le dve mesti za nastop v posamični konkurenci,« je napovedal Montano, medtem ko se 40-letni Luigi Tarantino dokončno poslavlja od tekmovalne arene. K osvojitvi bron sta prispevala tudi »srebrni« Diego Occhiuzzi in mladi Luigi Samele.

Ime »kliče« kolajno

Ime - jamstvo za uspeh! Japonska plavalca Satomi Suzuki, hitra kot motorji znamenite tovarne, je tretji dan iger osvojila bronasto odličje v plavalni disciplini na 100 m hrbtno. Kdo pa se je včeraj najboljši odrazil od gimnastične prožne ponjave, na kateri tekmovalci skačejo kot vzmeti, in v tej vrstvi postal olimpijski prvak? To seveda ni mogel biti nihče drug kot Kitajec Dong Dong!

PLAVANJE - Michael Phelps

21 in ni še konec

LONDON - Na plavalnih prizoriščih nič novega, tudi včeraj je bil v glavni vlogi ameriški superzvezdnik Michael Phelps. Tokrat je dobil zlato medaljo, tretjo na teh igrah, skupno peto v Londonu in v seštevku že 21. v olimpijski karieri.

Za svetovni rekord pa je poskrbela njegova rojakinja Missy Franklin z 2:04,00 na 200 m hrbtno. Phelps nastop na 100 m delfin je bil po eni strani tudi slovo Phelpsa. Zanj so igre zadnje veliko tekmovalje, današnja tekma pa je bila zadnja posamična v bogati olimpijski karieri. Čaka ga le še ena štafeta preizkušnja na 4x100 metrov mešano.

Posamično olimpijsko kariero je končal s 17 medaljami iz let 2004, 2008 in 2012. Tudi v svoji zadnji tekmi je nastopil v svojem slogu; po zadnjem obratu je bil izven mest, ki prinašajo medalje, na koncu pa se je prvi dotaknil ciljne plošče. «Vesel sem, da se je zadnja tekma končala z zmago. To je bila moja velika želja,» je dejal Phelps. Za njim je bila prava gneča, Jevgenij Korotiškin in Chad le Clos sta si s časom 51,44 - Phelps je plaval 51,21 - razdelila srebro, Milorad Čavić in Steffen Deibler pa četrto mesto.

Čeprav Phelps pri 27 letih še zdalec ni star, pa je za nasprotje poskrbela plavalca, ki šele začena veliko kariero. Komaj 17-letna Missy Franklin je le nekaj minut pred Phelpsom dosegla postavljeni svetovni rekord na 200 m hrbtno, uspeh ZDA pa je dopolnila Elizabeth Beisel z bronom. Med njima je končala Rusinja Anastazija Zujeva. Čas 2:04,06 pa je pomenil tudi svetovni rekord. «Ne morem verjeti, da se to dogaja. V zadnji dolžini nisem več čutila nog in rok, toda šla sem do konca,» je dejala mlada ameriška plavalca.

A niti ona ni bila najmlajša na zmagovalnih stopničkah v plavalnem centru.

Slavo je pobrala še dve leti mlajša Katie Ledecky. Najmlajši članici ameriške ekipe, stara je le 15 let, je le za 53 stotink ušel svetovni rekord. Na 800 metrov prosto je ugnala branilko naslova iz Pekinga Rebecca Adlington; ta je pred domačimi navijači priplaval le do tretjega mesta, do srebra je prišla Španka Mireia Belmonte Garcia.

Da dan v bazenu le ni bil popolnoma ameriški, pa je v zadnji finalni odločitvi poskrbel Florent Manaudou. S svojo najboljšo predstavo v življenju je mlajši brat bolj znane francoske plavalke Laure Manaudou zablestel v pravem trenutku, presenetil pa je tudi branilca naslova Brazilca Cesarja Ciela, ki je tokrat končal le na tretji stopnički. Da Američani niso ostali brez medalje, pa je poskrbel Cullen Jones s srebrno medaljo.

Michael Phelps

ANSA

ISTRSKI ITALIJAN ZA HRVAŠKO Strelec iz Novigrada za medaljo v trapu

Slovinci v Italiji na letošnjih OI v Londonu nimamo svojih športnikov. Svojega predstavnika pa imajo Italijani iz Istre. »Istrski Matej Černic« je še ne 30-letni Giovanni Cernogoraz - vir: strani na socialnem omrežju facebook Glocal - Radio Capodistria (radijska oddaja Olimpiando) in Edit Libri -, ki bo v strelski disciplini trap nastopil jutri. Cernogoraz (na sliki La Voce del Popolo), član hrvaške reprezentance (in kluba iz Velike Gorice), je lani v Pekingju osvojil zlato medaljo v finalu strelskega svetovnega pokala in je bil imenovan za najboljšega hrvaškega strelca v lanskem letu ter za najboljšega športnika manjšinske organizacije Italijanske unije, ki združuje Italijane s Hrvaške in iz Slovenije. Strelec, doma iz istrskega Novigrada, se bo torej v Londonu boril za kolajne.

LONDONSKI DNEVNIK

Podzemna je potujoča knjižnica

MARIO GERJEVIČ

Nov olimpijski dan. Vstanem kot po navadi, približno sedma ura je. Usmerim pogled skozi okno, in ne morem verjeti, lep sončen dan. Na nebu niti enega samega oblaka. Poletje kot v Sežani. Obilen zajtrk, pripravim nahrbtnik, vse že postaja rutina. Če sem pred enim tednom potreboval pol ure za, da vse uredim stvari, sem zdaj pripravljen v petih minutah. Danes je poseben dan. Dvojni program na Olimpijskih igrah. Od desetih naprej so kvalifikacije v plavanju in popoldan je rokometna tekma Hrvaška - Madarska. Za to priložnost vzamem z seboj znani »kockasti« dres hrvaške reprezentance, danes bom pravi navijač.

Pot poteka brez posebnosti, vedno pa občudujem Angleže, ko se vozijo v podzemni. Vsi berejo, navadne časopise, večina jih ima s sabo knjigo, mlajši pa e-knjige. Podzemna železnica - potujoča knjižnica. V Olimpijskem parku nekoliko manjša gneča, odpravim formalnosti in pokažem obe karti za današnji tekmovalni. Obe skenirajo, kar se bo kasneje izkazalo kot napaka, ter se hitro napotim proti Aquatics Centre, kjer so tekmovalja v plavanju in skokih v vodo. Že prejšnje dni sem občudoval to čudovito zgradbo, zdaj jo bom imel priložnost videti od znotraj. Sedež imam v 52. vrsti. Res neverjetno. Kljub temu da sem skoraj na vrhu dvorane, je pogled odličen. Dvorana je polna, ob vsakem nastopu domačih tekmovalcev pa je hrup neznošen. Ni čudno, da angleški športniki dosegajo nadpovprečno dobre rezultate. Ta atmosfera res motivira, da iztisneš vse od sebe. Končno spremljam nastope slovenskih športnikov. V kvalifikacijah na 100m nastopa Peter Mankoč. Res mu privoščim dober rezultat. Je legenda slovenskega plavanja. Štart je dober, prvih petdeset metrov so vsi poravnani, obrat, zdaj se začne. Trije, med njimierimi tudi Mankoč, pridobijo majhno prednost. Dejmo, Peter, dejmo - zakričim. Presenečen sem nad samim seboj, ponavadi tekme mirno spremljam, razen morda vošarke, zdaj pa me je kar poneslo. Zadnjih deset metrov skočim na noge. Dejmo, Mankoč - zakričim, kot da bi to kaj pomagalo. Mankoč tretji, občutek izjemen. Ponos, sreča, veselje, vse na enkrat. Da, zaradi tega sem prišel sem, to je bistvo Olimpijskih iger. Z dobrim občutkom spremljam ostala plavalna tekmovalja. Naslednje so kvalifikacije 200 metrov hrbtno za punce. Pred menoj je skupina precej živčnih Američanov. Večja družina so, starši, trije otroci, dve puncici in fant, vsi enake majčke, ameriške zastave in deset foto aparatov. Ob nastopu njihove tekmovalke so eksplozivni, ves čas so bili pokonci in glasno navijali. Američanka je prepričljivo zmagala, družina pred mano skače od veselja. Gospa se obrne proti nam in s solzami v očeh reče: veste, to je moja hčerka. Vsi jim čestitamo. Čudovit dopoldan v Olimpijske parku. Ura je 13.00 konec plavalnih tekmovalj in čas je za koso, zato se napotim proti izhodu. Čaka me še rokomet. Kako je bilo tam, vam bom povedal jutri.

ZLATI GRAND SLAM?

WIMBLEDON - V finalu teniškega turnirja bosta igrali Rusinja Marija Šarapova in Američanka Serena Williams. Rusinja je v polfinalu ugnala rojakinjo Marijo Kirilenko s 6:2, 6:3, Američanka pa je nadigrala prvo igralko sveta Belorusinjo Viktorijo Azarenko s 6:1 in 6:2. Šarapova, ki pri 25 letih

prvič nastopa na olimpijskih igrah, ima priložnost za osvojeitev tako imenovanega zlatega grand slama. Potem ko je že slavila na vseh štirih velikih turnirjih, se ji zdaj ponuja priložnost še za zlato olimpijsko medaljo.

MARATONSKI 19:17

LONDON - Za uvrstitev v jutrišnji teniški finale se je moral Švicar Roger Federer, prvi nosilec olimpijskega turnirja v Londonu, pošteno potruditi. V polfinalu je po maratonskem dvoboju, dolgem štiri ure in pol, premagal Argentince Juana Martina del Potra. Odločilni tretji niz je trajal kar 163 minut, preden je Švicar zmagal s 3:6, 7:6 (5), 19:17. V finalu se bo Federer pomeril s Srbom Novakom Đokovićem, ki ga je z dvojnim 7:5 premagal Škot Andy Murray.

ZDA V IZJEMNI FORMI

LONDON - V derbiju tretjega kroga moškega olimpijskega turnirja v Londonu so branilci naslova iz ZDA s 3:1 premagali podprvake iz Pekinga Brazilijo. Američani so vnoič potrdili, da so v času olimpijskih iger vedno izjemno dobro pripravljeni, kar ne velja za ostale njihove mednarodne nastope. V skupini A so Italijani z gladkim 3:0 porazili gostitelje turnirja in so po točkah izenačeni s Poljaki na drugem mestu. Danes ob 15.45 igrajo proti Avstraliji, v ponedeljek pa jih ob isti uri čaka ključna tekma proti Bolgariji.

VESLANJE - Iztok Čop se po kolajni poslavlja od tekmovalnega športa

Zmeraj sem se dobro odločal

LONDON - Veslač Iztok Čop je v četrtek osvojil bronasto kolajno na olimpijskih igrah v Londonu. Skupaj z Luko Špikom je v dvojnem dvojcu zlatu iz Sydneyja in srebru iz Aten dodal še manjkajoči košček v mozaiku. Danes je v Londonu na novinarski konferenci v Etonu dejal, da se poslavlja od vrhunškega športa. V svoji karieri je osvojil malodane vse. Naslov svetovnega prvaka v enojcu iz leta 1995, pa prvo olimpijsko odličje v Barceloni 1992, pa naslov olimpijskega prvaka v Sydneyju 2000, leto pred tem sta skupaj z Luko Špikom postavila še neuradni svetovni rekord za najhitrejši čas dosežen v dvojnem dvojcu.

Danes je ob progi na jezeru Dorney, kjer je leta 2006 s Špikom na svetovnem prvenstvu osvojil srebro, včeraj pa bronasto olimpijsko kolajno, oznanil konec svoje športne poti. V nadaljevanju se bo posvečal poslu in družini, ne izključuje pa delovanja v slovenski krovni športnih organizacijah. Le pravi šampioni se znajo posloviti na vrhuncu svoje moči.

«S tako pripravljenostjo, kot sva jo pokazala tukaj, bi lani na Bledu osvojila zlato kolajno. Pred letom dni sva naredila načrt, kaj popraviti pri fizičnih sposobnostih in tehniki ter ritmu. Spremenila sva rutino, bila precej zdoma in pokazalo se je, da to je pravi recept. Tudi ko ni šlo, sva vztrajala na tej poti, vsekoli pa sva bila tudi pod budnim očesom zdravnice Nade Rotovnik Kozjek, da sva znala dozirati trening,» se je minule sezone spomnil Čop.

Za njim je dvajsetletno obdobje osvajanja kolajn. Kot prvi, je bilo vsako na svoj način težko osvojit. Ne more jih primerjati med sabo. Do nekaterih si je pomagal z izkušnjami, pri nekaterih je predvsem v mlajših letih šlo tudi z glavno skozni zid. Naredil je ogromno za veslaški šport in o vrnitvi ne razmišlja. «Zaenkrat ne računam, da bi se vrnil, mislim, da so to moje zadnje olimpijske igre. Doživel sem jih šest, vse so bile težke. Bal sem se, da bi se od tu domov vrnil z uvrstitvami od 1 do 6, vesel sem, da se ena medalja podvaja. Imam štiri olimpijske kolajne, moram biti zadovoljen,» je minulo obdobje ocenil Čop.

Ne zaveda se še, da je odveslal zadnjih 2000 metrov v karieri. O tem ni raz-

Iztok Čop (desno) je v slovenskem pubu v Londonu z Luko Špikom takole proslavljal bronasto odličje

STANKO GRUDEN/STA

mišljal, saj se je vsekoli zavedal, da mora oddelati še londonsko zgodbo. «Ne zavedam se še, da sem odveslal zadnjih 2000 m v karieri. O tem nisem razmišljal, saj sem tukaj moral še nekaj oddelati. To sem bil dolžan najprej sam sebi, potem Luko in nenazadnje družini, ki mi je dala 'prsto'. Zdej bom moral začeti vračati najprej njim,» je povedal oče dveh hčerk, Ruby in Amber.

Velik del uspehov je osvojil z dolgoletnim partnerjem v dvojnem dvojcu Luko Špikom. Sedem let mlajši Špik je bil včasih tudi svojeglav, nazadnje je odrasel in se začel zgledovati po šampionu. «Doživljal sem ga predvsem kot partnerja v čolnu, v enojcu kot zahtevnega konkurenta. Ti dueli so bržkone pripomogli tudi k večjemu uspehu v dvojnem dvojcu. Vidim ga, kako je dozorel skozi čas. Na začetku se vsega sploh ni zavedal, vse je 'klapalo', vse je šlo, česar sva se lotila, čeprav ni bilo tako enostavno. Letos je videl, kako kaj gre, postal je 'profi' in ni si privoščil nobenega spodrsnjaja, vsekoli sva imela le London pred očmi.

Luka je zdaj videl, kako je treba delati in še nobena sezona ni bila tako zbra-

na in dozorela, kot ta,» je kapetanski trak Špiku predal Čop.

Poslej bo dejaven v lastnem podjetju, morda tudi v politiki. «Upam, da se mi bo še dalo vztrajati na tem področju funkcionarja. A gre za vse to ogromno ene energije. V športu točno veš, da bo to, kar vložiš, prišlo na koncu ven, veš kaj moraš delati, da prideš do

rezultata. V politiki pa temu ni tako, veliko prevečkrat imaš opravka z ljudmi, ki imajo figo v žepu,» je dejal Čop, ki je v športni karieri naredil tudi kak korak po svoje: «Morda sem za nekatere včasih celo preveč delal po svoje, ampak z leti pridejo tudi izkušnje, ko sam ugotoviš, kaj najbolj potrebuješ. Mislim, da sem se zmeraj dobro odločal.» (STA)

Novozelanec z javno hišo do iger v Londonu

WELLINGTON - Novozelandski taekwondoist Logan Campbell se je odločil za razmeroma nenavadno pot do olimpijskih iger v Londonu. Svoje sanje o nastopu na največjem športnem dogodku leta je namreč financiral tudi s pomočjo javne hiše, ki jo je leta 2009 odprl v Aucklandu, pri čemer pa zavrta vsakršne očitke, da je zvodnik. Šestindvajsetletni Campbell, ki bo svojo državo v prihodnjih dneh v Londonu zastopal v kategoriji do 68 kilogramov, je javno hišo s 14 sobami odprl leta 2009 po težavah pri zbiranju sredstev za projekt London 2012.

Novozelandski olimpijski komitej ga je tedaj sicer opozoril, da bi utegnila povezava z javno hišo, ki jo Campbell označuje za «visokorazredni klub za gospode», ogroziti njegove možnosti za nastop v Londonu. Campbell je «ustanovo» leta 2010 prodal. S sredstvi, ki jih je zbral tudi s pomočjo pristojne novozelandske organizacije za šport (SPARC), pa si je nato lahko financiral treninge. Pri tem je bil očitno uspešen, saj je bil marca izbran za nastop v Londonu.

«Javno hišo sem prodal, zato o tem ne želim več govoriti,» je poudaril in dodal, da gre sicer za zakonit posel na Novi Zelandiji, za razliko od drugih držav.

Vzgojna kazen

Avstralskega veslača Joshua Bootha (21 let), ki so ga aretirali zaradi razgrajanja v vinjenem stanju, je doletela kazen avstralskega olimpijskega komiteja - pot domov. Britanska policija se je odločila, da ga zaradi incidenta ne bo preganjala. Gre za lepo opozorilo vsem športnikom, česa se na olimpijskih igrah ne sme početi. Booth je po neuspehu svoje ekipe v finalu osmercev v sredo ponoči v bližini veslaškega centra Eton poškodoval izložbeni okni dveh trgovin. Iz avstralskega olimpijskega komiteja so sporočili, da se je Booth lastnikoma omenjenih trgovin opravičil, plačal pa bo tudi kazen v višini 1400 funtov (1769 evrov).

Premier Cameron poziva Londončane nazaj v prestolnico

Britanski premier David Cameron je pozval Britance, naj se vrnejo v prestolnico, potem ko so številni raje zapustili središče Londona iz strahu, da ga bodo preplavili olimpijski turisti. Londončanom so namreč svetovali, naj se raje izognejo središču prestolnice, da bi tako zmanjšali pritisk na transportni sistem. Toda zgodilo se je, da so posamezni predeli podobni «mestu duhov». «Ljudje so dejali, da London ne bo zmozel, da bo promet zastal, ampak se to ni zgodilo. Menim, da so oblasti opravile dobro delo,» je poudaril Cameron za eno od britanskih televizij Sky News.

Pes najboljši človekov prijatelj

Tako je prepričan tudi ameriški plavalec Ryan Lochte, ki s svojim dobermanom Carterjem največkrat preživlja proste trenutke. Največkrat je to ob gledanju televizije. «Rad ima akcijske filme,» je o okusu svojega psa povedal Lochte.

Olive kot prigrizek

Pozabite na arašide ali kakšne druge prigrizke. Najbolj priljubljen prigrizek, ki ga je mogoče kupiti pred olimpijskim stadionom, so olive in to različnih vrst. Na voljo so zelene, polnjene, tudi s feferoni ali z zelišči... Seveda jih je mogoče vzeti za s seboj, za orientacijo pri cenah pa je mala porcija stane približno 3,10 evra.

JUDO - Po aferi

Arabkinja z naglavno ruto končala nastop po vsega 82 sekundah

LONDON - Savdska judoistka Vojdan Šaherkani je zgodovinski nastop na olimpijskih igrah v Londonu, kjer je nastopila v kategoriji do 78 kilogramov, končala po vsega 82 sekundah. Porazila jo je Melissa Mojico iz Portorika, kljub temu pa 16-letnica ni razočarana.

Vesela je, da na igrah sploh lahko nastopila, judu pa se v prihodnje ne namerava odpovedati. Gre za zgodovinski nastop, saj je Savdska Arabija prvič doslej na olimpijske igre pripeljala tudi dve športnici. Poleg Šaherkanijeve je namreč v London dopotovala tudi atletinja Sarah Attar.

Vendar pa nastop 16-letne športnice ni minil brez težav. Veliko polemik je namreč sprožil zaplet, saj je njen oče vztrajal, da lahko hči nastopi le z naglavno ruto, kar je v judu sicer prepovedano.

A sta vodstvo Mednarodne judo zveze (IJF) in olimpijski komitej Savdske Arabije nato dosegla dogovor, v skladu s katerim je Šaherkanijeva nastopila s podobno ruto, kot jo v judu uporabljajo na azijskih igrah.

«Našli smo rešitev, da bo lahko nastopila. To je dober kompromis med športom in kulturo,» je pred dnevi povedala tiskovna predstavnica Mednarodnega olimpijskega komiteja (Mok) Emmanuelle Moreau.

JADRANJE - Izolan Vasilji Žbogar jutri v medal race

Ostaja v igri za bron

Razred 470: Gabrio Zandonà in Pietro Zucchetti

ANSA

WEYMOUTH - »Danes sem naredil vse, da bom lahko v nedeljo (jutri op.a.) startal na bronasto medaljo,« je po zadnjem dnevu kvalifikacij v razredu finn povedal najtrofejnejši slovenski jadrallec Vasilij Žbogar, ki je zbral še 2. in 6. mesto v posamičnih plovih. V odločilni regati za kolajne, ki bo jutri (nastopilo bo samo najboljših 10 jadralcev), bo začel s šestega mesta. »Pogoji za jadranje so bili danes (včeraj op.a.) zelo težki. Ko smo se odpravili na regatno polje, je pihal z okoli 20 vozli, nekaj trenutkov pred startom pa je veter popustil in dejal sem si, da moram poskusiti na vse ali nič. Prva regata se mi je odlično posrečila in bila je ena najboljših tu v Angliji, v drugi pa sem imel veliko težav. Startal sem slabo, saj je bila startna črta postavljena nekoliko nerodno in bal sem se, da bom prehitro začel. Nato sem moral nadoknaditi zaostanek. 'Pumpal' sem kot nor, rok in nog nisem čutil in mislil sem, da bom od izčrpanosti kar bruhal. Vendar sem se zavedal, da vsako mesto šteje in da potrebujem uvrstitev med prvih deset,« je dejal Žbogar. »Obe regati sta bili zelo pomembni, saj bi se lahko danes (včeraj op.a.) kon-

čal moj boj za vrh. Na koncu se je vse dobro izteklo, tako da ostajam v igri za bronasto medaljo,« je dodal Izolan. Skupno razvrstitev še vedno vodi Danes Høgh-Christensen, štiri točke manj pa ima domačih in glavni favorit Ben Ainslie.

Primorec ima še vedno možnosti za svoje tretje odličje na olimpijskih igrah, a bo moral Nizozemca Postmo na 3. mestu prehitevi za štiri mesta in se uvrstiti tudi pred četrtouvrščenim Francozom Lobertom in petouvrščenim Hrvatom Kljakovićem Gašpićem. Izhodišče je nekoliko slabše, kot ga je imel leta 2008 v Pekingu, ko je bil pred finalno regato v razredu laser četrti. Za drugim mestom je tedaj zaostajal pet točk, za tretjim pa le dve.

V prvi deseterici sta izključno še italijanski posadki v razredu 470. Med moškimi sta Gabrio Zandonà in Pietro Zucchetti izboljšala uvrstitev prvega dne. Včeraj sta v prvi regati zmagala, v drugi pa sta bila osma, dekletki Giulia Conti in Tržčanka Giovanna Micol pa sta po prvih dveh regatah osmi, Primorki Tina Mrak in Teja Cerne pa sta dvanajsti.

KOLAJNA TUDI ZA EVROPEJCA

LONDON - V badmintonu sta si med mešanimi pari zlato na Olimpijadi prva nosilca, Kitajca Zhang Nan in Zhao Yunlei, ki sta v finalu z 21:11 in 21:17 premagala drugopostavljena Kitajca Xu Chena in Ma Jina. Bron sta osvojila Danca Joachim Fischer in Christina Pedersen, ki sta z 21:12 in 21:12 premagala Tontowija Ahmada in Lilyano Natsir z Indonezije. Fischer in Pedersenova sta Danski prigrjala prvo olimpijsko medaljo v badmintonu po igrah v Atenah leta 2004.

SLOVENIJA NAJBOLJŠA!

LONDON - Slovenski športniki so ponesli glas o majhni podalpski državi v deveto vas. Slovenija zahvaljujoč Urški Žolnir, Rajmondu Debevcu ter Iztoku Čopu in Luki Špišku zaseda prvo mesto med udeleženkami iger po osvojenih kolajnah na število prebivalcev. Dvomilijonska Slovenija je s tremi kolajnami prva med vsemi udeleženkami, saj ima kolajno na 685.846 prebivalcev. Na drugem mestu je Nova Zelandija (5 kolajn) s kolajno na 886.554 prebivalcev, na tretjem pa skoraj trimilijonska Mongolija (dve kolajni) z eno na 1.368.400 prebivalcev.

SLABI PORAZENKI

Ruski telovadki, Viktorija Komova in Alija Mustafina, sta po četrtkovem finalu v gimnastičnem mnogoboju izrazili zadovoljstvo z olimpijskim srebrnom oziroma bronom, a njuni govorici telesa sta pričali o povsem drugi zgodbi. Komova je planila v jok, potem ko je končna ocena pokazala na srebrno odličje, ki ga je ob odhodu s slovesne podelitve dala pač v žep. Na vprašanje, zakaj, je zavila z očmi. Mustafina ji je nato nekaj prišepnila, Komova pa je nato s pomočjo prevajalca odvrnila, da zato, ker je odličje težko. Razočarana pa da je zato, ker ji je bila zlata medalja dosegljiva, a jo je zgrešila.

OLIMPIJSKI DUH - Hilarij Lavrenčič

Zvest kraljici športov

Tudi na Goriškem vneto spremljajo olimpijske nastope v Londonu. Med temi je tudi Hilarij Lavrenčič, korepetitor in pomožni oderski dirigent tržaškega opernega gledališča Verdi ter zborovodja doberdobskega mešanega pevskega zbora Hrast. Ob ljubezni do glasbe nam je razkril še ljubezen do pohodništva. Kot član Slovenskega planinskega društva Gorica se ima za še kar aktivnega planinca. Najraje se povzpne na Julijce, kjer letno opravi od deset do petnajst vzponov na različne dvatisočake.

Rad obiščete Julijce in dvatisočake. Je pohodništvo res vaša prva ljubezen ali pa ste se že preizkusili v kaki drugi športni zgodbi?

Do osemnajstega leta sem se preizkušal v odbojki in za kratek čas tudi v atletiki, ko smo pri goriški Olympiji imeli atletske oddelke. Tu sem še največ vlagal v skok v višino, kjer sem kot šestnajstletnik uspel preskočiti 1,75 metra, kar je tudi višina moje postavbe.

Torej ste dober poznavalec te discipline. Morda poznate hrvaško prvakinjo, ki žal ne bo nastopila na londonskem prizorišču?

Če se ne motim, je to Blanka Vlašič. Iz svojih časov se spominjam predvsem Italijanke Sare Simeone, ki je v osemdesetih letih osvojila kar nekaj odličij, med temi zlato kolajno v Moskvi.

Verjetno atletika spada na najvišjo stopničko vaših športnih preferenc. Bi ob njej postavili še kako drugo paradno olimpijsko panogo?

Res, atletika spada v sam vrh, vendar bi rad spomnil še na gimnastiko, a kaj, ko je tu, predvsem zaradi gibčnosti, starostna meja zelo nizka.

Obžalujete dejstvo, da je med vso paleto športne izbire Slovencev v Italiji ravno atletika tako malo razširjena?

Žal ne poznam tako dobro organizacijskih izbir, kot splošnih izbir društev, ki so nekoč redno gojile t.i. kraljico vseh športov. Dandanes, če želiš uspeti v tem športu, moraš absolutno pristopiti k nekemu vojaškemu ali državnemu društvu, kot je lahko športno društvo karabinjerjev, policije ali gozdne straže.

Kako pa vaš odnos do trenutnega dogajanja v Londonu?

Zelo sem pričakoval začetek atletskih disciplin v Olimpijskem stadionu, med temi pa si bom gotovo privoščil višek, in sicer finale teka na 100 metrov. Poleg tega pa sem v preteklih dneh sle-

dil čisto po naključju uspešnem nastopu judoistke Urške Žolnir.

Ali ste kot glasbenik morda v teh športno obarvanih dneh zasledili kako posebno melodijo z londonskih prizorišč?

Običajno, ko vklopim svojo športno strast, izklopim glasbeno, vendar najbolj so me veselile note slovenske himne ravno v čast uspeha Urške Žolnir.

Če se povrnemo v vaše glasbeno okolje, ste mogoče pod vašo taktirko kdaj vodil kašnega uspešnejšega športnika?

Žal nimam tako dobrega spomina, vendar se pri nas postavlja večni problem usklajevanja treningov, predvsem odbojke, z vajami pevskega zbora. To je predvsem na Goriškem popolnoma običajen primer.

Tudi prijaznemu Hilariju Lavrenčiču želimo prijetno nadaljevanje v spremstvu olimpijskega duha, v upanju da le prizanese športniku, ki klavirno zamuja na zborovskih pevskih vajah. (mar)

Hilarij Lavrenčič je korepetitor in pomožni oderski dirigent tržaškega opernega gledališča Verdi ter zborovodja doberdobskega mešanega pevskega zbora Hrast.

NAKLJUČNI TURISTI - Belgijca Mark in Els Blomme

Rojaka Coxa sploh nista uvrščala med favorite

Slovenski strelec Rajmond Debevec bi včeraj lahko dobil celo srebrno medaljo, a Belgijec Lionel Cox je bil za malenkost boljši. Po naključju smo se tik pred finalom v streljanju z malokalibrsko puško pogovarjali ravno z belgijskim turistom. Ime mu je Mark Blomme, živi v bližini mesta Brugge, v Trst pa je prišel z ženo Els in z dvema otrokoma.

Zakaj ste tu?

Smo na počitnicah v Ankaranu, zato smo rekli, da bi skočili še sem v Trst. Radi bi si ogledali mesto.

Ste za Trst vedeli že prej ali ste se zanj slišali po naključju?

Ne, za to mesto smo slišali že prej. Obisk smo imeli v načrtu.

Ste v Ankaranu slišali za slovenske uspehe?

Da, včeraj sem slišal za medaljo (Oglasi se žena: »V veslanju!« - op. ur.)

Kako ste kaj zadovoljni z belgijskimi nastopi?

Vem za bron, kar je edina belgijska medalja. Težko bomo dosegli bistveno več od tega, kar smo že.

No, nekaj vrhunskih športnikov Belgija vendarle ima ...

Da, med izstopajočimi je gotovo skakalka v višino Tia Hellebaut. Tudi tenisačica Kim Clijsters je med najboljšimi na svetu.

Novega belgijskega odličja pa, pravite, ni pričakovati?

No, stvarno gledano Tia Hellebaut lahko dobi medaljo. Pri njej nekaj možnosti je. Drugod pa so pričakovanja nizka. (p. v.)

MOJA OLIMPIJADA

Veronika Tence

Veronika Tence bo v nedeljo odpotovala na enomesečno delovno prakso v avstrijski Gradcu. 21-letna smučarka pri ŠD Mladina, kjer trenira male smučarje od 7. do 11. leta starosti, študira ekonomijo v angleškem jeziku na tržaški univerzi. V Gradcu bo zaposlena v podjetju, ki se ukvarja z javnim prometom. Križanka je agonistično smučanje opustila, saj pravi, da ali trenira sebe ali ostale, za oboje nima časa.

Kje si v času olimpijskih iger?

Doma ali v službi. V nedeljo pa odpotujem v Gradcu.

Koliko ur dnevno spremljaš olimpijske igre?

Pol ure mislim, ker mi ne preostane več časa.

Preko katerih medijev?

Preko televizijskih omrežij sky in rai, pogledam tudi novice o igrah na tg5, studio aperto in tg2.

Katere panoge te najbolj zanimajo?

Plavanje, odbojka na mivki in atletika na splošno.

Katere pa najmanj?

Tek na dolgih progah, kot sta lahko maraton ali tek na 3.000 metrov in podobno, ker me ne navdušuje in me dolgočasni.

Za koga boš najbolj navijal med športniki?

Za Usaina Bolta, ker me navdušujejo njegovi nastopi.

In športnicami?

Navijala sem za Federico Pellegrini, ki bi lahko dosegla boljše rezultate. Žal mi je, da se to ni zgodilo. Navijala sem še za Valentino Vezzali, ki se je odlično odrezala.

In ekipami?

Za italijansko moško odbojgarsko reprezentanco.

Preverjanje znanja: ima Italija v Londonu košarkarsko reprezentanco?

Ne.

Pravilno!

Andreja Farneti

BAZOVICA

Pri Lipi

GOSTILNA PIZZERIA

GOSTILNA
od ponedeljka do sobote od 11. do 15. ure
in od 18. do 22.30, nedelja od 16. do 23. ure

PIZZERIA
od torika do nedelje od 18. do 23. ure

Od 13. do 20. avgusta odprta samo gostilna

ul. Srečko Kosovel 3 - Tel. 040 9220163

DETERGENTI IZ PIPE

saponando

DETERSIVI ALLA SPINA

VEDNO NOVE AKCIJE !

Primer: 2 kg DETERGENTA ZA STROJNO PRANJE PERILA,
2 kg MEHČALCA, 1 kg DETERGENTA ZA TLA,
1/2 kg DETERGENTA ZA ROČNO PRANJE POSODE
ZA SAMO 6,90 €

ZALAGAMO ČISTILNE SERVISE, PRALNICE, PRALNICE
SELF-SERVICE, HOTELE, ŠOLE, BARE, RESTAVRACIJE
Z LINIJO SAPONANDO PROFESSIONAL

ULICA BRIGATA CASALE 9, 34170 GORICA
Tel. 346 4759201 - timmagini2012@gmail.com

Šport

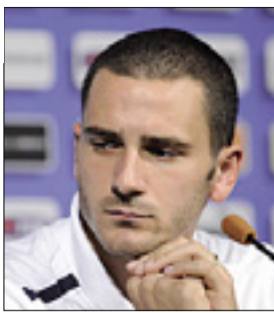
Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NIBALI Z BRAJKOVIČEM

PARIZ - Italijanski kolesar Vincenzo Nibali, tretjevrščeni kolesar letošnje dirke po Franciji, bo naslednji dve leti nastopal za kazahstansko Astano, je sporočilo zdaj že njegovo nekdanje moštvo, italijanski Liquigas. Nibali bo tako v prihodnje kolesaril skupaj z dvema Slovincema, Janijem Brajkovičem in Borutom Božičem. Poleg Nibalija je Astana v svoje moštvo pripeljala še enega Italijana, Alessandra Vanottija, prav tako kolesarja Liquigasa.

JUVENTUS POD UDAROM

RIM - Tretji dan procesa proti igralcem, ki so obtoženi prirejanja izidov in športne goljufije, je javni tožilec Stefano Palazzi zahteval tri leta in šest mesecev diskvalifikacije za Juventusovega in reprezentančnega branilca Leonarda Bonuccija, eno leto prepovedi igranja za Simoneja Pepeja in Marca Di Vaia, ki pa igra v ameriškem zveznem prvenstvu. Bologna tvega v novi sezoni odvzem

dveh točk. Sampdoria in Bari pa bosta prvenstvo 2012/13 startala z -1 in -5 točkami.

TRIESTINA: ČAS SE IZTEKA

TRST - Današnji dan bi lahko bil odločilen za usodo Triestine. »Danes (včeraj op. a.) smo v imenu občinske uprave poslali obema skupinama, ki bi rade prevzele tržaški nogometni klub, pismo, v katerem smo jasno zahtevali določena jamstva za prevzem kluba. Jamčiti morajo, da razpolagajo z določeno vsoto denarja, ki zadošča za vpis v elitno (sto tisoč evrov) ali v D-ligo (tri sto tisoč evrov) in tudi za vse stroške, ki jih klub potrebuje v teku sezone. Pisni odgovor in jamstva čakamo danes, že v ponedeljek bi bilo bo prepozno. Občinska uprava se z vsemi močmi trudi, da bi rešili Triestino,« je poudaril odbornik za šport Emiliano Edera.

NOGOMET - Priznanje za tržaškega sodnika Piera Giacomellija, ki bo sodil v A-ligi

Perugie (in psa) ne bo pozabil

Triestine še dolgo ne bo v A-ligi, mesto Trst pa bo predstavljala tržaški nogometni sodnik Piero Giacomelli, ki ga je sodniška zveza pred kratkim imenovala za delivca pravice v A-ligi. »Pripravljali sem se, da bom konec tedna preživel s punco na morju na Hrvaškem, ko so me poklicali iz Rima in mi sporočili lepo novico. Manj lepo za mojo punco, saj sva morala preložiti oziroma se odpovedati počitnicam,« je po včerajšnji podelitvi priznanja s strani Občine Trst (plaketo je Giacomelliju izročil odbornik za šport Emiliano Edera in občinski svetnik Giovanni Barbo, ki sta tudi Pierova osebna prijatelja), izjavil Giacomelli. Giacomelli bo peti tržaški sodnik, ki bo sodil v nogometni A-ligi. Pred njim so bili to Riccardo Cesare Pieri, Gilberto D'Agello, Roberto Terpin in Fabio Baldas. »Trst ima glede na število prebivalstva dolgo tradicijo z nogometnimi sodniki. Resnici na ljubo smo v našem mestu imeli veliko drugih športnih sodnikov, med temi je Guerrino Cerebuch, ki sodi na košarkarskih tekmah na olimpijskih igrah v Londonu,« je poudaril.

Še ne 35-letni Giacomelli je svojo sodniško pot začel pri 15 letih starosti. »Pred tem sem igral nogomet pri San Luigiju. V mladinski kategoriji naraščajnikov pa sem se naveličal igranja in prijatelj mi je predlagal, da bi se preizkusila kot sodnika. Bolj za šalo kot zares sem se vpisal na sodniški tečaj in uspešno izdelal. Sodil sem v vseh mladinskih ligah in nato tudi v vseh amaterskih prvenstvih. V svoji karieri sem kar štirinajkrat napredoval. Danes pa je pri mladih povsem drugače. Ker imamo vedno manj sodnikov, jih že zelo mlade pošljejo v ogenj. Nekateri, še ne polnoletni, sodijo v amaterskih prvenstvih in pogorijo. Če pa si dober, lahko hitro napreduješ in se kmalu prebiješ do D-lige. Nato je konkurenca vedno več-

Odbornik za šport Emiliano Edera, sodnik Piero Giacomelli in Giovanni Barbo

ja,« pravi Giacomelli, ki je dodal, da po vsaki tekmi opazi na svoji glavi in prešteje po tri-štiri nove sive lase. »Pritisek je velik. Sodniki smo pred tekmami zelo napeti in hkrati zelo koncentrirani. V A-ligi bo še veliko težje,« napoveduje tržaški sodnik, ki je v lanski sezono sodil v B-ligi in na koncu so mu zaupali sojenje odločilne finalne play-off tekme B-lige za napredovanje v A-ligo med Sampdoria in Varesejem.

Njegov cilj je, da bi v najvišji državni nogometni ligi sodil osem let. To je največ kar dopušča sodniška zveza. »Medtem pa, zakaj ne, bi se rad prebil v skupino mednarodnih sodnikov, kar pa je zelo zahtevna naloga. Konkurenca je tu ostra,« pravi Giacomelli, ki nam je izrecno še »svsilik« naj napišemo, da se mora za svoj uspeh zahvaliti staršem in sestri. »Oni so mi najbolj pomagali in mi stali ob strani. Pred kratkim sem že razmišljal, da bi poiskal novo službo, toda sem vztrajal na tej poti. V pri-

hodnji sezoni se bom stoodstotno posvetil sojenju, saj drugače ne gre. Treba je veliko trenirati, veliko je tudi sestankov in sodniških zborov. Veliko bom na poti.« Giacomelli je pred kratkim končal študij komunikologije na tržaški fakulteti. »Vem, da so tudi drugi sodniki izobraženi. Ampak prepričan sem, da sem master zaključil zgolj jaz,« se je še pohvalil Piero, ki se je med 21 najboljših sodnikov v Italiji prebil v hudi konkurenci: »V Italiji nas je 35 tisoč. Za primerjavo: Molmenti je v Londonu prejel zlato olimpijsko kolajno. Odličen rezultat in vsega spoštovanja vredno, toda kanuistov na divjih vodah je v Italiji šele okrog 500. Pri nas je konkurenca veliko ostrejša.«

Giacomelli trenira na igrišču pri Svetem Alojziju v Trstu. »Tam namreč poznam nekatere odbornike in so mi prišli na roko. Trenirati moram namreč na igrišču, ker se tako oko privadi na mere nogometnih zelenic. Pri Svetem

Alojziju je sicer umetna trava, ki sklepom bolj škodi kot koristi. Ampak nič ne de, stisniti moram zobe in potrpeti.« Zanimivo je, da - kot nam je dejal Giacomelli - ga večkrat za kak nasvet pokliče slovenski mednarodni sodnik, Koprčan Damir Skomina, ki je sodil tudi na evropskem prvenstvu v Ukrajini in na Poljskem. »Z Damirjem sva velika prijatelja in se večkrat slišiva. Damir je res talent, saj še zdaj ne vem, kako se je prebil v mednarodno ekipo sodnikov. V Sloveniji je namreč prvenstvo manj kakovostno kot pri nas in se človek težje privadi na hud pritisk in velike stadione. Paradoks je, da me Damir sprušuje za nasvet, je pa res, da je Italijanska sodniška šola vedno med boljšimi na svetu. Za nasvete ga stalno sprašujem tudi jaz,« je povedal Giacomelli in dodal: »Lažje bo soditi v A- kot v D-ligi.« »Na tekmah D lige predvsem na jugu Italije, je na vsaki tekmi zelo napeto. Zbere se nekaj tisoč ljudi in večkrat pride do neljubih dogodkov. Iz tega vidika bo v A-ligi manj stresno. Na tekmah v Perugii so navijači celo spustili na igrišče orjaškega psa, ki je zaustavil gostujočega napadalca v protinapadu. Slednji je bil namreč sam in je stekel proti vratom, nato pa je njegovo pot prekinil pes in ga je skoraj napadal oziroma je skočil na žogo. Moral sem prekiniti akcijo. Vsi smo bili ogorčeni. V A-ligi pa ne bo razlik med Bergamom ali Palermom. Mogoče je ozačje celo bolj napeto v Bergamu,« je anekdoto razkril Giacomelli.

Tržaški sodnik bo torej bržkone sodil že v prvem krogu A-lige, konec avgusta. Upa, da bo prej ali slej »piskal« tudi na večjih nogometnih tekmovanjih, ligi prvakov, evropskem oziroma svetovnem prvenstvu. Za zdaj so to sanje, kot je sicer pred kratkim bila tudi A-liga.

Jan Grgič

JADRANJE

Omari/Russo Cirillo zdrknili na 9. mesto

Na svetovnem prvenstvu v razredu 420 na avstrijskem jezeru Neusiedler See je posadka TPK Sirena Carlotta Omari/Francesca Russo Cirillo zdrknila s 7. na 9. mesto. V prvem dnevu regat v zlati skupini sta v posameznih plovih bili 21., 4. in 6. Prvenstvo se bo zaključilo jutri.

TRIATLON

Uspešna nastopa Denisa Robazza

Mladi goriški tekmovalc v triatlonu Denis Robazza iz Gaborja je opravil uspešno nastopa na tekmovalju za Pokal Alpe Adria. V Vidmu je osvojil 3. mesto med mladinci, v kraju Lonadina pri Trevisu pa je bil med mladinci prvi, na absolutni lestvici pa 42. med 332. tekmovalci. V 1 uri in 10 minutah je preplaval 750 metrov, prekolesaril 22 km in pretekel 5 kilometrov.

NOGOMET

Tudi Slovenka proti reprezentanci U20

Ženska deželna reprezentanca bo jutri ob 18.00 v Krmini igrala prijateljsko tekmo proti italijanski izbrani vrsti U20. Na razpolago deželnemu selektorju Nellu Maranu bo tudi goriška Slovenka Gaia Mauri, članica vižoveljske ekipe Sistiana, ki jo vodi Mario Adamič. Od Tržačank so bile izbrane še: Del Gaudio in Incrocci (obe Sistiana) ter Dragan (Montebello Don Bosco).

JADRANJE - Pokal Amerike

Med Goldem Gateom in zaporom Alcatraz

SAN FRANCISCO - Švedski Artemis Racing, novozelandski Emirates Team New Zealand, italijanska Luna Rossa Challenge in južnokorejski Team Korea se bodo merili za jadralski pokal Louis Vuitton med 4. julijem in 1. septembrom leta 2013 v San Diegu, ko bo znan izzvalca branilca naslova pokala Amerike, ki je v rokah ameriškega Oracle Racinga. Zadnji zmagovalec slovite jadralske preizkušnje, ki so jo prvič izpeljali davnega leta 1851, je bil ameriški BMW Oracle Racing, ki je v španski Valencii leta 2010 ugnal švicarski Alinghi z 2.0. Pokal Amerike je najstarejši mednarodni športni pokal na svetu.

Program 33. pokala Amerike prihodnje leto vključuje 55 dni jadranja, finalni dvoboj za prvaka pa bo med 7. in 22. septembrom 2013. V istem obdobju, kot bo potekal pokal Louis Vuitton, bo potekal tudi dvoboj branilcev naslova. Jimmy Spithill, ki je bil krmar Oraclea ob osvojitvi naslova pred dvema letoma, se bo pomeril s posadko Bena Ainsliea, ki bo skušal v Londonu osvojiti četrto zlato olim-

pijsko medaljo.

Regatno polje pokala Amerike bo postavljeno v trikotniku med mostom Golden Gate, zaporom Alcatraz in stolpom Coit. V finalu bosta potekala po dva dvoboja na dan, zmagovalec pa bo moral zmagati devetkrat; v zadnjih letih je bilo dovolj pet zmag.

V skoraj dvomesečnem tekmovanju za izzivalca prvaka se bodo tokrat pomerile le štiri ekipe. Globalna gospodarska kriza in zahteva, da se za pokal Amerike zgradi 72 čevljski katamaran serije AC72, so skrčili listo prvotnih 14 jadrnic, ki so lani nastopale v svetovni seriji pokala.

Med njimi je bil tudi Izolan Vasilij Žbogar kot krmar španske jadrnice Green Comm Racing. V svetovni seriji so nastopali na dvotrupcih, dolgih 45 čevljev (13,7 m), novi katamarani pa bodo morali biti skoraj še enkrat daljši (21,9 m). Zato se že zdaj postavlja vprašanje, če bo lahko južnokorejska ekipa avstralskega krmarja Nathana Outteridgeja, ki na OI v Londonu nastopa v razredu 49er, sploh našla sredstva za nov katamaran.

NOGOMET - V promocijski in 1. amaterski ligi

Znova na delo tudi Juventusina, Vesna, Primorec in Sovodnje

Še do pred nekaj leti so amaterski nogometaši začeli priprave na novo sezono po velikem šmarnu. V zadnjih sezonah pa večina ekip naših društev začne s treningi v prvem tednu osmega meseca. V ponedeljek zvečer se bodo začeli znova potiti nogometaši Vesne in Juventusine v promocijski ligi ter Primorca in Sovodnje v 1. amaterski ligi.

Prvi trening Juventusine se bo v Štandrežu začel ob 19.00. Predsednik Marco Kerpan se je šele te dni vrnil s počitnic: »Ekipa je popolna. Letos smo prvič začeli priprave pred velikim šmarnom. Tako si je pač želel trener Mura,« je dejal Kerpan. Pojutrišnjem bosta priprave z Vesno v Križu začela še dva nogometaša: »Najeli smo branilca Alexa Rossoneja (letnik 1994), ki je lani igral pri Krasu, ter napadalca Ponziane Gabrieleja Bernabeia,« je povedal novi športni vodja Vesne Paolo Soavi. Ekipo kriškega društva so zapustili Srbi Gajčanin ter brata Marjanovič in Tomizza. Pod vprašanjem bo tudi Martin Cheber, ki se je zaradi službenih ob-

veznosti preselil v Ljubljano.

V 1. AL bodo v Sovodnjah imeli prvi trening belvo-modri, ki bodo 14. avgusta igrali prvo prijateljsko tekmo proti Piedimonteju. V soboto, 18. avgusta, bodo nastopili na turnirju Brienza v Trziču (proti Manzaneseju in Monfalconeju), 22. avgusta pa bodo igrali proti mladincem Krasa. Nekaj novosti je tudi v sovodnjem taboru. Novi pomožni trener bo koordinator mladinskih ekip Luka Cijan. Najeli so še napadalca Massima Maurenciga (letnik 1981, ekipi Piedimonte, San Lorenzo) ter Brandolina (93, mladinci ISM Gradisca). V novi sezoni bo igral tudi Eros Kogoj, ki se je premislil in ne bo obesil čevljev na klin. Trebenskemu Primorcu, ki se bo zbral ob 18.00 v Trebčah, so se pridružili Liculli (Ponziana), Merichini (Kras), Suran (San Luigi) ter Laghezza (Muglia). Bertocchi se je medtem pridružil Bregu v 2. AL. Že čez teden dni, v soboto, bo Primorec igral prijateljsko tekmo proti San Luigiju. (jng)

Obvestila

ŠD SOVODNJE organizira na igrišču v Sovodnjah nogometni kamp 2012 in sicer od 27.8. do 31.8. v jutranjih urah od 8.30 do 12.30. Prijave do ponedeljka 20.8. in informacije po elektronski pošti: asdsovodnje@libero.it; ali po telefonu: 0039-3283674301 (Rudi Devetak), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3280680499 (Simon Feri), 0039 - 3272354383 (Luka Cijan).

AŠZ MLADOST in ZSSDI organizirata nogometni kamp za deklice in dečke od 5. do 12. leta starosti. Odviljal se bo od ponedeljka 20. do vključno sobote 25. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdolu. Vpisovanje in informacije: tel. 339 3853924 ali erimic65@tiscali.it (Emanuela).

ASD CHERDANCE MILLENIUM IN ZSSDI organizirata poletni plesni center za otroke od 3. do 10. leta starosti od 27. do 31. avgusta ter od 3. do 7. septembra. Urnik: od 7.30 do 17.00. Vpisovanje in informacije: 349-7597763 Nastja ali info@cherdancemillemium.com.

KK BOR in ZSSDI organizirata celodnevni Kosarski Kamp na stadionu 1. Maja, namenjen otrokom od 6. do 12. leta. Prva izmena: ponedeljek 27. 8.-petek 31. 8. Druga izmena: ponedeljek 3. 9.-petek 7. 9. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370, karinmalalan@gmail.com ali v uradu: torek in petek 18-19.30.

GORICA - Gradbišče pod grajskim gričem

Dela v predoru Bombi bodo zaključili do decembra

Prevozen bo samo za kolesarje in rešilna vozila - Vzpenjača naj bi začela delovati jeseni prihodnjega leta

Gradbišče vzpenjače (levo); predor Bombi (desno)

BUMBACA

Predor Bombi, ki povezuje goriški Travnik z Ulico Giustiniani, bodo uredili pred božičem, vzpenjača na grad pa bo začela delovati ob koncu prihodnjega leta. Časovni plan del, ki so se decembra 2010 začela pod in na grajskem griču ter so se zaradi odkritja starega obzidja močno zavlekla, je novinarjem včeraj orisal župan Etторе Romoli, ki je poudaril, da spada gradnja vzpenjače v širši načrt ovrednotenja goriškega mestnega centra v turističnem ključu, ki se je začela v prejšnjih letih z obnovo številnih mestnih ulic in gradu.

»Gradbena dela se nadaljujejo. V prihodnjih mesecih bodo delavci zaključili z urejanjem spodnjega dela vzpenjače, kjer bo prva postaja, ko bo to nared pa bodo lahko odstranili žerjav in začeli z urejanjem predora Bombi. Če ne bo dodatnih težav, bo predor predan namenu decembra; sep-

tembra pa bomo začeli razpravljati o tem, kako bi ga lahko poživil,« je povedal župan Romoli, vodja tehničnega urada goriške občine Mauro Ussai pa je pojasnil, da bodo v predoru obnovili razsvetlavo ter uredili pločnike in cestišče, ki bo asfaltirano. »Predor bo prevozen le za rešilna vozila,« je povedal Romoli in pojasnil, da občina - vsaj zaenkrat - ne namerava ponovno odpreti predora Bombi za promet. Župan je kljub temu izrazil pripravljenost na pogovor s trgovci Travnika in Raštela, ki se za odprtje zavzemajo. »S trgovci se bomo pogovorili, vendar menim, da bi od odprtja predora Bombi za avtomobile ne imeli posebnih koristi. Avtomobilisti bi se tako ali drugače ne mogli ustavit v Travniku,« je poudaril Romoli. Župan je izpostavil, da občina ni še opustila načrta ureditve javnega parkirišča za nadškofijo, ki bi rešil problem pomanj-

kanja parkirnih prostorov na Travniku. »O tem se bom skušal dogovoriti z novim nadškofom, ki bo v kratkem prišel v Gorico,« je povedal župan.

Vzporedno se nadaljuje postopek za spremembo načrta vzpenjače na grad, ki je bila potrebna po odkritju antičnega zidu na območju grajskega griča, po katerem bi moralo peljati drugo od treh dvigal. Kot smo poročali v prejšnjih dneh, bodo morali načrtovalci »premakniti« drugo dvigalo izven

grajskega obzidja, ki bi ga morali na podlagi prvega načrta prevrtati. »S spomeniškim varstvom se dogovarjamo o možnih rešitvah. Pomislili smo tudi na to, da bi uredili eno samo dvigalo namesto treh: turiste bi namreč od postaje do gradu ločevalo le nekaj stopnic. Tega pa ne moremo storiti, saj bi tako izključili obiskovalce, ki so na vozičku ali se težko premikajo,« je pojasnil župan in dodal, da se bo gradnja vzpenjače predvidoma zaključila proti koncu leta 2013. (Ale)

GORIŠKA - V Evropi upada podpora hitri železnici

»Vsi so proti, mi pa ...«

Zveza Legambiente poziva državno in deželno vlado, naj se izrečeta proti načrtu za progo Benetke-Trst

Železniški most pri Sabličih

BUMBACA

V številnih evropskih državah so se v prejšnjih mesecih izrekli proti gradnji hitre železnice v okviru petega evropskega koridorja, zato pa okoljevarstveniki iz zveze Legambiente pozivajo tudi italijansko vlado in deželo Furlanijo-Juljsko krajino, naj se izrečeta proti temu projektu. »Že aprila so se proti hitri železnici izrekli na Portugalskem; pred enim mesecem je bila na vrsti Francija, sledila jih je bogata Nemčija, da ne govorimo o Sloveniji, ki v hitro železnico noče vložiti niti centa,« opozarjajo okoljevarstveniki in poudarjajo, da italijanski minister za prometne infrastrukture Corrado Passera in deželni odbornik

Riccardo Riccardi še naprej zagovarjata gradnjo hitre železnice. »V resnici pa se italijansko stališče o hitri železnici le počasi spreminja,« pravijo predstavniki zveze Legambiente in se pri tem nanašajo na izjave izrednega komisarja za odsek hitre železnice med Benetkami in Trstom Bortolom Mainardijem, ki je v prejšnjih dneh potrdil, da je celotna proga pod velikim vprašajem zaradi velikih stroškov gradnje in negativnih učinkov na naravno okolje. Mainardi je zaradi tega prepričan, da je treba le posodobiti sedanjo progo, pri čemer je med najbolj nujnimi posegi obnova železniškega vozlišča pri Ronkah, ki predstavlja ozko

grlo. V Ronkah se namreč združujeta progi Videm-Trst in Benetke-Trst, zaradi česar se kapaciteta proge zniža za kakih petdeset vlakov dnevno. Po besedah okoljevarstvenikov Mainardi se že dogovarja za pripravo novega načrta, zato pa so pri zvezi Legambiente ogorčeni, da se nadaljuje postopek za odobritev sedanjega načrta, za katerega je jasno, da ne bo nikoli uresničen.

»Doselej so za načrtovanje že potrosili na stotine milijonov evrov,« pravijo pri zvezi Legambiente in upajo, da bo čim prej prišlo do ažuriranja načrta, ki mora predvideti gradnjo okolju kolidor toliko prijazne železnice.

TRŽIČ - Mestni redarji

Z globami proti divjemu odlaganju odpadkov

Petnajst kazni zaradi pasjih iztrebkov, ena zaradi risanja grafitov

Tržiški mestni redarji so od januarja do julija izdali 88 glob zaradi nezakonitega parkiranja koles, odlaganja odpadkov na prepovedanih mestih, uriniranja v središču mesta in risanja grafitov po zidovih. Posebno pozornost je mestna policija namenila kolesom, ki so po več dni parkirana na nedovoljenih mestih in ovirajo prehod tako pešcev kot avtomobilov; kar 57 od 88 glob je bilo tako naloženih lastnikom koles.

Zaradi odlaganja odpadkov na prepovedanih mestih je globo prejel petnajst Tržičanov, devet lastnikov psov pa je bilo kaznovanih, ker niso počistili iztrebkov svojih štirinožnih ljubljencev. Mestni redarji so zalotili tudi dekle, ki je s sprejem risalo grafit na zidu v središču mesta; zaradi njene mladosti bosta globo morala plačati njena starša. Dve globi so mestni redarji naložili zaradi urinira-

nja v središču mesta, še eno kazen pa je zaradi istega razloga prejel možki v Ulici Vespucci v Panzanu.

»V poletnih mesecih smo okrepili nadzor v mestnem središču, posebno pozornost pa namenjamo odlaganju odpadkov na prepovedanih mestih. Da bi ta pojav omejili, bodo pri poostrenem nadzoru sodelovali tudi redarji v civilnih oblačilih,« pravi tržiški podžupan Omar Greco in poziva vse Tržičane, naj prijavijo morebitne kršitve v pristojnem uradu v Ulici Fratelli Rosselli, ki je odprto od ponedeljka do petka med 9. uro in 12.30 ter med 16. in 19. uro. Občani lahko kličejo tudi na zeleni številki 800-340467 ali 800-040467. Med 88 globami so ne nazadnje tudi kazni zaradi prižiga ognja v naravnem okolju, zaradi sušenja perila na ulici in zaradi pomankljivega vzdrževanja zasebnih zemljišč.

NOVA GORICA - Na Sveti Gori zgorelo 60 hektarjev gozda

Požar ukrotili s pomočjo iz zraka

Priletela tudi Canadair iz Genove in helikopter civilne zaščite iz FJK

»Kot kaže sedaj obvladujemo zadevo. Ne še stoo odstotno, še nekajkrat bo moral prileteti Canadair in politi območje. Mislim pa, da bomo kmalu lokalizirali celotno požarišče. Južna stran je že v redu, severno pa smo tudi sedaj uspeli obvladati. Upam, da bomo pred nočjo vse spravili v red. Nato bomo namestili požarne straže in upajmo, da ne bo ponoči vetra, ki bi razpihal iskre. Te so še prisotne na nekaterih mestih. Treba pa bo vsaj še dva dni dežurati, ker se lahko na vsakem kraju kaj vname. Tli lahko še vedno pod kakšnimi koreninami ali skalami in se ob vetru lahko ogenj znova razširi,« je včeraj pozno popoldan tedanjo situacijo na požarišču na pobočju Svete Gore strnil Stjepan Mišković, poveljnik novogoriške Civilne zaščite.

Z ognjenimi zublji, ki so nad cesto iz Prevala v smeri proti Grgarju vzplamteli v četrtek okoli 15. ure, se je včeraj spopadlo 115 gasilcev s celotne severne Primorske. Na pomoč so prileteli še dva helikopterja Slovenske vojske, helikopter civilne zaščite Furlanije-Juljske krajine in še letalo Canadair iz Genove. Slednje je od 16. ure dalje preletalo razdaljo med požariščem in Tržičem, kjer je na morju zajemalo vodo. Za pot tja in nazaj do požarišča je potrebovalo 13 minut. Za helikopterje pa so v Grgarju postavili dve zajetji - bazena, kamor so vodo polnili iz hidrantov, je pojasnil Mišković. Tako okrepljeni s pomočjo so gasilci in pripadniki civilne zaščite, kot je kazalo včeraj popoldan, le uspeli obvladati požar. »Nekatere gasilce smo že poslali počivati, ker jih bomo potrebovali ponoči na požarni straži,« dodaja poveljnik novogoriške civilne zaščite.

Vas Grgar in cerkev na Sveti Gori nista bili ogroženi, saj so bili gasilci oba dneva ves čas v pripravljenosti, da bi požar na tem območju omejili, če bi se začel gibati v tej smeri. Sicer pa je gasilce ves čas oviral neprehoden teren, zlasti na severni strani in pa dejstvo, da gori na območju, kjer se še vedno nahaja veliko neeksplozivnih ubojnih sredstev iz prve svetovne vojne. V četrtek so tako odjeknile tri eksplozije, enako število so do popoldneva zabeležili tudi včeraj. »Ves čas močno pokajo tudi naboji, tega je res veliko. Tudi to je zelo nevarno. Dolej pa ni bilo nobene poškodbe,« pojasnjujejo Mišković

Helikopter Slovenske vojske med gašenjem požara na Sveti Gori

BUMBACA

vič in dodaja oceno, da je v dveh dneh pogorelo med 45 in 60 hektarjev. »Ne sicer v celoti, vmes so tudi zelene lise.«

»Do požara je prišlo zaenkrat še iz neznanega vzroka, gorela je podrast in tudi krošnje dreves. Zaradi močnega dima in intervencijskih vozil je bila potrebna zapora ceste od Prevala proti Sveti Gori in proti naselju Grgar, ki jo je postavilo Cestno pod-

jetje Nova Gorica,« so včeraj sporočili iz novogoriške policijske uprave.

»To je zelo težka intervencija. Gre za zelo nedostopen teren, še večja nevarnost pa so prav ta neeksplozivna sredstva iz prve svetovne vojne. Zato moštva nismo smeli pustiti na območje pogorišča. Upam, da bomo s helikopterji in letalom res uspeli to zaježiti,« je še sklenil Mišković. (km)

KRMIN - Občinsko gledališče

Mladostna sezona za kakovostno in kulturno zabavo

Rossella Brescia bo v baletu »Amarcord«, ki nosi naslov po slavnem Fellinijevem filmu, nastopila 28. novembra

Osem gledaliških predstav, dva baleta in dva glasbena spektakla, predvsem pa kakovost in zabava. To so sestavine nove sezone krminskega gledališča, ki so jo včeraj predstavili umetniški vodja Walter Mramor, krminski župan in podžupan Luciano Patat in Alessandro Pesaola ter predstavnik Fundacije Goriške hranilnice Gianluigi Chiozza. Sezona se bo začela 8. novembra, zaključila pa se bo 26. marca. Ob predstavah za odrasle bo združene in tri predstave za otroke in družine in tri predstave za šole, saj si prizadeva, da bi tudi pri mladih vzbudilo ljubezen do odrske umetnosti.

»V letošnji sezoni se bosta klasika in sodobnost prepletali. Publiko bomo ponudili priložnost za zabavo, a tudi aktualnost in inovacijo,« je povedal Mramor. Sezona se bo začela s produkcijo združenja Artisti Associati, in sicer predstavo »Tutto Shakespeare in 90 minuti«, v kateri igrajo Zuzzurro in Gaspere ter Maurizio Lombardi. »To igro so v Londonu uprizorjali celih dvajset let. Lahko bi rekli, da gre za neke vrste gledališko sta-

vo, saj skuša v 90 minutah obnoviti 37 Shakespearjevih del,« je povedal Mramor in izpostavil, da je gledališka postavitev združenja Artisti Associati na svojem debiju v Veroni požela velik uspeh. Sezona se bo nadaljevala 20. novembra s Shakespearjevimi delom Sen kresne noči, ki jo bodo uprizorili komiki oddaje Zelig, s katerimi bo sodelovala tudi Petra Magoni. Decembra bosta na vrsti skupina Oblivion s šovom »Il sussidiario« (7. decembra) in igra »Provando il nome della madre« (19. decembra), v kateri igra Erri De Luca, ki bo prvič nastopil v Krmini. 22. januarja bo na ogled komedija »Se devi dire una bugia dilla ancora più grossa«, 5. februarja pa Molierov Don Juan. 12. marca bo na vrsti Pirandellova komedija »Come tu mi vuoi«, 26. marca pa »Gli uomini vengono da Marte, le donne da Venere« s Paolom Mignonjem. Glasbeni predstavi bosta »Cin-ci Là« (10. januarja) in »Bulli e puppe« (26. februarja), ljubitelji baleta pa si bodo lahko ogledali »Amarcord« z Rossello Brescia in spektakel »Tango - Los Hermanos Macana«, v katerem nastopata brata Enrique in Guillermo De Fazio.

GORIŠKA - Zadnji omembe vreden dež padel skoraj pred dvema mesecema

Suša začenja kazati zobe

Briški vinogradi zaenkrat še niso ogroženi - Največ škode beležijo kmetje iz zgornje Vipavske doline

Suša tudi na Goriškem začenja kazati zobe. Vinogradi v Brih zaenkrat še niso bili prizadeti, če se bo sušno obdobje še dolgo nadaljevalo, pa bodo tudi trte začele trpeti. Največ težav trenutno imajo kmetje iz zgornje Vipavske doline, kjer je zadnjič »pomembnejše« deževalo. Ponekod bo izpad pridelka ogromen, na Ajdovskem in Vipavskem je na primer škoda na koruzi med 80 in 90-odstotna. Nekateri kmetje tožijo, da take suše ne pomnijo.

Letošnje vremenske razmere res niso v prid kmetijstvu. Februarja je prst odnašala orkanska burja, aprila je udarila pozeba, junija toča... Deževna pomlad pa je na zgornjem Vipavskem oteževala setev koruze in kasnejše dojenje z dušikom, ugotavlja Rajko Črv, terenski kmetijski svetovalec novogoriškega kmetijskega gozdarskega zavoda. Posevki so bili razneženi in zaradi mokrih tal le površinsko ukoreninjeni.

Od 13. julija pa do 2. avgusta je na omenjenem območju v povprečju padlo le nekaj nad 50 milimetrov dežja. Toplo vreme in že več kot mesec dni trajajoč veter, ki je nekaj dni dosegal sunke čez 100 kilometrov na uro, izhlapevanje vode iz tal še dodatno pospešujeta.

»Suša je ozimna žita prizadela v fazi naleganja zrna. Ozimne so več kot 14 dni prezgodaj zaključile vegetacijo,

zato so bili pridelki kljub dobri agrotehniko več kot 30 odstotkov nižji od povprečja,« ugotavlja Črv. Na najbolj sušnih njivah so stebela koruze že več kot do polovice posušena, storžev ni.

Tudi zaloga krme za živino bo letos precej manjša. Sredi maja, ko bi bil idealen čas za košnjo in spravilo, je bilo veliko dežja. »Od prve košnje dalje zaradi visokih temperatur, stalnih vetrov in suše ni na travnikih rasla niti lucerna, ki običajno marsikaj prenese. Do današnje ocene škode je izpadel že en odkos trave, nadaljevanje suše bo povzročilo propadanje koreninskega spleta trav in uničenje travnikov,« navaja Črv v prvi oceni škode zaradi suše.

Škode na poznih sortah krompirja je med 30 in 50 odstotki. Škoda na češnjah in marelicah se kaže kot zaustavitev rasti enoletnih mladik, odpadanje listja in posledično slabši nastavek cvetnih brstov za naslednje leto. »Predvidevamo, da bo po izkušnjah preteklih let suša povzročila propadanje dreves zaradi lesnih gljiv, ki napadajo od suše prizadeta drevesa,« dodaja terenski svetovalec, medtem ko so breskovi nasadi so na zgornjem Vipavskem vsi namakani, zato posledic ni. Kmetje pa imajo z namakanjem velike stroške, dodaja.

»Vinska trta je rastlina, ki je najbolj prilagojena vipavskim pridelovalnim razmeram in tudi najdlje zdrži

sušo. V zadnjih 10 dneh pa je tudi za vinsko trto pričelo zmanjkovati vode. Prvi so bili prizadeti vinogradi na pobočjih in zemljiščih, ki so bila v osemdesetih letih preplitvo rigolana. Trte so na teh tleh že odvrgle listje in pridelka ne bo. V kolikor se bo suša stopnjevala do velikega šmarna, ko običajno prične deževati, bo katastrofa v vseh vinogradih. Kljub dežju bo vsekakor prizadeta kakovost grozdja (kisline, sladkorji). Škode na več kot 800 hektarjev vinogradov na pobočjih so že presegle 50 odstotkov, približno 200 hektarjev vinogradov na ravnini pa še nekako zdrži, s stopnjevanjem suše bodo tudi ti prizadeti,« dodaja Črv.

Zaradi suše je v novogoriški mestni občini od začetka meseca razglašena velika požarna ogroženost naravnega okolja, v Kanalu pa je do preklica prepovedana uporaba pitne vode iz vodovoda za zalivanje vrtov in njiv, pranje avtomobilov, polnjenje bazenov in vsako drugo nenamensko rabo. Na novogoriški družbi Vodovodi in kanalizacija smo se pozanimali, kako je trenutno zagotovljena oskrba z vodo. »Težav sedaj ni, izdatnost vodnih virov ni padla. Ali bo jutri kako drugače, pa ne vemo. Če bi se izdatnost vodnih virov zmanjševala, takrat bi predvideli ukrepe,« je včeraj povedal direktor Miran Lovrič. (km)

Od suše prizadeta koruza

FOTO K.M.

Naši madžarsko dekle

Prometni policisti iz Gorice so v noči s četrta na včerajšnji dan na avtocestnem izhodu pri Vilešu našli 17-letno madžarsko državljanko K.D., ki so jo svojci pogrešali od 30. maja. Mlada Madžarka se je peljala na tovarnjaku, ki ga je upravljal 27-letni madžarski državljani B.N.; policisti so v tovarnjaku našli nekaj droge in ugotovili, da je šofer vozil pod vplivom mamil. Zato so ga pospremili v goriško bolnišnico na nadaljnji pregled, zatem so ga prijaviteli in njegov tovarnjak zasegli. Mlade dekletke so zaupali domu za mladoletnike, kjer čaka na prihod sorodnikov.

Shod furlanskih izseljencev

V Gorici bo danes in jutri vsakoletni shod furlanskih izseljencev, na katerem pričakujejo okrog 1200 udeležencev. Danes ob 10. uri bo kongres v deželnem auditoriju, jutri dopoldne bo sprevod po mestnih ulicah.

Mušje dirke

V Levpi bodo jutri 10. mušje dirke. Program, v katerem se bodo zvrstili nastopi humoristke Nataše Tič Ralijan - Analize in harmonikarjev, se začne ob 14. uri. Ob 20. uri bo ples s skupino Primorski fantje. (km)

Šamanka v Romansu

V umetnostnem studiu Maninarte v Romansu bo danes ob 19.30 srečanje s kolumbijsko šamanko Tikuanu Tacha, ki vodi botanični center Tikuanu v mestu Fusagasuga v Kolumbiji.

GORICA - Pester tudi četrti večer v ljudskem vrtu

Žena na Kapljicah kulture, mož raje na kapljico terana

Udeleženci četrtkovega večera (levo); plesalke skupine Take dance, ki deluje pri društvu Vipava na Peči (spodaj)

BUMBACA

Četrti večer s Kapljicami kulture je bil nadvse pester, tako po tematikah prikazov, kot tudi po raznovrstnosti in pisanosti nastopajočih. Po pozdravu, ki so ga v slovensščini, italijansščini, furlanščini in nemščini izrekle Tjaša, Lucija, Giulia in Marisa, so se v četrtki pod večer na v goriškem ljudskem vrtu zvrstili glasbeni, plesni, kabaretni, pripovedni in drugi nastopi, ki so vsak s svojega zornega kota doprinesli svojo kapljico v veliko zajetje, ki mu pravimo ljubiteljska kultura in ljudska ustvarjalnost. S tremi pesmimi iz filma Kekec je večer uvedel otroški zbor iz Sovo-

denj, ki ga vodi Jana Drassich. Kot solistka se je izkazala Rada Vižintin. V pravljčni svet je prisotne popeljala Magda Prinčič iz Doberdoba; prebrala je pravljico o Mavrici, ki jo je napisala pred več kot 25 leti. Mavrico pogostokrat vidimo, je pa nedosegljiva. Mala Tina Balta obiskuje glasbeni pouk pri Glasbeni matici v Sovodnjah; zelo korajžno je prikazala, kako lepo zveni kitaro.

Kabaretistka Tatjana Malalan z Opčin se je predstavila s kopico dovtipov na račun moža. Prizor je odigrala v italijansščini, ki jo govorijo priseljenke z vzhoda.

Tri dekleta iz plesne skupine Take dance, ki deluje v okviru društva Vipava s Peči, so prikazala nekaj večših modernih zvrsti plesa. Plesalke uspešno vodi mentorica Jelka Bogatec. Zelo zanimiva je bila pripoved v verzih, ki jo je podal Radivoj Pahor iz Renč. Zgodba govori o renških zidarjih in je napisana v tamkajšnjem narečju. Kako se izdelajo projekti, je razkril inženir Giorgio Bensa, ki je s pomočjo video projekcije predstavil svojo zamisel. Projekt z naslovom »Progetti in erba« je Bensa uresnil s pomočjo šolske mladine. Kabaretistka Irena Pahor je v gledališki osebi Marjetke-Marie-Marjuče z zabavnim nastopom spravila prisotne v smeh. Rekla je, da je možu povedala, da gre na Kapljice kulture v Gorico, on pa ji je odvrnil, da gre raje na kapljico terana v Dutovlje. Združenje Itinerari Audiovisive je predstavila Sonja Škrli. Združenje se ukvarja tudi s snemanjem kratkih filmov, dva izmed katerih so predvajali na platno. Spregovoril je tudi župan iz Medeje Alberto Bergamin, nato pa so si udeleženci večera ogledali kratek animirani film z naslovom Daisy Cutter, ki na zelo nazoren in podučen način prikaže uničenje, ki ga povzroči atomska ali njej podobna bomba.

Zadnja točka večera je bila kuharskega značaja. V imenu tečajev pri podjetju Ad formandum, se je z lonci in kozicami ponovno ukvarjal Bruno Vignaneli, ki je pripravil zelo okusne kakavove emoke. Pri njegovem delu sta mu z »nasveti« pomagali kabaretistki Irena in Tatjana. Kapljice kulture 2012 so se zaključile sinoči. O zaključnem večeru bomo poročali jutri.

GLASBENA MATICA IN KD SOVODNJE prirejata glasbeno ustvarjalno delavnico za otroke od 4. do 11. leta starosti pod vodstvom Jane Drassich in Martine Šolc. Delavnica bo potekala v jutranjih urah v Kulturnem domu v Sovodnjah od 20. do 24. avgusta; informacije in vpisovanje po tel. 333-7044780 (Jana).

MLADINSKI DOM prireja pripravo na vstop v srednjo šolo od 3. do 7. septembra (za peto-prvošolce) in tečaje slovenskega, italijanskega in angleškega jezika, ponavljanje matematike in glavnih učnih snovi v okviru nove ponudbe »Srednja na štartu« od 27. avgusta do 7. septembra (za srednješolce); informacije in vpisovanje po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549-536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

Izleti

KROŽEK USLUŽBENCEV ZDRAVSTVENEGA PODJETJA 2 »ISONTINA« s sedežem v Ul. V. Veneto 173 v Gorici - poslojpe B - prireja med 22. in 29. septembrom potovanje v Armenijo; informacije in vpisovanje po tel. 0481-592883 ob ponedeljkih 13.00-14.00 ter ob torkih in četrtek 13.30-15.00 ali po tel. 340-2496142.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem izleta, da bo v nedeljo, 5. avgusta, odpeljal v Miramar in Koper prvi avtobus ob 8. uri s trga Medaglie d'oro/Gorišček, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri športni palači, v Štandrežu pri Arcobalenu in na Pilošču. Drugi avtobus bo odpeljal ob 8.15 s Pilošča, nato iz Sovodnej pri lekarni in cerkvi ter iz Doberdoba. Udeleženci morajo imeti dokument, veljaven za tujino. Priporoča se točnost; informacije po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-390697 (Marija Č.), 347-1042156 (Rozina) in 0481-21361 (Ema L.).

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ prireja dvodnevni izlet z avtobusom 8. in 9. septembra do biserov Toskane; 1. dan: Siena, Montepulciano, Chianciano Terme; 2. dan: San Gimignano in Firenze. Vpisovanja do 26. avgusta; informacije po tel. 0481-20678 (Božo) ali 347-9748704 (Vanja).

Obvestila

AGENCIJA ZA PRIHODKE sporoča, da bodo med 13. in 31. avgustom uradi v Gorici (Korzo Italia 157) in v Trzinu (Ul. Ceresina 1) odprti samo od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro. S 3. septembrom bodo spet v veljavi tudi popoldanski urniki odprti in sicer ob ponedeljkih in sredo med 15. in 17. uro.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež v Gorici na Korzu Verdi 51/int. zaprt do 31. avgusta.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo med 13. in 17. avgustom predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Trzinu ob 15. uri.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo avgusta zaprti.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da je nova uradna spletna stran na naslovu <http://www.comune.savogna.go.it/>. Naslovi elektronske pošte ostajajo nespremenjeni.

SKGZ obvešča, da bo goriška pisarna zaprta zaradi dopusta od 6. do 18. avgusta.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ obvešča, da bo urad v Gorici zaprt zaradi poletnega dopusta od 6. do 24. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici ima nov naslov elektronske pošte: gorica@knjiznica.it. Do 31. avgusta bo knjižnica odprta s poletnim urnikom od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, zaprta bo zaradi dopusta od 6. do 17. avgusta.

KRUT obvešča, da bo goriška pisarna zaprta do 20. avgusta.

ZSKD obvešča, da bo goriški urad do 14. septembra odprt po poletnem urniku in sicer od 9. do 13. ure.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. San Michele 57
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo Argentina

TRZIČ

ESSO - Ul. Boito 76

API - Ul. Grado

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 25/a

ERG - Ul. Aquileia 35

FOLJAN-REDIPULJA

TOTAL - Ul. Pietro Micca 15

ŠLOVRENC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ

ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN

SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Kino

DANES V GORICI **KINEMAX:** zaprt do 16. avgusta.

DANES V TRZIČU

KINEMAX Dvorana 1: 19.45 - 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«.

Dvorana 2: 20.15 »L'estate di Giacomo«; 22.00 »Il cacciatore di vampiri« (digital 3D) - film prepovedan mladim izpod 14. leta starosti.

Dvorana 3: 21.00 »The Amazing Spider-Man«.

Dvorana 4: 19.50 - 22.00 »Contraband«.

Dvorana 5: 20.00 - 22.00 »Un anno da leoni«.

Koncerti

»**MUSICA A 4 STELLE**« V GRADEŽU: na nasipu Nazario Sauro v ponedeljek, 6. avgusta, ob 21.30 koncert gradeških pesmi z naslovom »Gravo Canta«, vstop prost; informacije nudi kulturno združenje Musica Viva, tel. 320-6031397.

Čestitke

V toplem poletnem dnevu praznuje moj stari prijatelj **FRANKO** okroglih 50 let. Veliko srečnih in nepozabnih trenutkov v družini in s prijatelji mu želi **Renzo** z družino.

Šolske vesti

AŠZ MLADOST IN ZŠSDI organizirata nogometni kamp za deklice in dečke od 5. do 12. leta starosti od ponedeljka 20. do vključno sobote 25. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobi. Med tednom bo izlet v žabavišni vodni park Aquasplash v Lignanu; vpisovanje in informacije po tel. 339-3853924 ali erimic65@tiscali.it (Emanuela).

SLOVIK - razpisi prostih vpisnih mest v letu 2012-2013 za dijake, študente in ostale tečajnike so objavljeni na spletni strani www.slovik.org. Število mest je omejeno. Rok: 15. septembra 2012.

SCGV EMIL KOMEL organizira dva poletna glasbena kampusa za učence in novovpisane otroke od 6. do 12. leta starosti med 9. in 13. uro: od 27. do 31. avgusta bo na sedežu v Gorici pihalni in trobilni kampus (informacije prof. Fabio Devetak, fabio2410gm@gmail.com); od 3. do 7. septembra pa kampus vseh instrumentov v podružnici na Plešivem (vpisovanje do 20. avgusta); informacije in vpisovanje na info@emilkomel.eu.

skupine »Jam session«, ob 21. uri nastop skupine »Mojo hišni band« esperanto blues in ob 23. uri koncert skupine »Ansabl Ikebana« rokenrol s harmoniko; vstop prost.

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI V KANALU pod brezo na igrišču pri osnovni šoli Kanal: danes, 4. avgusta, ob 19. uri glasno recitiranje poezije z Miljano Cunta »Za pol neba«. V primeru slabega vremena bodo pogovori v baru Cafe Libero; več na www.knjiznicapodkrosnjami.si.

OBČINA TRZIČ IN ONDE MEDITERANEE prirejata plesne večere z glasbo v živo z naslovom »Balla la vita!« v Ul. Valentinis v Trzinu (Area Verde) ob sobotah ob 21. uri: danes, 4. avgusta Davide e Samantha trio; 11. avgusta DJRemy & latin live percussions; 18. avgusta Western Airlines Country Band; 25. avgusta Fantasy Orchestra; vstop prost.

BRESKVA FEST V PRVAČINI: v nedeljo, 5. avgusta, s pričetkom ob 15.30 bo nastop mažoret, glasba, srečanje s humoristkama Evo in Zarjo, nastop plesne skupine Tandem in ansambla Škabrijel; zvečer bo tombola in ples z ansamblom Amor. V času prireditve bo na ogled razstava breskev v dvorani, možnost jahanja konjev, vožnja s konjsko vprego, možnost nakupa spominkov, breskev in izdelkov iz breskev, na stojnicah bodo predstavljene tradicionalne in domače jedi, na ogled bo tudi razstava aleksandrink v Hiši na placu.

POLETJE V BUKOWCI - festival bo potekal v Bukovici do 31. avgusta; v nedeljo, 5. avgusta, ob 16. uri dan sporta (tek, turnir v odbojki na mivki, predstavitev Slovenske vojske in športnih društev), sledil bo zabavni program; v ponedeljek, 6. avgusta, ob 19.30 vaje za hrbet Pilates, ob 20.30 plesna vadba »Zumba«, ob 21.30 kolesarjenje na stacionarnih kolesih »Biking«, v torek, 7. avgusta, ob 21. uri »Karaoke večer«; vstop prost.

POLETJE V TRZIČU: kino na Trgu Falcone e Borsellino, ob 21.30: v ponedeljek, 6. avgusta »Benvenuti al Nord«; vstop prost. Ob slabem vremenu bodo film predvajali en dan kasneje.

PRIREDETEV LAGUNAMOVIES 2012 bo v Gradežu potekala do 9. avgusta; prizorišča bodo različna. V nedeljo, 5. avgusta, prirejajo izlet v Punta Tagliamento; informacije in vpisovanja ponuja Promhotels-Isola del Sole (tel. 0431-82929, 0431-82347, info@promhotels.net); v torek, 7. avgusta, ob 21. uri v parku vrtnic nastop Davida Riondina »Il mio nome è Nettuno. Storie di naufragi da Ulisse a Schettino«; v sredo, 8. avgusta, srečanje z novinarjem Pietrom Spiritom z naslovom »Operazione Atlantide« in projekcija dokumentarnega filma; več na www.lagunamovies.com.

ZVEZDNATE ČAŠE V ŠTEVERJANU: degustacijski večer bo potekal v petek, 10. avgusta, na posestvu grafice Tacco na Dvoru v Števerjanu.

Mali oglasi

PRODAM KTM 125, opravljen tehnični pregled veljaven do julija 2014; tel. 348-5856977 (Marko).

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.30, Livia Chiuso vd. Vianello v cerkvi Sv. Justa in na pokopališču; 9.30, Silvia Culot vd. Fedri (iz bolnišnice v Krminu) v cerkvi v Podturnu in na glavnem pokopališču.

DANES V RONKAH: 10.00, Giovanni Furlan (iz trziške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V ŠTARANCANU: 10.00, Giuseppe Battilana (iz trziške bolnišnice) v cerkvi Sv. Petra in Pavla, sledila bo upepelitev.

DANES V TRZIČU: 12.25, Michele De Leonardis v kapeli bolnišnice in na pokopališču.

ZAHVALA

Katja Persoglia

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nama bili ob strani ob izgubi naše drage.

Ivan Persoglia - Elena Rustija

Prireditve

BUKAFEST V KALU NAD KANALOM: danes, 4. avgusta, ob 18. uri koncert

Sobota, 4. avgusta 2012

Stran pripravljajo:
Igor, Lako & vile&vampi

Št. 5

1	2	3	4	5	6
7					
8					
9				10	11
12			13		
14		15			
	16				
17					
18					

KRIŽANKA (lako)

VODORAVNO

1. evropska država z glavnim mestom Beograd; 7. irski filmski igralec, znan po vlogi Oskarja Schindlerja v filmu Schindlerjev seznam (Liam); 8. kdor se ukvarja z žganjem kuriva za žar; 9. kurja golša; 10. začetnici slovenskega pesnika Ketteja; 12. ime ameriškega filmskega igralca Pacina; 13. dvojica; 14. trta, katere grozdje zgodaj dozori; 16. reka v osrednji Aziji; 17. element pri številnih skupinskih športnih panogah, asistenca; 18. je navadno številka ena v nogometu.

NAVPIČNO

1. redak naziv za fašista; 2. naprava, ki samodejno krmlji uravnava aparata na določeno vrednost; 3. morska ožina, ki povezuje Severno morje z Baltom; 4. nekdanja italijanska filmska igralka Miranda; 5. azijska država z glavnim mestom Aman; 6. začetnici italijanske pesnice, nobelovke Negri; 11. krošnjar, trgovec s cenanim blagom; 13. morski razbojnik, gusar, kaper; 15. naša televizijska novinarka Čok; 17. začetnici doberdobskega župana Vizintina.

SLIKOVNA KRIŽANKA (naša gledališka in filmska igralka)

	SESTAVIL LAKO	ITALIJANSKA PEVKA, ALBANSKEGA RODU (ANNA)	INTERJEV NOGOMETAS (DIEGO)	SIPEK PESEK PRVOTNA GRŠKA MUZA PETJA	OBČINA NA GORIŠEM (NAŠA PISAVA)	IVAN PETERLIN	VOZILO ZA PREENAŠANJE BREMENA, TOVORA	MESTO V NOTRANJOSTI DALMACIJE	NAUK, DA BISTVO STVARI NI DOSTOPNO NAŠEMU ZNANJU	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	OKRASHI PTIČ, PREDSTAVNIK KUR	MESTECE V LATVIJI OB MEJI ZESTONLJO	STOPNJA, RED, VELJAVA	JEZERO V SEVERNI ITALIJI	AMERIŠKI FILMSKI KOMIK (STAN)	STAVČNI ČLEN, PRILASTEK		
	ZNAMKA ITALIJANSKIH KAMIONOV									RAZPOZNAVNO GESLO, KRATKO PROPAGANDNO REKLO							IVO ANDRIČ	
	NEKDANJI KITAJSKI POLITIK (DENG)									STROJI ZA KAKO OPRAVILO PO SEMINI								
	NAŠ KULTURNI ORGANIZATOR IN PUBLICIST DOKTORIČ					FR. FILMSKI IGRALEC ŽENSKO OSEBNO IME												
	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	IGOR DOLENC SREČKO KOSOVEC		KRETSKI KRALJ BREZBRIZNOST, RAVNO- DUŠNOST							SLOVENSKI ŠPORTNI DNEVNIK	ŠAH. VELEMOJ. KASPAROV AM. FILMSKA IGRAJKA					ARISTOFANOVA KOMEDIJA	
	SLOVENSKI PESNIK IN PLANINEC (VALENTIN)							PRAVEC ANTIKVA					SLOVENSKI KOŠARKARSKI SODNIK (IZTOK)	KRAJ V ANGOLI SLADKO PEČENO ŽIVILO				
	PORAZ V BOSKU			RAZTEGLJIV TRAK										ZNAK ZA PRISTEVANJE URSULA (KRAJŠE)				
		ITALIJANSKA FILMSKA IGRAJKA (SOPHIA)	NAPAD, NASKOK, NAVAL	OTOK MALIH ANTILOV ODPRTA TELESNA POŠKODBA					SLANO JEZERO V KAZAHSTANU	LETOVIŠČE V MEHIKI GORA V SLOVENIJI					KEM. ZNAK ZA TELUR NAJMANJŠI DELCI SNÓVI		JETNIK, KAZNJENEC, ZAPORNIK	
	PREUŽITKAR							ŽIVLJENSKA TEKOČINA PRETIRAN SANJAC			ROMAN RUSKEGA PISATELJA A. TOLSTOJA						KMET S PLOGOM	
FOTO MATTEO TREVISAN	PODROČJE POD ARABSKIM KNEZOM	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (ROBERT)	SLOVENSKI PESNIK AŠKERC	PRISTANIŠČE V ALŽIRIJI				DEL ANTIČNEGA TEMPLJA			PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	DELO V RIMU IN MILANU GRŠKA BOGI-NJA NESREČE						
RUSJANOVO LETALO				MUSLIMANSKO SVETO MESTO OŽINA, SOTESKA				AM. IGRAJKA HATHAWAY LESENA NOSILNA GRED			ALBRECHT WALLESTEIN BELG. PEVEC, ITAL. RODU			MUSLIMANSKO MOŠKO IME BOŽJEPOTNIK				
ITALIJANSKI TV VODITELJ (ENRICO)							TAZIO NUVOLARI STANISLAV RENKO		NEPROFE-SIONALC UMORJEN IT. POLITIK (ALDO)					ITALIJANSKA IGRAJKA MIRANDA MOŠKO IME				
MILANSKI NOGOMETNI KLUB					PRODUKT ČEBEL, SRD	NEPRIJETEN OBČUTEK NAŠA "AZZUR-RA" BRŽAN				KRAJ PRI ZADRU	FR. IGRALEC (ALAIN) VZHODNO - AFRIŠKI GRM					TONI ČUFAR AVTO ZNAMKE TOYOTA		
NEKDANJI ČILSKI TENIŠKI IGRALEC (MARCELO)				TEKAČICA NA NAJDALJŠO PROGO SENO NA POL													ALBERT EINSTEIN	
NEKDANJI DANKI NOGOMETAS (FRANK)							JUŽNOAFRIŠKA PEVKA MAKEBA						GLAVNO MESTO KUBE					
KORITO NA DNU		BOSANSKA PEVKA UKRADEN					PRISTANIŠČE V JEMENU	RAČUN V KNJIGOVODSTVU										KRAJ PRI KOLONKOVCU

SLOVARČEK - APE = mestece v Latviji • ARNESEN = danski nogometaš, ki je deset let igral z dansko reprezentanco (1977 - 1987) • EBO = kraj v Angoli • FRIZ = del antičnega templja med arhitravom in zatrepom • ORTA = jezero v severni Italiji • RIOS = čilski teniški igralec • STANIČ = slovenski pesnik in planinec

MAGIČNI LIKI ZA NAJMLAJŠE (lako)

S pomočjo že vpisanih črk vstavi spodnje besede v tri like. V sivih poljih boš dobil ime kraja v FJK:

AKANT EDERA
ARARA ERIKA
AROSA HEROD
BIHAČ ISERE
DANTE NADAV
DIVAN REČAN

Č					

Č					

Č					

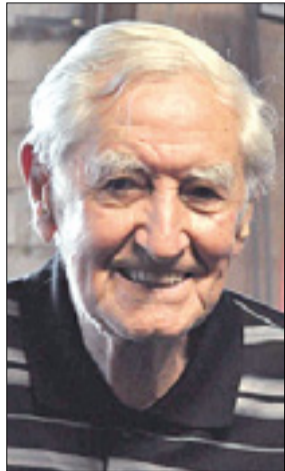
REŠITVE. Križanka, vodoravno: 1. Srbija, 7. Neeson, 8. oglar, 9. put, 10. D.K., 12. Al, 13. par, 14. ranina, 16. Tarim, 17. podaja, 19. vratar. Slikovna križanka (naša gledališka in filmska igralka), vodoravno: OM, mivka, parola, Xiaoping, aparati, Aleš, Lino Ventura, I. D., Minos, Garí, Stanič, smer, Ebo, K. O., elastika, plus, Martinique, Te, Acapulco, kotar, kri, Aelita, Oran, friz, lavoro, Eda, Meka, Anne, A. W., Omer, Mentana, T. N., amater, Isa, Inter, sram, Delon, T. Č, Rios, maratonka, cmera, Arnesen, Miriam, Havana, to, Neda, konto, Rovte; na sliki: Lara Komar. Magični liki: 1. ČEDAD, Erika, divan, akant, Dante; 2. Rečan, Edera, ČEDAD, arara, nadav; 3. Biháč, Isere, Herod, Arosa, ČEDAD.

RAZSTAVA - Jože Ciuha v Vili Manin

Človeška komedija slovenskega likovnika

Na ogled sto likovnih del večjega formata, slik na platnu in pleksi steklu ter pet mozaikov

JOŽE CIUHA, ENA IZMED NJEGOVIH RAZSTAVLJENIH SLIK IN UTRINEK S ČETRTOVEGA OTVORITVENEGA VEČERA

MJ

Prvič je v Passarianu, v zgodovinskih in prestižnih prostorih Vile Manin v organizaciji Dežele Furlanije Julijske krajine na ogled obsežnejša razstava slovenskega umetnika, sad so-

delovanja s Fundacijo Ciuha in visokim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Danila Türka. To je obenem edinstveni likovni dogodek, saj je na ogled izbor posebej reprezentativnih slikarskih del Jožeta Ciuhe, enega vidnejših mojstrov 20. stoletja slovenske in mednarodne likovne

scene starejše generacije, ki je pri svoji častitljivi starosti še aktiven in nas nagovarja s svojo izrazno ter vsebinsko bogato likovno govorico. Cenjeni ilustrator in profesor, pisatelj in nenehni likovni raziskovalec, se je posvetil tudi grafiki, predvsem pa slikarstvu. »Commedia umana« zaobjema slikarski opus zadnjih desetletij, točneje od leta 1972 do danes. Na ogled je približno sto likovnih del večjega formata, slik na platnu in pleksi steklu ter pet od dvajsetih mozaikov, ki jih je po umetniškem načrtu izdelal mozaicist iz Codroipa Luciano Petris in jih odlikuje posebna reliefna faktura. Postavitev se posebej ujema s prostorom, zelo sugestivna je barvna paleta, močni svetlostni kontrasti, ki jih dopolnjuje ekspresivnost figur.

Ciuha je ob odprtju razstave objasnjal, da ga pri izbiri motivike vodi razmišljanje o pomenu časa, o človeški minljivosti, o tem, kako človeštvo mučijo težki problemi. Navdih izhaja torej iz občutenja časa.

Umetnost pa ima to moč, da ga presega, zato se želi tudi umetnik boriti proti od-tujenosti, osredotoči se raje na igrivost, ki pomaga doživljati vsakdan na bolj odma-knjen ter manj dramatičen način. Človeka upodablja kot lutko, ki pridobi na komičnem videzu in zato izgubi agresijo, ki jo naš čas narekuje.

Jože Ciuha, letnik 1924, je po rodu iz Trbovelj, izoblikoval se je na takrat bolj klasicistično naravnani Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani ter se pri prof. Slavku Pengovu specializiral v zidnem slikarstvu. Kaj kmalu je ubral bolj samostojno, modernistično naravnano likovno pot in s potovanji po svetu nenehno bogatil svojo kulturno širino ter se obenem ustvarjalno razvijal. Pomembna so bila potovanja na vzhod iz zgodnjih let, ko je študiral budistično kulturo in filozofijo, kasneje je obiskal številne kraje po Evropi vse do Amerike. Zanimanje za bizantinsko

umetnost je pustilo še najbolj opazno sled predvsem v uporabi zlate barve in zaradi sakralnosti figur.

Zadnja leta živi in ustvarja razpet med Parizom, Ljubljano ter Jadranskim morjem. Med bolj prestižnimi priznanji, ki jih je prejel za svoje ustvarjalno delo, gre omeniti Prešernovo in Jakopičevo nagrado ter več častnih priznanj, ki jih je prejel v Franciji, Avstriji in Rusiji. Kar ga najbolj vznemeri v likovnem izrazu je prvinskost in prodiranje v razsežnosti duhovnega sveta ter ob tem ohranjanje lastne izrazne avtonomije.

Ciuhovo slikarstvo postane tako metafora nenehnega podoživljanja prostora v preseganju omejenosti časa. Domišljjsko je bogat, intelektualno prodoren, pretanjeni esteti se Jože Ciuha odmika figurativnosti preko deformacije oblik in izraznega naboja barvnega žarenja, ki ga vodi v bolj očitno abstrahiranost. Motivi, ki označujejo posamezne ustvarjalne cikle, se poudarjajo prav moč metamorfoze: od karkovskih žuželk, mimo svatbe, do preokov ali opic v plemiški obleki. Moč in čar Ciuhovega slikarstva se kaže tudi v prodornosti povezovanja brezčasne vzhodnjaške dimenzije z inovativnostjo zahoda.

Razstava je na ogled od 23. septembra od torka do petka od 14. do 19. ure ter ob nedeljah in praznikih od 11. do 19. ure. Zaprtja je ob ponedeljkih ter 12., 13. in 14. avgusta. Ob razstavi je izšel bogato opremljen dvojezični katalog s strokovnimi esejji, ki so jih napisali umetnostni zgodovinarji: kustosinja razstave Nadja Zgonik, Giulio Montenero, Toni Toniato in Zoran Kržišnik.

Jasna Merku

NA VES GLAS

Supersantos Alessandro Mannarino

Kantavtor, etno-folk - Leave Music, 2011

Ocena: 7

Alessandro Mannarino je danes eden izmed novih, boljših italijanskih kantavtorjev. Fant, doma iz Rima, je marca lani izdal drugi glasbeni izdelek Supersantos.

Mannarino je ljudski kantavtor, v svojih pesmih opisuje rimski vsakdan in vse, kar je z njim povezano. Večkrat se zgraža nad današnjo italijansko politiko, mediji, Vatikanom, itd. Mannarino je svojo glasbeno kariero začel, bolj za šalo kot zares, na začetku novega tisočletja. Leta 2006 je z drugimi glasbeniki ustanovil bend Kampina. S skupino je zaigral v marsikaterem rimskem lokalnu, dve leti kasneje pa se je odločil, da bo raje poskusil na svojo roko. S pomočjo glasbene založbe Leave Music je tako leta 2009 prišel na dan prvec Bar della rabbia. Album je žel veliko pozitivnih kritik, z njim je rimski kantavtor nastopil na številnih italijanskih prestižnih glasbenih natečajih, na dveh izmed teh, Premio Tenco in Premio Gaber, pa je bil celo finalist. Večkrat smo ga videli na televizijskih ekranih in sicer, kot glasbenega gosta znanega programa Parla con me priljubljene televizijske voditeljice Serene Dandini.

Po dveh letih je Mannarino marca lani izdal svojo drugo ploščo Supersantos. Album nosi ime po znameniti žogi iz šestdesetih Super Santos, prednici bolj sodobne Super Tele. Ploščo sestavlja enajst komadov za malo manj kot petdeset minut avtorske glasbe. Prvi na vrsti je svojevrsten komad Rumba Magica, ki spominja na ritme bolj znanega italijanskega kantavtorja Vinicia Capossela. Poskočna je tudi naslednja Serenata Lacrimosa, v kateri Mannarino obrazloži svoje principe, ki so v nasprotju s cerkvenimi. V komadih Statte Zitta in Quando l'amore se ne va je glavna tematika ljubezen, za njima pa je na vrsti posebna L'era della gran publicitè.

Maddalena je zanimiva Mannarinova revizija evangelija, proti koncu pa sta še na vrsti kritična L'onorevole in žalostna L'ultimo giorno dell'umanità.

Ploščo z veseljem spet zavrtimo, posebno pred zatonom, ko morda sežemo po kozarcu osvežujoče pijače ...

Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

TOMIZZEV DUH Kič & viktatorji

MILAN RAKOVAC

Madžarska opozicija naziva Viktora Orbana »VIKTATOR«; perfektan izraz težnji svjetske oligarhije, vrlo primjeren, jer ime Viktor i znači – POBJEDNIK, ZMAGOVALEC, dakle posrijedi je več i nominološka logika; normalno da Viktor postane Viktorator, a ne? Ter vero se ta logika del mondo nuovo lipo vidila i kad je počela olimpijada: 20 milijardi euri hićenih u vitar, ako ćemo reći istinu. Sve propada, ma olimpijada mora biti, pak najbržiije zemlje daju već ud 600.000 euri svojeg sportašu za zlatnu medalju. To show the flag! Britanija je osvajala kontinente s tim sloganom: pokazati bandiru! Sad nimaš ča osvojiti, pak pokazivaš bandiru na – olimpijadi! Sport kao zamjena za Državu, Rat, Politiku.

Čo muoj, olimpijada, che festa – kot da je jo režirala Leni Riefenstahl! Come una festa staliniana, ovvero a la Pyongyang: zgovovina Britanije kot „gledališče“; britanska idila ahrajskih sela, in ob koncu idila hišca&soprožica&otročki&auto&stari Betale, kot jaz, kateri nam poje pozabljene balade. Gledam in ne morem verjeti, tutto dorato, cio, e tutto un fumo de glamour&stars&celebrity&light&soundshow!

come l circo Orfei d'una volta, vero?

Ja, in kaj potem? Nič: KIČ. KITSCH: zelo mi je všeč izvorna nemška transkripcija. TO je resnična podoba modernega sveta, sli-parija a la romana – panem et circenses, samo ča kruha drugo ni, nego samo igre. Pero, la doratura sora! mondo casca; ovo je kraj kriptoliberalnog mondijalizma, a Društvo i Država i Politika su u katoničnome šoku; nitko ne zna što činiti, nitko ništa ne čini, and »that's The End, my friend«.

Odlična revija Micromega objavljuje, u stalnoj rubrici »pisma čitatelja«, zapis koji šalje izvjesni Giuseppe Dalmazio, prenosim ov-dje za vas nekoliko akcenata:

»L'ideologia conservatrice (questo letale mix ideologico tra liberismo economico, pensiero conservatore e destra cristiana) ha determinato uno stupefacente e suicida sovvertimento del dato storico acquisito... Parole come globalizzazione, deregulation, mercato, ritorno ai valori tradizionali e cristiani sono diventati slogan che hanno fatto da schermo ideologico... alla marginalizzazione dello Stato, della politica e del ruolo del "cittadino"... I suoi valori cardine come espressione del popolo sovrano, il principio di libertà (scudo alla sua indipendenza) e il principio di uguaglianza (spada a difesa della sua pari dignità) sono diventati sub-valori condizionati e subordinati al "mercato" o alle "verità irrinunciabili" di stampo clericale... La classe politica post 1989 si è adeguata in blocco a questo modello e ha sostituito il "cittadino" con il "mercato" come motore e ispiratore del suo agire e della sua visione del mondo... Un essenziale ruolo di distrazione dagli effetti nefasti del liberismo economico è stato giocato dall'alleanza tra la destra religiosa cristiana e i conservatori sociali... D'altro canto i mass-media apparivano anch'essi pienamente conquistati da parole come "globalizzazione", "delocalizzazione" e "mercato" decantando fin dagli anni ottanta le imprese dei nuovi "eroi" del guadagno facile: yuppies, corporate raider, gestori di hedge fund ecc. Il gossip faceva innamorare l'opinione pubblica del mondo dorato... La rivoluzione conservatrice... ha legittimato la rinascita di una nuova aristocrazia parassitaria (amalgama di interessi incrociati che accomunano classi politiche, boiardi, finanza e grande imprenditoria che lucra finanziamenti pubblici... Oggi la neo-aristocrazia può ridurre in rovina uno Stato, portare alla povertà i suoi cittadini trasformandoli in servi indebitati e pur tuttavia proclamare la propria formale irresponsabilità, trovando nel "mercato" lo scudo ideologico buono per tutti gli usi... E' evidente che se non si esce da questo modello economico liberista non può che esserci la imminente fine dell'Occidente... Si tratta appunto di una guerra commerciale durissima in cui partiamo già svantaggiati, che però non possiamo evitare di combattere e vincere. I nostri padri vincendo l'arduo scontro contro il nazi-fascismo ci hanno consegnato un futuro di libertà e prosperità, noi abbiamo il dovere morale di non rassegnarci a consegnare ai nostri giovani un futuro di servitù e povertà.«

Novi režimi več se stvaraju, i oni također dižu u nebo svoj glas pravde, a ne samo »prezreni na svijetu«. Bizaran je ali i glasan poklič iz (seveda!) Budimpešte, kako prenosi STA pisanje AFP: »Madžarski premier Viktor Orban je danes razburil z izjavo, da upa, da "v državi ne bo potrebno uvesti novega sistema namesto demokracije". "Upamo, da ne bo treba uvesti novega sistema namesto demokracije, vendar potrebujemo nov gospodarski sistem in nove ideje," je dejal na srečanju Nacionalnega združenja podjetnikov VOSZ. "Narodna enotnost ni vprašanje volje. To morda deluje v skandinavskih državah, pri nas, polazijskem narodu, pa enotnost izhaja iz moči. To ne izključuje posvetov, razprave ali demokracije, toda potrebna je središčna sila," je modroval desničarski politik. Te izjave so povzročile razburjenje med opozicijo. Orbana sicer že od prihoda na oblast leta 2010 levo usmerjena opozicija in zeleni kritizirajo zaradi avtoritarnih teženj in koncentracije moči, imenujejo ga "Viktator" in obtožujejo, da želi državo "orbanizirati"... Eden od vodij manjše opozicijske zelene stranke LMP Gergely Karacsony je v odzivu dejal, da je Orban "globoko užalil madžarski narod". "Edina azijska stvar na Madžarskem je naš despot. Mi smo v osrčju Evrope več kot tisoč let," je dejal.«

Ča je, je despoti in »Viktatorji« prihajajo, smo v časih kot pred prihodom Mussolinija in Hitlerja. Su pitali jenega čovika na Cresu 1990-ih da ča uon ne gre u HDZ, kad svi gredu, reka je: »ce sen, sen, ma belemu tovaru neču reč "su, Moro?" A mi, ča? Tovar je beli - a vidimo črnega? Ma smo čvi, me par, uni Buridanov osel ča je krepa mrež dva kupa siena, samo ča mi krepivamo mrež kupon mižerije i siromaštine. Ter krepajmo, ter vero meritamo!« Je napisal veliki Jose Saramago, portugalski pisac svjetske vrijednosti, i komunist: »Ljevica danas nema blage veze o svijetu u kojem živi« – to je problem čovječanstva danas, što se i ljevica utopila u močvari liberističnega populizma i qualunquizma i menefregizma. Naravno da svima nama baš zato belosvetski »Viktatorji«, dinamični i drski, mogu slobodno prodavati svoje kič-ideje. I mi smo pokorni i smjerni i umjereni i – bijedni! Va basta!

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Terenski prispevek - Ko iz peči po kruhu zadiši
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.05 Rubrika: Road Italy **8.00** Dnevnik **8.20** Nan.: La piccola moschea nella prateria **9.05** Aktualno: Dialogo **9.10** Nan.: La casa del guardaboschi **9.55** Dnevnik L.I.S. **10.05** Nan.: Un ciclone in convento **10.55** Glasb.: Uto Ughi in concerto, con I Filarmonici di Roma **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici), pon. **13.30** Dnevnik **14.00** Rubrika: Linea Blu **15.30** Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta **16.15** Reportaža: Dreams Road **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Nan.: Homicide Hills - Un commissario in campagna **18.50** Kviz: Reazione a catena (v. P. Insegno) **20.00** Dnevnik **20.30** Športni dnevnik **20.35** Variete: Techetecheté

21.20 Film: Il velo dipinto (dram., ZDA, '06, r. J. Curran, i. Naomi Watts, E. Norton) 23.15 Variete: Speciale per me, Souvenir (pon.)

Rai Due

7.00 Risanke: Cartoon Flakes Weekend **9.00** Nan.: Il diario di Bindi **9.25** Nad.: The Latest Buzz **9.50** Nan.: The Elephant Princess **10.15** Reportaža: Sulla via di Damasco **10.55** XXX. Olimpijske igre London 2012: atletika; triatlon (ž); veslanje - finale (prenos) **12.00** Dnevnik - Olimpijade **13.00** Dnevnik **13.30** XXX. Olimpijske igre London 2012: atletika - hoja 20km (m); veslanje - finale; streljanje v tarčo s karabinom, 50m - finale (ž); sabljanje - meč, polfinale (ženske ekipe); glinasti golobi - finale, trap (ž); skoki v vodo - polfinale 3m sinhro. z odskočne deske (ž), prenos; moška odbojka (Avstralija - Italija); dirkališčno kolesarstvo; sabljanje - 3. mesto (ženske ekipe), prenos **20.30** Dnevnik **21.05** XXX. Olimpijske igre London 2012: plavanje - finale; atletika; sabljanje - 1. mesto (ženske ekipe); moški vaterpolo (Italija - Kazahstan), prenos **23.30** Dnevnik **23.45** Rubrika: Buonotte Londra **1.15** Rubrike

Rai Tre

7.05 Rubrika: Magazzini Einstein **8.05** Aktualno: Istituzioni **8.55** Nan.: Wind at My Back **9.35** Film: W le donne (muzikal, It., '70) **11.10** Nan.: Agente Pepper **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.15** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.45** Dok.: Timbuctu - I viaggi di Davide **13.10** Nan.: 14° Distretto **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik **14.40** Rubrika: Tg3 Pixel **14.50** Dok.: Geo Magazine **15.10** Film: Professione inventore (kom., ZDA, '10, r. T. Cooper) **16.35** Dnevnik L.I.S. **16.40** Film: A spasso con Daisy (kom., ZDA, '89, r. B. Beresford, i. J. Tandy) **18.15** Nan.: Le sorelle McLeod **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob the Bestial **20.10** Nan.: Un caso per due **21.05** Film: Solo per i tuoi occhi (voh., VB, '81, r. J. Glen, i. R. Moore, C. Bouquet) **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.45** Aktualno: Sirene (v. M. Granbassi), pon.

Rete 4

6.50 Dnevnik **7.10** Mediashopping **8.05** Nan.: GSG 9 - Squadra d'assalto **9.50** Nan.:

Monk **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Pacific Blue **12.55** Nan.: Distretto di polizia **13.50** Nan.: Suor Theresese **15.40** Nan.: Lie to me **17.45** Dok.: Il selvaggio mare del Nord **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Colombo **21.10** Nan.: The Mentalist **23.55** Film: Sea change - Delitto perfetto (triler, ZDA, '07, r. R. Harmon, i. T. Selleck)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik **8.50** Nan.: The Circle of Life **10.20** Nan.: I Cesaroni **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Belli dentro **14.10** Nan.: Non smettere di sognare **16.10** Nan.: Anni 60 **18.30** Igra: La ruota della fortuna **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Variete: Veline (v. E. Greggio) **21.20** Variete: Ciao Darwin 5 - L'anello mancante **0.15** Nan.: Avvocati a New York

Italia 1

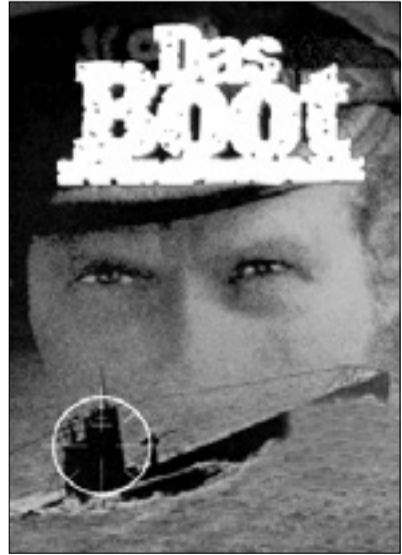
7.00 Nan.: Mowgli, il libro della giungla **7.40** Risanke **11.00** Film: La spada magica - Alla ricerca di Camelot (anim., ZDA, '97) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Nad.: Shit! My dad says **14.10** Film: Pensieri spericolati (kom., ZDA, '96, r. H. Bochner, i. J. Lovitz) **16.00** Film: Speed racer (akc., ZDA, '08) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Risanke **19.20** Film: White lion (pust., Južnoafriška rep., '10, r. M. Swan)

21.10 Film: Jurassic Park (pust., ZDA, '93, r. S. Spielberg, i. L. Dern, S. Neill)

La 7

7.30 Dnevnik **7.50** Film: Tai-Pan (pust., ZDA, '86) **10.00** Reportaža: That's Italia **11.00** The Show Must Go Short **11.15** Nan.: Agente speciale Sue Thomas **12.15** Motociklizem: WSBK Silverstone, kvalifikacije Superpole **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Noi siamo angeli - Due facce da galera (kom., It., '97) **16.05** Motociklizem: WSBK Silverstone, Superpole, prenos dirke **17.10** Nan.: La regina di spade **18.10** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Kviz: Cash Taxi **21.10** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi (v. G. Mauro in M. Tozzi), pon.

23.10 Film: Das Boot (voj., Nem., '81, r. W. Petersen)

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Dok.: Altopiano di Asiago **7.55** Dok.: Borgo Italia **11.30** Idea in tavola **11.45** Film: L'allegro

fantasma (kom., It., '41, r. A. Palmeri, i. Totò) **13.15** Paesaggio di... vini **13.30** 16.15 Dnevnik **13.55** Antiche ville del Friuli Venezia Giulia **15.35** SMS - Solo Musica e Spettacolo **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Salus Tv **19.10** Rubrika: Curiosità d'Italia **19.30** Dnevnik **19.55** Aktualno: Super Sea **20.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.55** Film: Torna a casa, Lassie! (pust., ZDA, '43, r. F. M. Wilcox, i. R. McDowall, D. Crisp) **22.40** Rotocalco Adnkronos **23.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.25** Koncert: Voci dal Ghetto "Tenori si nasce" **0.55** Dok.: Borgo Italia

Slovenija 1

6.10 Odmevi (pon.) **7.00** Zgodbe iz školke: Ribič Pepe **7.25** Raz.-pou. odd.: Radovedni Taček **7.40** Iz popotne torbe **8.00** Igrlutk. nan.: Bine **8.20** Odd. za otroke: Abecednik zaljubljene krastače **8.55** Zlati prah: Junak po pomoti (pravljica) **9.05** Lutk.-moz. odd.: Studio Kriškra - Vse je enkrat prvič (pon.) **9.50** Kviz: Male sive celice (pon.) **10.35** Kratki dok. film.: Krila upanja (pon.) **10.50** Dok. serija: Nenavadne in prismojknjene živali **10.55** Nan.: Pustolovščine (pon.) **11.35** Film: Kino Kekec - Moj sosed Totoro (anim., Japonska, '88) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.20** Tehnik (pon.) **14.20** Alpe-Donavajadran **14.55** O živalih in ljudeh **15.20** Na vrtu **15.50** Dok. serija: Ljudje podeželja (pon.) **16.00** Dok. odd.: Naftno mesto **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Dok. serija: Drevesa pripovedujejo - Oreh (pon.) **17.45** Nan.: Komisar Rex **18.30** Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Koncert Darje Švajger, 2. del, oddaja TV Maribor **20.50** Film: Emma (rom., VB/ZDA, '96, r. D. McGrath, i. G. Paltrow) **22.50** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **23.20** Poletna scena **23.55** Nad.: Oglaševalci (pon.)

Slovenija 2

7.05 Skozi čas (pon.) **7.15** Poletna scena (pon.) **7.45** Polnočni klub: Oblečeni v sonce (pon.) **8.55** Posebna ponudba (pon.) **9.35** Slovenci v Italiji (pon.) **10.00** Olimpijske igre

Slovenija 3

6.00 10.00, 19.55 Sporočamo **8.15** 17.50 Kronika **10.40** Tedenski pregled **12.30** 16.00 Poročila Tvs1 **13.15** Utrip (pon.) **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **14.05** Tedenski pregled **19.00** Tv Dnevnik - z znakovnim jezikom **20.00** Aktualno **20.40** Na tretjem... **21.30** Žarišče **22.00** Tednik (pon.) **23.30** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **15.00** Olimpijske igre London 2012 tenis (ž): finale, neposredni prenos **18.00** Vkllesano v kamen **18.35** Vreme **18.40** 0.30 Primorska kronika **19.00** 21.55, 0.15 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.40** Olimpijske igre London 2012 atletika, povzetek **20.00** 22.05 Olimpijske igre London 2012 atletika, neposredni prenos **23.15** Olimpijske igre London 2012 plavanje, povzetek **0.50** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, vreme in Kultura **11.30** Videostrani **15.30** Besede mitu - Neverjetna zasnova **16.00** Tv prodajno okno **16.30** Zogarija v Kopru **17.00** Odmevi iz Krpanove dežele **17.30** Modro **18.00** Praznovali smo... Nanos 2012 **19.00** Pravljica **19.30** Tedenski pregled, sledi Napovedujemo **20.00** Primorska znamenja, zvoniki in zvonice **21.05** Rastemo z Lungom **22.05** Odbojka (Salonit Anhovo sezona 2011/12 - 1), sledi Tv Prodajno okno in videostrani

Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Risane in otr. serije **10.40** Nan.: Castle **11.30** Nan.: Razočarana gospodinja **12.20** Film: Na lovu, 1. del (kom., ZDA, '09, i. S. Chlake) **14.05** Kuharski mojster (resnič. serija) **15.05** Petrovi stilski nasveti (resn. serija) **15.55** Film: Zbogom, sinko (dram., ZDA, '95, i. J. Lan-

ge, H. Berry) **17.55** Minuta do zmage **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Sobotni filmski hit: Misija - nemogoče (akc., ZDA, '96, r. B. De Palma, i. T. Cruise, J. Voight)

22.00 Film: American beauty (dram., ZDA, '99, r. S. Mendes, i. K. Spacey)

Kanal A

7.45 Tv prodaja **8.00** Nad.: Dobrodošli v resničnost **9.05** Nan.: Moja super sestra **9.35** Film: Stoj - ali moja mama strelja (kom., ZDA, '92, i. S. Stallone) **11.10** Nan.: Merlinove pustolovščine **12.10** Nan.: Sto vprašanj **12.40** Fantastična Beekmana (resničnostna serija) **13.10** Faktor strahu Južna Afrika **14.50** Film: 7 sekund (akc., ZDA, '05, r. S. Fellows) **16.35** Film: Willy (druž., ZDA, '93, r. S. Wincer, i. J. J. Richter) **18.35** Vse, kar ste želeli vedeti o pokru **19.10** Adrenalina **20.00** Družinski film: Glej, kdo se oglašča 2 (kom., ZDA, '90, r. A. Heckerling, i. J. Travolta, K. Alley) **21.25** Film: Kupid in Kate (rom., ZDA, '00)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 Glasbene muze; 10.00 Poročila; 10.15 Prva izmena: Indija, dežela tisočerih presenečenj; 11.00 Studio D - Odprto za srečanja; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Jazz odtenki; 18.15 Mala scena: Janez Povše - Slovenka iz Slovenije, režija Sergej Verč, 6. del; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobotna in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Poletne Olimpijske igre v Londonu; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.16 SMS, glasbena lestvica s plaže; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 7.15 Jutranji dnevnik - Olimpijade; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.45, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Singla single; 10.25 Televizijski programi - zaključek; 10.33, 14.35 Glasbena lestvica; 11.00-12.00 Per un'ora di radio; 12.30 Dogodki dneva - Olimpijade; 13.35 My chance on air; 14.00 Slot Parade/Playlist; 15.00 La radio a scuola; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 E...state freschi; 18.00-19.00 London Calling; 19.00 La Via Francigena del Sud; 19.30 Večerni dnevnik - Šport: Rosso di sera; 20.00 Pic-nic Elettro; 21.00 Radio Indie music like; 22.00 Proza; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Rock '90; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturni; 10.30 Gori, doli, naokoli; 10.50, 16.15, 19.30 Obvestila; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta (pon.); 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni glasbeni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nokturno.

SLOVENIJA 2
 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45 Vreme; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme po Sloveniji; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55, 13.30, 18.50 Sporedi; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00-0.00 Olimpijski val, studio Ljubljana - London, 8. dan; 10.05, 17.45 Olimpijski naval, pregled; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Glasovanje za Ime julija; 13.00 Danes do 13-ih; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 22.00 Novice; 22.30 Olimpijski naval, pregled.

SLOVENIJA 3
 6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital: Sopranistka Leontyne Price; 18.00 Izbrana proza: Jorge Amado - Viva Tereza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 Prenos otvoritvenega koncerta Festivala Radovljica; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA
 6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtiljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329 email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
 Naročnina za Italijo 280,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
 Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
 plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
 Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6
 TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
 advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
 oglasi@tmedia.it
 Brezplačna tel.št. 800912775
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Nad našo deželo se zadržuje topel afriški anticiklon, medtem ko se atlantske fronte pomikajo proti srednji Evropi in vplivajo tudi na območje Alp.

Nad Britanskim otokom je ciklonsko območje, nad južno in vzhodno Evropo ter Sredozemljem pa je šibko območje visokega zračnega tlaka. V višinah priteka k nam topel in dokaj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.52 in zatone ob 20.29
Dolžina dneva 14.37

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 21.15 in zatone ob 8.33

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.15 najnižje -57 cm, ob 13.08 najvišje 48 cm, ob 19.11 najnižje -21 cm, ob 24.22 najvišje 22 cm.
Jutri: ob 6.36 najnižje -46 cm, ob 13.36 najvišje 45 cm, ob 19.56 najnižje -20 cm, ob 24.54 najvišje 10 cm.

BIOPROGNOZA
Popoldne bo po nekaterih nižinah počutje poslabšala velika toplotna obremenitev, na severu države pa bodo najbolj občutljivi imeli manjše vremensko pogojene težave.

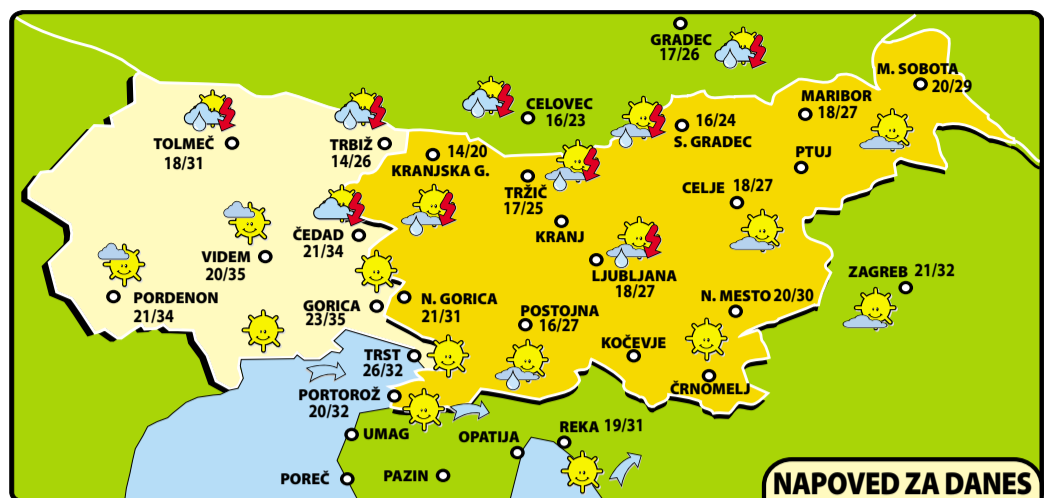
MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 25 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m 30	2000 m 14
1000 m 22	2500 m 10
1500 m 17	2864 m 8

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8 in v visokogorju 9.

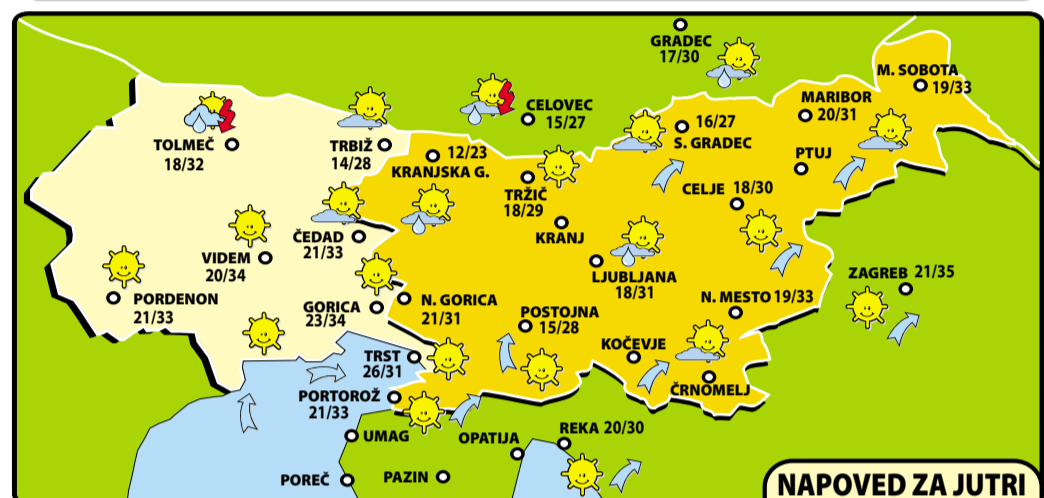
Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Ob obali bo jasno, pihali bodo močni krajevni vetrovi, po nižinah bo povečini pretežno jasno, v gorah pa spremenljivo oblačno z možnostjo posameznih neviht. Po nižinah bo popoldne soparno, zvečer pa tudi ob obali.

Večinoma sončno bo, občasno pa bo na nebu tudi nekaj spremenljive oblačnosti. Popoldne bodo v notranjosti države nastale posamezne nevihte. Najvišje jutranje temperature bodo od 14 do 19, najvišje dnevne od 27 do 32, na Primorskem do 34 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po nižinah in ob obali bo jasno ali pretežno jasno, čez dan bodo ob obali pihali tudi močni krajevni vetrovi, zlasti proti večeru bo soparno. V gorah bo pretežno jasno do spremenljivo z možnostjo večjih pooblačitev in posameznih ploh ali neviht zlasti v Karniji.

Jutri in ponedeljek bo sončno in vroče. Ponekod bo pihal jugozahodni veter. Popoldne lahko v goratem svetu le izjemoma nastane kakšna vročinska nevihta.

KULTURA - Jutri mineva 50 let od njene smrti

Igralka Marilyn Monroe kot trpeča seksualna ikona

LJUBLJANA/LOS ANGELES - Ameriška igralka Marilyn Monroe (1926-1962) je utelešala lik trapaste blondinke, bila je odlična komicarka in seks simbol. V nedeljo bo minilo pol stoletja od njene smrti.

Po besedah antropologinje spolov Svetlane Slapšak v spominu ostaja predvsem kot produkt moških fantazem o velikodušni in seksi ženski, ki trpi in je nesrečna. Marilyn Monroe je bila ikona zelo omejenih moških fantazem o idealni ženski; po besedah Slapšakove so te izhajale iz skrbno pripravljene kulture procesa, ki je sledil zmagi ZDA v drugi svetovni vojni. Želel je zajeziti podobno emancipacijo žensk kot se je zgodila po prvi svetovni vojni. Monroejeva je bila »preveč ženska«, pojavila se je kot seks simbol in morala je trpeti.

»Ona je trpeča seksualna ikona. Ves čas trpi zaradi svoje seksualnosti: ima ljubimce in trpi, ima soproge in trpi. Pravzaprav je za svoja dejanja vseskozi kaznovana. In potrebuje zaščitnika. Brez njega je ni. Deluje kot tolažba pred resničnim osvobajanjem žensk. Da še zmeraj obstaja tista velikodušna, lepa, seksi in neverjetna ženska, ki vedno joče. In je vedno nesrečna.«

Monroejeva se je rodila 1. junija 1926 s pravim imenom Norma Jeane Mortenson materi filmski montažerki in očetu peku. Otroštvo je zaradi odsotnega očeta, ki je ni nikoli priznal za svojo hčer, in duševne bolezni matere preživljala v rejniških družinah. Prvo zaposlitev je našla v tovarni letal, potem se je preizkušala kot fotomodel. Poročni prstan si je nadela trikrat, med izbranci je bil tudi slavni dramatik Arthur Miller. Tako kot nekateri njeni biografi je Slapšakova mnenja, da je bila Monroejeva lezbičarka, le javno se ni razkrila.

Med njeni prvi vidnejši vlogi sodita tisti iz filmov Asfaltna džungla in Vse o Evi iz leta 1950. Lik trapaste blondinke, ki zmede in zapelje moške s svojo zdaj pristno, drugič hlinjeno naivnostjo, je ovekovečila v filmu Howarda Hawksa Gospodje imajo raje plavalaske (1953). V filmu je z Jane Russel uporabila vse erotične zvijače in prepevala pesem Diamonds Are Girls

Best Friends, moški pa so raje verjeli svojim očem kot usesom.

Za pojavnost Monroejeve je bila značilna zapeljiva čutnost, globoki dekolteti in izzivalna pozibavajoča hoja, zapetana z avro nedolžnosti, pristnosti, krhkosti in skrivnostnosti. Ali kot jo je opisal filmski kritik Marcel Štefancič jr. v knjigi Close up: Politika filmskih zvezd: »Tudi ko je bila oblečena, se je vedno zdelo, da je gola.«

V filmu Monkey Business (Sumljivi posli) iz leta 1952, kjer je zaigrala s Caryjem Grantom in Gingers Rogers, se je dokazala kot odlična igralka komičnih vlog. Njena zvezdniška kariera se je začela leto kasneje s filmom noir Niagara, za vrhunec njene kariere pa sodita komediji Billyja Wilderja Sedem let skomin (1955) in Nekateri so za vroče (1959).

Komedijo Nekateri so za vroče z Jackom Lemmonom in Tonyjem Curtisom Slapšakova ocenjuje za igralkin najboljši film. »To je absolutno ena najboljših komedij vseh časov. Neverjetno dobra je v vlogi te trapaste blondinke s čustveno inteligenco, ki prekaša vse. Ta humana, prikupna in seksi vloga je res prava zanjo. Mislim, da je bila genialna komicarka.«

Leta 1960 je posnela film Ljubiva se

s francoskim lepotcem Yvesom Montandom. Z Millerjem sta razdrla zakon in Monroejeva je postajala vse bolj odvisna od alkohola in najrazličnejših tablet, prav tako pa tudi od svojega psihiatra. S koktajli šampanjca in uspavalnih tablet ni uspela več brzdati manične depresije in spremljajočih nihanj razpoloženja od blažene zapeljivosti do popolne prestrašenosti in neboljnosti.

Več kot desetletje je bila najbolj donosna zvezda studia Twentieth Century Fox. Z 20 filmi je studiju prinesla več kot 200 milijonov dolarjev. Hollywood jo je poznal tudi po stalnem in izdatnem zamujanju na snemanja, s katerim je poskrbela za zakasnitve in podražitve skoraj vseh svojih filmov.

V začetku leta 1962 je stopila pred kamere za 30. film v svoji karieri. Po več kot letu odsotnosti naj bi se na velika platna vrnila s komedijo Georgea Cukorja »Something's Got to Give« (Nekdo mora popustiti) ob boku z Deanom Martinom in Cyd Charisse. Studio ji je dodelil vlogo domnevno pokojne žene, ki se vrne k novoporočenemu možu, vendar jo je vodstvo zaradi zamujanja in odsotnosti s snemanja odpustilo. Filma niso nikoli dokončali.

Praznovanje rojstnega dne ameriškega predsednika Johna F. Kennedyja je 19. maja 1962 v newyorški dvorani Madison Square Garden počastila s pesmijo Happy Birthday, Mr. President. Že nekaj časa so se širile govorice o spogledovanju s predsednikom in razmerju z njegovim mlajšim bratom Robertom, takratnim državnim tožilecem. Dobra dva meseca kasneje jo je sobarica našla mrtvo. Po uradni razlagi je zaužila je prevelik odmerek uspavalnih tablet.

»Umrta je tipične zvezdniške smrti. To je folklorna zvezdnika, ki so izgubili stik z realnostjo. Kakšno je ozadje in kakšni so razlogi za to, je kot v primeru Michaela Jacksona drugo vprašanje. Zaplula je v politični misterij, ki zajema krog okoli družine Kennedyjevih in škandalozno zasebno življenje visokih predstavnikov ameriške politike,« je prepričana Slapšakova. (STA)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Edinost je tokrat opisala kritično stanje barkovljanskega pristanišča, »kjer vlada-jo naravnost žalostne razmere! Pristanišče je bilo zgrajeno le za domačine. Tu pa je privatnih ladij iz mesta, z Grete in celo z Opčin, ki zavzemajo domačinom – ribičem prostor. Predrznost teh laških pobalnikov, ki imajo svoje ladje v našem pristanišču, pa je sedaj dosegla že vrhunec. Razbijajo po domačih ladjah, se polaščajo vrvi in drugih predmetov. Te dni so proti večeru, kakor navadno, uganjali svoje burke po ladjah. Ko jih je neki domačin posvaril, naj vendar ne delajo škode, so kar navlili nanj in ga pretepli. Sreča za nje, da ni bilo ostalih ribičev navzočih, ker drugače bi gotovo ne odnesli zdravih udov.

Pa še nekaj! Pred letom dni je dala državna pomorska oblast počistiti dno barkovljanskega pristanišča. To je bila res leda ideja, ker je bilo na dnu vsakovrstnega materiala. Pa še ni minilo leto dni, evo ti nove smole! Tam nekje pri pomolu Sanita je bila potopljena neka približno petinštrideset metrov dolga ladja. To ladjo so te dni dvignili in pripeljali v naše pristanišče, kjer se je ponovno potopila. Tako sedaj počiva v barkovljanskem pristanišču kolos, ki zavzema približno dvesto petdeset kvadratnih metrov prostora. Vprašali bi državno pomorsko vlado, kaj vendar misli s to nadlogo, ki nam jo je prizadejala s tem, da je naročila pripeljati omenjeno ladjo v naše pristanišče?!

Sicer pa mislimo, da bi bilo gotovo edino prav, da bi se vendar enkrat domislila pomorska oblast svoje dolžnosti in namestila za barkovljansko pristanišče stalnega pilota, ki bi skrbel za red v pristanišču in ob barkovljanski obali sploh. Potem bi se gotovo ne dogajali več taki slučajni hudobnih poškodb ladij in čolnov, kakor se dogajajo sedaj, a tudi v splošnem pogledu bi bilo tako nadzorstvo nujno potrebno.

Barkovlje so dandanes najlepši kraj v tržaški okolici, upamo, da bo državna pomorska vlada storila svojo dolžnost, kajti končno so tudi Barkovljani davkoplačevalci in imajo pravico do dobrot, ki jih vlada oziroma država v tako obilni meri razsipa drugod.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

V Kopru se te dni vrši festival jugoslovanske folklorne. »Omeniti želimo najprej nekaj značilnosti, ki karakterizirajo koprski festival. Že samo ime pove, da na tem festivalu sodelujejo folklorne skupine iz vse Jugoslavije, vendar tako, da se vsako leto predstavijo nove skupine – z izjemo profesionalnih ansamblov, ki so trije: »Kolo«, »Lado« in »Tanec«. Ostale skupine pa so spet razdeljene na dve kategoriji, in sicer kategorijo amaterskih ansamblov in kategorijo izvirne folklorne, ki se je ohranila vse do današnjih dni.

Festival je osnovan na jugoslovanski folklori, toda prejšnji leti je v njegovem okviru nastopil tudi »tuji gost«. Letos bi morali nastopiti Rusi in Gvinejci. Žal sta morali obe skupini tujih gostov odpovedati sodelovanje in zaradi prekratkega roka, ki je ostal organizatorjem na razpolago, se niso mogli pogoditi s kakšno drugo skupino. Tako je »tuji gost« letos izostal, tada na Zavodu primorskih prireditelj, ki organizira festival v Kopru, so nam dejali, da bodo prihodnje leto storili vse za gostovanje tuje folklorne skupine.

Program letošnjega festivala je zelo pester. Nastopile so že skupine z izvirno folkloro, nastopiti pa morajo še skupine iz Pirana, Ankarana, ansambli »Kolo« iz Beograda, »Lado« iz Zagreba in »Tanec« iz Skopja. Že lani je revija plesov in pesmi prenašala evrovizijsko omrežje, letos pa bo festival prenašala Evrovizija. Nekatere države prenašajo program neposredno, nekatere pa dan kasneje.

Tretjo izvedbo festivala je otvoril predsednik upravnega odbora zavoda, »Primorske prireditve«, ki je organizator te tradicionalne celotenske revije jugoslovanske folklorne Črtomir Kolenc, ki je med drugim dejal, da je festival bil želja zavoda, »Primorske prireditve«, ki je želel dati poletnim igram tipiko, ki bi najbolj ustrezala domačim in tujim turistom, ki so v tem času na naši obali. Na prvem večeru sta nastopili skupini »Moreška« z otoka Korčule in »Seljačke sloge« iz slavonskega mesta Gradište pri Županji. «